

ספר
ליקוטים יקרים

אשר השאירו אחר הם זרחה קדושים אשר בארץ הזה
ארבעה מע בני לכת זכרתי ה' ובחורתי הקדושה אשר
מפיהם חנו חיים זרחה הרב האלקי ז'ינא קדישא. חסדא
ופרישא. כבוד מוה' ישראל בעש"ט ז'לה"ה שמו הטוב
הילך מסוף העולם ועד סופו. ואחריו יחיד דברי תלמידיו
הקדושים אשר התאבדו בעפר רגליו ושמו בזמא חת דבריו ס"ה
הרב הגדול המריף ובקי זינגל וזנסטר נחון תפארת ישראל.
האלקי חסידא ופרישא מוה' רוב בער ז'לה"ה מ"מ דק"ק
מעזריטש אשר כבר ילא מנישין שלו באמריו הנחמדים מפו
בספר הנקרא שמו ליקוטי אמרים אשר נדפס זה שלשה
פעמים אשר דבריו נחלי חס בערות ומלטיב לבבות לעבודת
הבורא ית"ש וישלישי בקודש"ה הרב הגדול המפורסם
שמו נדע ז'שראל חסידא ופרישא מוה"ר זניח מענדיל
ז'לה"ה מק"ק פרימיטלאן אשר נסע לארץ הקדושה תוב"ב ומופק
דברים יקרים מהרב המגד החסד ומפורסם ז'ינא קדישא
מוה' יחיאל זיבר ז'לה"ה אשר היה מ"מ זכמה קטילות
קדושות ולסוף ימיו נתקבל לק"ק יאמפלא זכמה וזכות מורתם
יגן עלינו חתן ;

גם הוספתי זכמה הוה סדר פדיון נפש ענ הייאר נכון חס הפדיון
לא היה זנימלא זכמה כי הפדיון שזכמו בשערי צ'יגן הוא
משוגם וכדי לזכות את הרבים העמדתיו זכמה הוה :

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ד

דיקוטי יקרים

וראיש

משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה . פי' כי יש ב' מדרגות אחד שמחשבתו תמיד כולה למעלה אפילו בדברים החסונים ומובדל מן החומר כל החסוני מדרגה הב' אינו מובדל מן החומר כ"כ וז"ס ממש' משה לא פסיק טעמ' גבוה יעקב יעקב פסיק טעמ' כי יש משה לעילא משה לתתא יעקב לעילא יעקב לתתא פי' בנשה לא פסיק טעמ' כי כלו ח' הן למעלה הן למטה הי' אחד שכלו והי' למעלה והי' מובדל מן החומר ולעפ"י ח' מתחיל עולמו במדת ענוה אפי' בדברים עליוני' מכל האדם אשר על פני האדמה האדם הוא המחשבה אשר כונה על פני האדמה ר"ל לומר אפילו מן אותו אדם שכלו למטה היה משה חושב ח"ע יוסר שכל ממנו :

דע כי כל חיבה היא קומה שלמה ולריך להיות כל כמו בה כ"ל לאו תהי' כמו עווסר אבר . וזהו תסר גרול ונהש"י שהארס חי אחר התפילה שלפי דרך העצב הי' לו למות מחמת שמפסיר כחו כי נותן בתפלה כל כחו מכה הכוונה הגדולה שהוא מכוי' :

ריב"ש אמר אדם שהוא קורא בתורה ורואה האורות של האותיות שנתור' ח"י"ס שאין מבין העעמי' כראוי כיון שהוא קורא בזהב גדולה ובהתלהבת אין הש"י מדקדק עמו אף שאין לווערם כראוי משל לת זוק שאביו אוהבו מאוד ומבקש דבר מאביו ח"ע"פ שהוא מגמגם ואין לווערם אביו נהנה מחוד לכן כשאר' לווער ד"ת בזהב הש"י אוהבו מאוד ואין מדקדק אמריו אם לווערם כראוי כמ"ש רז"ל ודגנו עלי אהבם ח"ת ודגנו אלא ונגנונו עלי אהבם : הבכ"י היא רעה מאוד שהאדם לריך לעבוד את ד' דוקא בשמחה רק אם הבכ"י היא מחמת שמחה ודיקויות הש"י או היא טובה מאוד . פי' עשה אדם מלות אנשים מלומדה המלות היא יבשה רק לריך לעשות גלבי' וברשות' כל מלה : לריך אדם ללמוד ולהרגי' ח"ע שיחפול אפי' זמירות בקול נמוך וילעק בנחם ויאמר הדבר בין בזמירות ובין בלימוד בכל כמו כדכתיב כל עלמותי וגו' והלשקה שהי' מחמת דיקויות תהיה בנחם . כל אדם יוכן לבוא למדרגה של מרפ"ה בהודרכות אלא כמ"ש ממש אלא במדרגת משה משה עלה אל ה' נמעל' בחלילות חלת ר"ג למשל אם נשמחו מעש' דעשיה וממני' דעשיה דעשי' שהיו מדרגה התחתונה יכול לזכות על ידי' שיכול לבוא למדרגת משה לחלילות דעשיה וכן אם נשמחו מעולם אחר :

דפעמים אדם משמח עצמו שמרגיש בעצמו שהוא משיג חיזה מדרגה ויש להשפיל דעתו שיחשב שחפשו שלג השיג רק לעש' דעשיה או אפילו לחלילות דעשיה ויש כמה לריקים שהשיגו לבריאה ולחלילות : לריך לייך ממדרגה למדרגה בתפלתו שלא יפסיד כל כחו בתחלת התפלה רק יתחיל במתון ובחמנוע התפילה ידבק בדיקויות גדול אם הי' יבול לגמ' אפי' במרוצה התפלות של התפילה ח"ע"פ שנתהילת התפילה אינו יכול להתפול בדיקויות ב"כ יאמר התפלות בכוונה ויחזק ח"ע טעם מעט עד שהש"י יעזור לו להתפול בדיקויות גדול :

אינו יכול להתפול כראוי גם אין לו אור מקיף אותו מכל לדדיו וסביבותיו שירגיש אותו מקיף כיון שהוא מוסר כל מחשבותיו להבורא ית' שהוא ית' ישנה לו בתחשבותיו מה שהוא לריך לעשות כמ"ש השלך על ד' יבדך והוא רואה ומושק ומתאוה לאתה דבר חסידות טעמתא היא לריך לאותו דבר והש"י שלת לו אותה המחשב' : ריב"ש אמר כשהוא דבוק בבורא ית' ונופל לו מחשבה מאיזה דבר מסתמא הוא כך כמו שנופל בתחשבתו וזהו רוח הקודש מועט :

גם אמר מכת החורה שלמד היוס והא"כ בראותו יוס מודען לו דבר לעשות ואינו יודע אם לעשות אם לא יוכל להבין מכת החורה הענין שלמד היוס ובלבד שיזה' תמיד דבוק בש"ת אז יזמיק לו הש"י תמיד שידע מכת החורה אבל אדם שהולך בקרי עם הש"י הולך עמו ג"כ באקראי וגם אינו מזמין לו מלאשים וחלילות שיש בהם נילויים השייכים לשורש נשמתו שיחקטם . כשרואה לסיח בהתבודדות לריך להיות עוד עם חבר א' אבל אדם מי הוא בשכנה אלא יהי שניכם בחדר א' וצא' יתבודד עולמו עם הבורא ית' ולפעמי' כשהוא דבוק יכול להתבודד עולמו אפי' בבית שיש באת' . פעמיים שנופל אדם ממדרגתו מחמת עצמו שהש"י יודע שהוא לריך לך ופעמיים העולם גורמים שיפול אדם ממדרגתו והירידה היא לורך עליו' כדי לבוא למדרגה יותר כמ"ש והוא ינהגו עלמות. וב' יורד אברם מזרימה וכ' ועל אברם ממלרים אברם היא הנשמה ומלרים היא הקליפות . לריך לעשות מעשיו בהסתדר שלפני ב"ת יהא נראה שהוא אינו עושה חסידות רק קודם שיבא אל המדרגה גדולה. לריך לעשות מעשיו בגלוי שא"כ אלא יעשה בגלוי כמו שמושים בעולם רק ירלם בנתיבות להיות פסיד אפשר שיביה נמשך אחר העולם ומתוך לשמה יבוא שלא לשמה . מתחלה כשרואה להתפול יהי' צרואה שהוא השער לכנס לפני ית' ויאמר בלבו למי אני רואה לדבק ח"ע להבורא בדברו כל העולמות ומזהו האובד ומקיים אותם ויחבונן בגדולתו וברוממותו ואח"כ יכול להיות בעולמות העליוני' . פעמיים אין אדם עובר אלא בקטנות דהיינו שאין נכנס בעולמות עליונים כלל רק שמחשב שמכ"כ הוא קרוב

דיקוטי יקרים

אללי יהוא באיתו שעה כמו קטן שאין סבלו גדול רק מעט ומיץ אף שהוא עובד בקטנות עובד בדביקות גדול

התפלה היא חיוני עם הסכינה וכמו שכתובת הזונו יש נענוש בן לריך לנענוש עלמו תפלה בהתחלה ואלה"כ יבוא לעמוד כך בנא לעמוד ויהא דבוק לשכינה בדביקות גדול ומכא מה שנענוש עלמו יבוא להתעוררת גדול שיחשוב לבוא לני מענוש ז"ע כי מתחלה הסכינה בולחי עומדת לגנדי ומכא זה יבוא להתהלכות גדול . כשיהיה בקטנות בדביקות גדול עם הסכינה ואלה"כ ברנע א' מיכף שיחשוב בעולם העליון הוא בעולמות העליונים שב"מ שהארץ מחשב שם הוא ואם לא היה בעולם העליון לא היה מחשב בו כלל .

קודם הסינה ישב בחימה ויבירא וירגיש וירעד מהבורא ית' ולא יבא לידי חטא פמ"ש רנוו ואל תחטאו . הדביקות הוא כשיאמר חיבה א' היא מאריך בלוחו חיבה הרבה שמחמת דביקות אינו רוצה לפרוד עלמי מהחיבה ויכך מאריך בלוחו חיבה הרבה שמחמת דביקות המלך כמו שאחרים מבקשין שימן יהא המלך לרכי בקשש רק החכם מנחם מהמלך שיורר לעבדיו שיפתחו לו השערים ויכנס לדבר עם המלך דבר א' כי אימר בלבו שיה שיהה לדבר עם המלך הוא חשוב וטוב לפניו מכל טוב שבעולם וכיון שרוצה המלך כך שהוא חשיב כ"כ בעיניו מכל הטובות והתענוגים שבעולם אז גם המלך אוהבו מאוד וזהו פ' תפלה לעני כי יעטוף בלימור הוא מאחר ומעטף תפלתו ובקשתו שיה לרכיו הגם שהוא עני ולריך מאוד עכ"ז הוא מעסיפי ואינו א'מר בקשתו בצרפת רק מבקש ומתחזק שיפתחו לו כל שערי תפלת שיהפך שיהו לפניו ית' כי זה יאמר טובה הוא לו מכל הטובות כי זהו בלחמת חידוש גדול שהחכם יהא יכול להק נעמו בש"י נופו וכמה וכמה קליפות מפרדים בינו להש"ת שחשפי שמכה"כ מ"מ הוא מליבש בכמה דברים ובדיבור היולח מפיו יהיה סותר כל המחלואת המבדילים ומפרידים ויהי' דבריו דבוקים לשית' דהיינו שירגיש בעלמו שהוא מדבר עמו י"ת כ"י והלואי שיכה בכל התפלה לדבר פ' א' או ב' וג' תיבות להסס יתברך בענין שוכרתי

לפנימים מטעה הילי"ר להאם ולאומר לו שגבר עבירה גדולה חשפי שאינה אלא חומרת בעלמא רז שאינה עבירה כלל וכונתו כדי שיבא האדם בעלנבות מכה זה ויבעלו בעצבותו מעבודת הכורא ית' ולריך האדם להבין הרמאות הזה ויאמר הילי"ר איני משגיח על החומרה שאתה אומר לי שכונתך לבטלי מעבודת הבורא ית' ושקר אתה מדבר וגם אם הוא בלחמת קלח חטא יותר יהי' נחת רוח לבראי שלא אשגיח על החומרה שאתה א'מר לי לגרום לי עלנבות בעבודתו אחרתא אעבוד אותו בשמחה כי זהו כלל כי אין כוונתי בעבודה לריך עלמי רק לעשות נחת לפניו ית' ואלה"כ אף שלא אשגיח על החומרה שאתה אומר לא יפקדו הבירא עלי כי כל עיקר מה שאין משגיח הוא שלא אבטל מעבודתו וליך אבטל מעבודתו אש"י רנע א' וזהו כלל גדול בעבודת הבורא שיוהר מעלנבות כל מה שיוכל .

מריב"ש אשפי' שהתפלל שחרית ומוסף בשבת וי"ט דבדיקות מתפלל מנחה בלא דביקות כי כעומת חונטה שחלש נוסו ומוחין . לא יאמר קודם התפלה הרבה תהלים בדביקות שלא יחלש ולא וכל לומר אח"כ העיקר ר"ל חובה היום זמירות וק"ש ותפלה בדביקות גדול מחמת שהחליש כחיו קודם התפלה בשאר דברים רק בתחלה אומר העיקר בדביקות ואם יתן לו הש"י עוד כח יאמר תהלים ושה"י בדביקות : קודם נעילה ביו"כ יאמר מחזור בקטנ' כדי שיוכל להתפלל אח"כ נעילה בדביקות גדול . כשארם במדרגה קטנה או טוב יותר להתפלל מתוך הסידור שמכת שרואה האותיות התפלה מתפלל יותר בכונה אבל כשהוא רבוק בעולם העליון או יותר טוב לבגור עיניו כדי שלא יבטל אותו הרחיה מלהיות רבוק בעולם העליון . הכשמה אמרה להרב שמה שזכה שנתגלה אליו דברים העל וני' לא מפני שלמד הרבה מכתבות ופוסקים הרבה רק משום תפלה שהי' מתפלל תמיד בכונה גדולה משם זכה למעלה עליונה . בדורותינו שאנו במעט השכל מאוד מאוד לריך להתחזק ביראתו יתברך ולהתבודד מחשבתו תמיד ביראה ובאימה ואפי' בעת הלימוד טוב לנוח בכל פעם מלמודו ולהתבודד מחשבתו ואף שחמת זה יתבטל קלח מלמודו כי לא המודש יכו וכמ"ש בנמרל דורות הראשונים שתקדו נפשם על ק"ה מנהל דביקות נעשה להם ניסים ובדורות האחרונים אש"פ שלומדים תורה יותר הרבה מהראשונים לא זכו כ"כ לניסים וק"ו בן בנו של ק"ו אהמו בדורות הללו שנתמעטו הלכות מכל וכל ואם הראשונים פאנשים וכו' פשיעו שההכרח לנו להתחזק ביראתו ואהבתו י"ת בדביקות גדול כשאדם יש לו חשק להתענות אז לריך לוהר שלא לבעלו מלוחו הדבר שה' א' רוצה אשפי' שידע ששוב יותר לעבוד הש"י בשמחה בלי סינופיס כי הם גורמים עלנבות אבל מסתמה ידע אינה נכפשה לריך להתענות שדיון לא תיקן נפשו כראוי וכן יש כמה וכמה דברים שזה לריך לקדק מלד נשמתו ולהסמיר על עלמו חומרות וזה א"ל לקדק כ"כ :

יחשוב קודם התפילה שהוא מוזן למות מאותה תפלה מחמת הכוונה ויש מכוונים כ"כ עד שפסי דרך העצב היו יכול למות בה לו ו' תיבות שאומר לפניו י"ת וכשיחשוב כך בודאי יאמר בלבו למה לי חיות פניה וגו' בלחות כיון שנדעתו הפי' למות אחר ב' וגו' תיבות ובחמת שהוא חסד גדול שהפיה תהא לו כה ומשלים התפילה והוא סי :

יש להע חרב המתהפכת לשמור את דרך עין החיים וכשארס רולה נד.ק מחשבותיו בעולמות העליוני' בצורה י"ת אין מניחין אותו הקליפות והעפ"י שאינו יכול יחזק עצמו בכל כחו פעמים הרבה כ"כ בתפלה אי' וידבק אל"ע בצורה י"ת ויכניס בעילמית העליונים ויחזק עצמו בתמונה שיאמין שמכ"כ וזהו בעולם העליון בתמונה שלימה דכתיב וזדיק בתמונתו יחי וכן כשנפול ממדרגתו בלחות התכלה יאמר התיבות בכוונה קטנה כפי שיכול והח"כ יחזק עצמו לחזור למדרגתו הפי' כמה פעמים בתפלה אי' ומתחלה ידבר הנוף של התיבה והח"כ יתן בהתיבה הנשמה ולריך לעורר עצמו בתחלה גופו בכל כחו כדי שתאיר בו כה הנשמה גדולתה בצורה דלא דליק יעקב ביה ויכיר והח"כ יוכל לעבוד במחשבה לנך בלי תנועת הנף ולפגמים כשארס דבוח בעולם העליון בצורה י"ת לריך לשמור עצמו שלא יעשה שם תנועה הפי' בגופו שלא יבעל הדביקות שלו והח"כ להתפלל בכוונה גדולה כ"כ ע"י חזוק יריך קודם תפילה לבקש סיוע ועזר מהש"ת יחשיב טעוב לו שהפ"י יעזור לו שיכין כמו חלי סדר התפילה או רובה בכוונה גמירה ולבכ"כ כשיחלוש ויבעל הדביקות זה לעשות לו יחפול כפי יכלתו בכוונה קטנה עד סוף עליו . ידבק מחשבתו למעלה ולה יחבל ולא ישתה יותר מדאי כדי להפריד עצמו מהגשמיים כי כשמתלוצץ בצורה י"ת מנשם עצמו וחרז"ל רחיה מציאה לירי זכירה ולירי תלוה ועפי' וכתיב בצן הדעת נחמד למראה וטוב למחלל שחמת הרחי' הוא יחמד ויחשוב שהוא מבני עולם העליון ולא יהא חשיב בעיניו כג בני אדם הדרים בעה"ז כי כל העובד"ו הוא כגריד חרדג נגד העולם העליון ולא יחי' שזה בעיניו אם יאהבוהו או אם ישאוהו כי אהבתם ושנאתם אין כלים וכן לא יבזיח כלל על תלות גיפי המעיקף שהיא לרשת משכ"ל דחיויה איתא בנרד דיעבד רעותא כמסכתא ויחשוב שהוא עני וידבר תמיד בדברים רכים ותחנונים כמו עני ויתבודד תמיד מחשבתו עם השכינה שלא יחשיב רק בההבחה אותה שהיא תדביק ב' ויאמר תמיד במחשבתו מתי אזכה שיסבון עמי אור השכינה ואם יבא לו הרחוק תלות עובד"ו ירחיק ממחשבתו ויבזה התלוה עד שיהי' שנאו ומאוס הללו וירגז י"ט על היל"ה"ר ותלותו ובוה יכניעם ולא יהי' לו עלבון כלל כשלא יהא לו תלות עובד"ו אלא אדרבה ישמח מאוד במה שהוא ז"לה להכניע תלותו לשם כבוד הבורא י"ת כמי' רז"ל ושיחיים ביסורין ובוה כאשר לא יעסך אחר תאוותיו הפי' במחשבה ויבזה אותם וכניע מאוד הקליפת ככלל בזה ובר לבב דלא עסיך רעותי' ולבא בתר סע"ה"ר כי נא במותו יקח הכל פי' אדם שיש לו מלה אלק ועדיין מאסף ממון ויתלוה עוה וחס נגזר עליו שיהי' לו ר' אלפים ותיקף ימות בודאי לא ירלה בסך הממון ולא המיתה וזהו כי ל' במותו יקח הכל ר"ל עבור מיתתו לא יקח לא ירלה ליקח הפי' כל מה שבעולם .

אם אין אני לי מי לי כי לריך בתפלה להיות כמו מופשט מהגשמיים וז"ש אם אין אני לי ר"ל בזמן שאני מופשט מהגשמיים ואיני מרגיש במציאותי בעה"ז כלומר כשאני יצוא למדרגה שלא אדע וארגיש כלל אם אני לי בעה"ז או לאי בודאי אין לי שום פחד מחשבה זרה כי אז חיות מחשבה זרה יקרב אלי בהיותי מופשט מזה העולם וזהו מי לי ר"ל י"ת מ"ז יבוא לי אבן כשאני לעלמי ר"ל כשאני מושב עצמי לדבר יש ממציאות זה העולם אז אדרבה איני נחשב לכלום וז"ש מה אני ר"ל מה אני חשוב ומה עבדתי חשובה לפני ית' כי אז יבלגנו ותי מ"ז וזריני כמו שאיני בעה"ז כי עיקר בריאת האדם בעה"ז היא לעבד ולשמרה וזרי אין אני יכול לעבוד עבדתי מחמת מחשבות זרות המבלבלים אותי :

יש מי שמתפלל בעלבות מחמת מרה שחורה הגיברות עליו וסובר שמתפלל ביראה גדולה וכן יש מי שסובר שמתפלל מגדול אהבת הבורא והוא מרה הרומה אמנם כשהוא בזה ת השם ומחמת זה נופלת עניו בזה ורולה לפאר השם ולללח את היל"ה"ר בשביתו אז הוא עוב כי אדם לא נקרא עובד השם כ"א בדחילו ורזיונו ויראה היה שחפול עליו יראה ולא מה שהוא מעורר עצמו ליראה כי זהו העלאת מ"ן אבל היראה ה'מית' שחפול עליו חיל ורעדה ומחמת פחד אינו יודע היכן הוא והמטחין נודתו ויורדים דמעות יעליהם אבל כשאני כך אל"ע שנראה לו שאובח את הבורא בודאי אין כלום כי זה השער להיראה היא השער לאהבה ואם אינו בהשער שהוא יראה אין אפשר לו להיות באהבה אכן מי שהוא כח"ל אינו אפלי עבד ומכ"ש שאין הוא אפילו במדרגה שהוא שיפול עליו יראה ואין הוא יכול כלל ואינו עובד הש"י רק מלית יגשים מלומדה והוא נדמה בעלמו שהוא אובח את השם וסובדו בשמחה ואין זו רמחה והוללות ע"כ ישוב אל ה' בכל לבו וכוכל נפשו .

דיקונומי יקרים

איצח נבור הכובש אח ילרו יל לטון חייה ממע שמדבר משני ב"ח וסוף איה מהס נבור והליל מי נקרא נבור ועוד י"ל שמשון הפ משמע איפכא מהב' אומר עוב ארך אפים מנבור משמע מי שהוא מאריך אף דהיינו הכובש את ילרו חשוב יותר מנבור וי"ל דים ב' מיני דיקים אחד שאין מניח היל"ה"ר לקרב אללו כלל וקודם צווא אליו מרחיקו מעליו ויש לדיק שיניחו לבוא אללו אך כדכחו שלא להסימו לעבירה למשל כ"י היל"ה"ר מסימו לחמרה אומר לינ"ה"ר אעשה כדדיק שאך אחר חמרה אך אחר חמרה של מלוא והולך לויתד תורה בחשק גדול ובחמרה גדולה וכן בכל דבר שמסימו למדה רעה הוא לוקח אותו המדה לעבודת הבורא אך מי מהם יותר משוכח הב' יותר משוכח והוא ש"ד הפכל למשל אדם שיסן בחנות לשמור סחורה ולא היה הדלת סגור בבניה חוק ושמע באלמע היללה שנגב אחד בא ועושה תחבולות לפתוח הדלת וכאשר שמע זה היה ירא לנפשו והתחיל לנעוק בקול גדול לכ"ב שיצואו שירא מהנגב וברח הנגב מתחת הנעקה . ומעשה כזה אירע לאיש אחר ולאותו אחר כששמע שנגב בא שתק כמו שאינו שומע והשכח הנגב לחנות בפנים תפס אותו והסרו בנחושמייס אבל לא היה רועה לנעוק כדי שיברח הנגב כי אחר דיעתו לכשיברח הנגב שמא יבוא עוד בלילה זה או בלילה אחר ומאז אהיה נרדס בשינה ולא אשמע ויעשה מה שלבו חפץ אך אעשה לו דבר ש"ס יוסף לנגוב עוד כי בודאי יפול עליו פחד שלא יתפס אותו ויענש ביסורים קשים כבדאשונה והגמשל מובן מאליו וזהו פי' איה נבור וכו כלומר איה מב' דיקים הללו נקרא נבור הכובש וכו' ולא זה שאינו מניח היל"ה"ר לקרב אללו כלל שגא' עוב ארך אפים ר"ל זה מי שמאריך האף דהיינו היל"ה"ר נקרא אף שהיל"ה"ר תמיד אללו ועכ"ו הוא כובש אותו זהו עוב ומשוכח יותר מהלדיק הא' שאינו מניחו לקרב אללו כנ"ל ומשל ברוחו ר"ל מי שהוא מושל על היל"ה"ר וכו ש אותו הוא יותר משוכח מלוכד עיר כי מי שהוא לוכד עיר בודאי מנרס את האנשים תלה ואר"כ בא לעיר אבל זה אינו מנרס את היל"ה"ר רק כובשו מיד כש"אומר ארתי שפתי תפתח השכינה מחלכשת בן ומדברת בן כל הדברים וכשיהיה לו האמנה שהשכינה מדברת תפול עליו יראה ונס הקב"ה ממלמס א"ע ושירס אללו משל למלך שאבד חותם שלו וחותם של מלך הוא הפסד גדול כי מי שימלא יוכל לחתום חותמו בשם המלך ונס בזיון הוא שחותמו של מלך מונח בעפר והמלך מלעטר שאבד חותם וש"י המלך מלעטרים שאבד חותם מלכותם ובני המלך מלעטרים שאבד חותמו של אביהם והלכו כולם לחפש ומתחמת גדול זריותם עברו עליו ולא מלאו והלך בן כפר א' ומלאו והבן כפר א' והינו יודע תשיבות החיים ועתה ננס הבן כפר שמהה לבלס המלך שמה שמלא חותמו וכן כולם וכן הבן כפר יש לו שמהה כי מלא חותם המלך אש"פ שאינו יודע חשיבותו עכ"ו יש לו שמהה מאחר שהוא של מלך והגמשל חסר :

יש רחמנות כמו אב על בן אפילו אם יש לבן כל טוב הרבה מאלו רק שחסר לו דבר או אפס קלבו מרחם עליו אביו שלא יחסר לו כלום וזה נקרא אהבה רבה אבל הרחמנות ש"ס למלך על בן כפר או על שאר העניים הוא נקרא אהבת ע"ס משני שהס חסרים מכל טוב לפיכך מרחם עליהם המלך משא"כ על בנו אש"פ שיש לו עיבה הרבה רק דבר קטן חסר לו יש למלך רחמנות עליו ויש עוד רחמנות ג' והוא רחמנות המלך שיש לו לעבד מחמת בט והסילוק שיש בין רחמנות האל"ב' רחמנות הנ"ל שהרחמנות הזה הוא תמיד משא"כ הב' רחמנות הראשונים אמנם אם הבן קורא לאביו בשמו או אפילו הבן כפר קורא אותו בשמו המתואר למלך כראוי לו מעורר בו הרחמנות כך כ"י נמשל א"ע בתורה והנה מלבד רחמנות התמיד' שיש לו ית' על ישראל מחמת הברך שלו מבח גדול אהבתם נוסף ע"ו מעוררין ישראל רחמנותו יתברך בקראם בתורה ואפילו בן הכפר ר"ל אפילו מי שאינו מבין פנימיות התורה רק קורא אותה בדו"ר כי קב"ה וכל התורה שומתו של הקב"ה וקב"ה ואורייאל חד הוא וכמו ששקוראים לאדם בשמו מניח כל ע"שיו ופונה לזה שקורא אותו ומטיב על שאלתו מחמת שהוא אסור בשמו כך כ"י ית' ממלמס א"ע בתורה וכשקורים בתורה אז ממשיכים אותו ומעוררים הרחמים והחסדים כי הוא ושמו ית' הוא אחדות : אין בן דוד בא אלא בדרך שכלו וזכאי או בדרך שכולו חייב ע"ד איהו סובב כל עלמין נמלא כאשר כולם חייבים ויצואו למדרגה שהתחונה שס קר ב' יותר אל הבורא ית' ויעמיד עליהם מלך כהמן : כשמדבר בדביקות בעולם העליון ואין לו שום מ"ו ובאה לו מהשכח כמו נביאות בודאי יהיה כך והמזשבה באה מחמת הכרובים שמכריזין למעלה עלדבר ולפגמים ישמע כמו זל מדרב מרגת סודיב קיל העליון בתפלתו וקול תורתו וישמע כמו קול אומר עתידות :

יצריך ללך תמדרגה למדרגה כסודות לעלות למעלה בתהלה לדיק שייהי במחשבתו לעלות לרקיע הראשון שהוא מהלך ת"ק שנה וירחיב במחשבת הרקיע על כל הרוחות שלא יהא נראה במחשבתו קלר וקטן רק וירחק לכל הלידים וכיון שהוא עומד של לייך לחזור במחשבתו לעלות למעלה יותר ואח"כ עוד יותר למעלה אבל בפסם אחר לא יוכל לעלות לכל ה"ו רקיעים רק ממדרגה למדרגה

ליקוטי יקרים

למדונה לריך לעלות אבל באמצע התפלה כשדבק עלמו מחשבה כראוי יכול לעלות לכל הז' רקיעים כשעם אחד ובעלתו ממדונה למדונה כשכא לרקיע הראשון לריך לראות צ' דברים א' שלא יפול למטה וא' שיעלה עד למעלה וכיון שהוא מתע במחשבתו ברקיע הראשון יכול לעלות עוד רקיע עד שיעלה בעולם המלאכים ואח"כ בעולם הכסף ואח"כ ישראל בעולם האלילות עם • ידביק מחשבתו בצורה ית' וכברוה לעלות מתחיל יראה כמות אדם וכמות כלבים שהם הקליפות שיש בכל עולם העשיה ולריך לחזק עלמו ולא יתירא ולפעמים יכול לדבר למעלה כשמתחיל לבד בלי גופו שיפרש עלמו מגופו וזהו התפשטות הגשמיים שזינו מרגיש במחשבתו כלל הרגשה בגוף ולויר זה העולם רק לויר העולמות העליונים דהיינו המלאכים והשרפים ואח"כ כשכא אל עולם האלילות אינו מרגיש רק דק מן הדק דהיינו אלילותו ית' וסע ידע עמידות ולפעמים בעולמות התחתונים ידע ג"כ עמידות ששם מכריזין כ"ל ולפעמים באמצע :

ריב"ש אמר בענין עובדה זו כשאני מדבק מחשבתו בצורה ית' אני מניח הפה לדבר מה שיראה כי אני מקשר הדברים בשורש העליון בצורה יתברך שכל דבר יש לו שורש למעלה בספירות :

גם לפעמים כשצני אדם מדברים הרבה מדברים בטלים ואני יושב ביניהם אני מדבק עלמי בצורה ית' כראוי ואני מקשר את כל דבריהם דבוק יותר כשמדבר ממה שהוא דבוק בעת הלימוד כשמדבר לריך שלא לחשוב מחשבה אחרת רק דביקות בצורה ית' ובעת הלימוד לריך לחשוב מחשבת הלימוד ומכה זה נח להיות דבוק כראוי ולריך בכל פעם לעסוק בתורה שהיא עץ חיים וכו' אבל כשמדבר רק דברים ויסייג על הדביקות יזכר מאוד שלא יפיל לפעמים מדביקות גם בדבור ית' בחיי קטנות וגדלות פעמים דבוק בצורה ית' בקטנות ופעמים בגדלות : יכול אדם שהוא דבוק בצורה כראוי להשתדל בכל דבר שהוא רוצה ונראה שמתחיל על אותו דבר וזהו אינו מתחיל רק הבורא יתברך והעיקר שיקר תמיד בשמחה ובפרט בעת הדבור דבול שמתחיל אף אפשר להיות דבוק בצורה יתברך :

מעלה גדולה כשאדם מחשב ומתהרהר תמיד בלבו שהוא אלל הבורא ית' ויהיה מקיף אותו מכל לדידו ויהיה דבוק כיכ שלא יהא לריך ליישב א"ע בכל פעם שהוא אללו ית' רק שיראה הבורא ית' בעין השכל ושהוא ית' מקומו של עולם והכוונה שהרי הוא היה קודם שברא העולם והעולם הוא עומד בצורה ית' ואח"כ לריך שיהא דביק כ"כ שיעקר ראייתו יהיה בצורה יתברך ולא שתהא עיקר ראייתו בעולם ואג: בצורה לא קן אלל עיקר ראייתו תהא בצורה ית' וזה האדם זוכה שיפרדו הקליפות מעליו כי הם מתחייבים ומבדילים בינו ית' וצין האדם ומסתיימים עיני שכל האדם להסתכל בצורה ית' ויחשוב שהבורא יתברך א"ם מקיף את כל העולמות ושפצו ית' שופע מלמעלה למטה ע"י ליטרות בכל העולמות ואנו הולכים תמיד בצורה ית' ואין אנו יכולים לעשות שום תנועה בלא שפצו וחיותו ונח שיחשוב תמיד שהיא אללו ית' כ"ל ואף שפעמים יהיה בלא דביקות כ"כ ופעמים הוא בזהלכות דביקות פעמים מתפלל בקטנות ואח"כ ברנע אחד מאיר לו אור שמתחיל ועולה לעולם העליון כמו אדם העולה בעולם כמ"ס של אורח ואתמך המה ינחמנו דהיינו אור העליון א' לשמך ד"ת ברבים יהיה כוונתו שיחכובר ויתפרסם הקדושה כשאדם עובד תמיד את הבורא ית' בכל רגע אין לו פנאי להתגאות ולא חיב את הנאות ושאר מדות רעות :

ישים עלמו כמו שאינו כדאיתא בגמרא על הפ' והחכמה מאין תמלא והכוונה שיחשוב כמו שאינו צוה"ו ומה תועלת שאינה חשוב בעיני ב"א : כשנומד לריך ליישב עלמו לפני מי הוא לומד שלפעמים מתרחק עלמו בלמודו מהבורא ית' לכך לריך ליישב עלמו בכל עת ובכל שעה :

אם ח סק לאיזה מלוא יראה וישתדל לעשותה ואל יבהל אותו היל"ר לומר שהוא דבר שיוכל לבוא לידי יתורא אטפי"כ לא יבטלנו אך יזכר מאוד אף שיבוא לו התפארות באמצע המעשה יתחוק אותה בחזק ובהתלהבות ובוודאי שלבסוף יעשה לשמה מעש בלא שום התפארות שמתחיל לשמה יבוא נשמה וירבה במלות כל מה שיוכל והקדוש ברוך הוא יעזור לו שיהיה בלא פנייה אך יתחזק עלמו בכל יכלתו :

מה דאיתא בתקוניים יש מנהגן דתליין ברישא דמלכא מנהגן בדין וכו' ככוונה היא המלות התלויין ביד וכן מלות התלויין בראש כגון תפילין ויראה והאבה וכשארשם פושה אותם מעורר למעלה בראש היכלת וביד המלכות וכן כולם כי באתערוהא דלתתא לתערוהא דלעילא • כשיש הרבה עכ"ם בלואו מקום השכינה היא בגלות שם דהיינו שהיא מתעלמת ומתבלשת תוך הקליפות ואינו מתגלה המלכות וקשה מאוד שיהיה האמונה בראש שלימה וכן לפעמים שאדם אינו יכול להתפלל לא יאמין שהיום בוודאי לא יתפלל אלל יחזק עלמו יותר ויפול עליו יראה יותר ויותר כי הוא משל למלך שאלא למלחמה ומלבי"ש א"ע בעלבושים אחרים שלא יכירו אותו והנה החכמים המכירים הילוך המלך ותנועותיו

ליקוטי יקרים

ותנועותיו הם מכירים המלך בתנועותיו למשל כשכחה לו תאומה עו"ה מדבק עלמו בלגית המלך וכן כשכח לו התפארות מדבק עלמו בתפארת המלך וכן כולם חבל אחים שאינם הכמים כ"כ הם מכירים במלך במקום שיש שם שמירה יתירה וגדולה שם הוא המלך וכן כשאינו יכול להתפלל בכוונה יודע שיש שם שמירות יתירות סביב המלך ויש כאן המלך חבל הוא מינו יכול לקרוב אל המלך תחמת גדול הכוונה שקצב לו לכן לר"ך שסביב לו לחזק עלמו ביראה בכה גדול בכוונה יתירה כדי שיהיה יוכל להתקרב ולהתפלל לפניו ואז יכול להתפלל בכוונה יתירה .

מה שאמרנו בענין זה לבר מנפשת הכוונה שבגוף הוא המלך ואו"ה הם הרגלים שהם האמונה והאמונה היא יסוד יראה שמחמת שהיא מחמין שמכה"כ נופל עניו יראה דהיינו שיחבורד במחשבתו . כי מ"ח לבירה בלא מנהיג ר"ל שיחשיב בשכלו כיון שאנו רואים שמים ומרץ ועולם שלם בודמו יש בורת שבראשו ויארמין דהחומה שלימה שהיא יסוד בודאי כאן שמכה"כ ואז תפיל עלי יראה גדינה והשכל נק א רעיו מהימנא שהוא מנהיג את התחומה שמחמת השכל נולד החמיה משה הוא השכל ובכך חרם יש בנ"ח משה והחבות . מ"ש לשם יסוד קוב"ה ושכינתיה הכוונה להביא הת"ת למלכות שיחפטר קב"ה עם המלכות דהיינו המדרגה התחומה עולם הדבור שזאת המדרגה מזיה את כל העולמות כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו ונאמר ואתה מחיה את כולם והדיבור של הקב"ה הוא תמיד מחיה את כל העולמות וכשארם עושה מניה הקב"ה מתפאר במ"ל דהיינו בדבור שלו שהוא במוך העולמות ואז מביא החדש המ"ל אל הקב"ה דהיינו שהקב"ה מתפאר עם עולם הדבור וזהו יסוד קוב"ה ושכינתיה ויתפאר הקב"ה במלכות שהיא במוך העולמות ויתגלה מלכו דהיינו שיכירו הכל שהוא מלך בעולמות וזה תענוג גדול להקב"ה ומדת המ"ל היא מלדינו ובידינו דהיינו שגני מכירים גדולתו ומלכותו ואז הוא נשלים ברות מלכותו כי אין מלך בלא שם שמחמת העם נתגלה המלכות ויש לקב"ה תענוג גדול מזה .

הקב"ה הוא מי החיים והשכל לכל השלבים ויש בו כל מעלות המדות ומצדדי אחזה חלוא הדם מת אין לו שום תענוג מויוון והתפארות וכל המדות הם העיקר הוא מחיות ומשכל שבארם יש לו כל המדות . ברוך כוונת ו' לגבי ה'

אתה ו' לגבי ה' הכוונה בכריעה ו' לגבי ה' דהיינו המשביל שהוא החכמה שאין העולמות של מעלה ממנו יכולים להשיג תוחו שהשכל שהיא הבינה אינו יכול להשיג את החכמה כי בחכמה אינו מושג עילם המחשבה רק עולם המחשבה היא בעולם שם ד"מ שטענין חילין מנרעין והחילין עושה פירות גמלא בודאי היה מתחלה נגרעין כל החינן כמות שהוא הנגפים והפירות הכל היה נגרעין בהענם כי אנו רואים שמכחו יתם החילין שלם עם פירותיו בודאי היה מתחלה הכל גנוח חידן הנרעין אך שם היה בהענם גדול שלא היה מסוים וניכר שם אינהו מקום ענין החילין ואינהו מקום הפירי כן הוא כאן שהחכמה הוא היולי שם יש כל המדות דהיינו השכל שהוא המחשבה וכן אהבה ויראה וכן כלם אך אין נתגלה שם המחשבה כפירטיות ששם כל הדברים הכל אחדות גמור רק בצינה נתגלה המחשבה לעשות כך או כך ומצדדי אהבה חלוא כהאדם רוצה להיות לו צנים נושא חטא ומתחלה היה זה במוחשבה לישא חטא כדי שיהיה לו צנים וזהו שנקרא בניה עולם הבריאה שמחשבה זו שארז"ל ישראל עלו במחשבה ר"ל שהקב"ה נפש במחשבה כי התענוג שיהיה כשיהיה ישראל בעולם ומכא זה הוא ברא העולמות ובדבור והדבור הוא המחיה העולמות והיא הנקרא חטא ומכא זה נולדים הבנים שהם כל המעשים עובים שעושים ויש להקב"ה תענוג בזה וכשהוא שוחה ראשו אז באתערוחא דנתתא איתער לעילא וממשך ו' לגבי ה' היינו המשביל ממשיך אל השכל שהיא הבינה . ברוך ו' לגבי ה' היינו ממשיך הת"ת לגבי מלכות שיחפאר הקב"ה עם המדרגות התחומות דהיינו המ"ל שהוא הדבור שהיא במוך העולמות ויהיה אהבה .

מה דאיתתא ביוהר ונר"ך מדרועא ימינא לאקוה דמא גבי ישמעאל הכוונה לפי שהוא בן אברהם שהוא מדת החסד והאהבה גמלא ישמעאל נמי מסתעף ממדת האהבה אך הוא נדבק באהבה בישא שהוא נילוף ואם היה מסעף" האהבה בישא זו היה נדבק באהבה קדושה וז"ל הוהר דלר"ך לאקוה דמא מדרועא ימינא ר"ל להפריד אהבה בישא מדרועא ימינא גבי אהבה מן אהבה קדושה וכן מ"ש צעטו ונר"ך לאקוה דמא מדרועא שמאלא לפי שהוא בליחא מדת גבורה אך עשו היה דביק בגבורה בישא שהוא יראה ונר"ך לאקוה דמא כו"ל גבי ישמעאל וד"ל :

בוונת התפילין לשון שפל ומיבור ה"ו שהיא חכמה לה' שהיא המלכות וכיון שהוא עובדא ת"ת כלול כ"ח מעשרה שהוא שפל לנן וכוונת התפילין אהי"ה שיש בן כ"ח אהבות יהו"ה שיש בן פרשיות ארנ"י שהיא העור שהיא המלכות :

בגות התפילה ג"כ לחבר היוד שהוא חכמה לה' שהוא המלכות שהוא דר-ור ע"י הקול שהיא הו"ה וע"י המחשבה שלו שהיא הבינה שלו הוא כ"ב אהי"ה הו"ה ארנ"י ולמה נקרא שמת תפלה שמחבר לורה לורה :

ליקוטי יקרים

דוד נקרא המלכות שהיא עשיה ויש עשיה דעשיה היינו מלכות דמלכות שהם ב' דלתין שהוא ד"ר ועי' ו' שהוא לשון המסנה מן ד' לך ילך ובכה נוסח מסך הזרע וכו' ר"ל אם ההולך ממדרגה למדרגה ועוד הפך להשיג יותר הוא ממש כמו שא"ס שאין לו סוף כך זה האדם יש בו המדה להשיג הזרע המשפיע מא"ס אבל זה האדם האומר יש לי די בזה שאני יכול ללמוד זה אינו משיג רק קטן ומזעזע שהם הקליפות וזה פירש הפסוק הלך ילך ובכה ר"ל שרובה לילך ממדרגה למדרגה וכל מה שהוא משיג כבר אינה שזה לו זה נוסח מסך הזרע מא"ס שמשפיע אליו אך מי שאומר בל יבא כבר לכל המעלות והוא עונה תמיד לאמר שלום עלי נפשי כי למדתי תורה הרבה וא"ל יותר זה נוסח אלומותיו דהיינו הקטן והתנן :

שמע למדת אהבה ויראה מפני שאם לא היה לאדם כ"ל אהבת הש"י היה האדם רגיל תמיד עם השם יתנודך וגם היה נעזב בלדת האהבה וינעזה לו עזב אך מכת היראה שעמה הוא ירא גשית וד"ל :

מהו קפיות ומהו גדלות ד"מ כשארם יושב ולומר תורה שלא בהבנה אז הוא בקטנות שחין שכלו שלם אבל כשהוא לומד בהבנה ובהתלהבות אז הוא במדרגות גדולות שמקושר במדרגות העליונים וכן בתפלה ובכל מלוא שפועה הדם יש קטנות וגדלות . גם יחשוב כשישב ללמוד או אפילו בדברי חולין אזי יחשוב בלחיה ענין היא מדבר אם באהבה או ביראה או רחצנות או בנינות או בהודיה או בהתקשרות או בלחיה ממשה ויתקשר א"ע בזהה היתה .

העוסק בתורה לשמה פירש לשם ה' וזהו לדברים הרבה פירש ממילא נתרבה אליו הדבור בחכמת התורה : כשארם מדבר דבור טוב והדבור הוא החיות של האדם והחיות ממנו ית' אז הדבור שלקח לעילא ומתעורר הדבור העליון ומשפיע עליו יותר חיות מלפניה אבל כשהוא מדבר דבר רע או ברוב הדבר להיות נפסח ממנו כל החיות לגמרי ג"כ מה שאנו אומרים בל"א ער האט אויס גירע . יש נתימה מה שבי בתורה והנה טוב מאוד כמה פעמים במעשה בל"אית ובמשינה תורה כתב ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המית ואת הרע מביאן בל הרע אבל אין הפי' כמו שהנו הומרים רע ממש אלל הרע הוא ג"כ נעשה טוב אבל כשהוא א"ס אז נעשה רע ממש למשל המכבד שמכבדן בו הבית שעשוי לנקות הבית הוא פ"כ קלל הוא במדרגה תחתונה ועכ"פ טוב הוא וכשאר"ך להכות בו את התינוק כשהיא חושא אז המכבד נעשה רע גמור ומטיב בו את התינוק : מן"ש נחכוין פירש כמ"ס בזה"ר מענין זה דהיינו לב' מדות מנ' ות"ת הנק' שם שמים ועיין בזה"ר .

שם ס"ג בהפ"ך לתוון ג"ס ששם זה הוא בגדלות המחשבה קדושה שבאדם אינה נפגם בנח מחשבה וזה כי תיקף בנח מ"ז הולך ונתחלק מחשבה קדושה אבל הדבור ודאי נפגם נמי" כי כאשר הדיבור הוא והמחשבה בעינין א' אדרבה נעשה יחוד גדול אל' כשמדבר במח"ו מפר"ך יהודי . וכיראתך עברת"ך פירש שתיבה היראה ללדה מהש"י תמיד כמו בבעה שבהה לו ח"ו איזה לרה אז יש לו יראה גדולה כן תהיה לו היראה תמיד וכן הפירש להפ"ך היראה בשעת לרה ח"ו לא יהיה רק יראה שראויה לאדם תמיד מהש"י ב"ה וב"ש .

זה כלל גדול בכל מה שיש לעולם יש גיליות קדושה אין דבר רק מהגיליות אפי' עלם ואבנים אפי' בכל המעשיות שאדם עושה אפילו עבירה שאדם עושה יש בו גיליות מהעבירה ומה היא הגיליות מהעבירה הוא התשובה בשעה שפועה תשובה על העבירה מעלה הגיליות שהי בה לעולם העליון וז"ש יושא עון פי' נוסח ולמעלה העון למעלה וזה גדול עוני מנשוא פירש להרימו להעלותו לעולם העליון .

שמע למה בעת הבוקר נופל סינה על האדם יותר מכל הלילה אף אם היה ניעור כל הלילה מפני שהוא בעת הזאת בסוד הדרומי"א כי עתה מוכן הוא למוחין העליונים יותר מבגילה כמו בז"ל ועיין בק"ש דקרבנות בא"ה והוא סוד איירי דעריד למפלג מוחין דלילה לא בלע מוחין דיום .

שמע למה אנו אומרים הודו בין קרבנות ובין פסוקי דזמרה יואין א"ל בתוך פסוקי דזמרה כי ידוע שדקרבנות הוא עשיה ופסוקי דזמרה הוא יצירה ויולר אור בריאה והוא סוד אופנים וחיות ושרפים וסוד שמותיבם הוא בעשיה הם נק' אופנים נשון גלגל שהמלאכים אשר שם חושקים וגוללים להתקשר למעלה ונ"ה הם בסוד נפש לשון יתרון והוספה שחושקים להוסיף להם יתרון שפע וחיות והמלאכים ד"צירה הם יותר עליונים וכל להם החיות יותר מלמעלה ולכן נקראו חיות : (חסד) והמלאכים דבריאה הם יותר עליונים ומתלהבים יותר להתקשר לעילא ולכן נקראו שרפים ואדם הוא עולם קטן שקסם בבוקר ממתנתו הוא בלל יראה כלל ובקרבנות הוא מתדכי כדאיתא בזה"ר והוא בסוד עשיה והוא אופן שהוא חושק להתקשר ולהתגלגל עלמו להשי"ת ובמה בפסוקי דזמרה שם בפסוקים אל

ליקוטי יקרים

אלו התלבויות יותר מקרבותו אך קודם בואו להתלבויות גדול מתחיל בתחלה בלא התלבויות כ"כ ולכן נחקנו הודו תחלה שהוא רק פסוקים מלוקטים ואינם פסוקי דומרה ממנו כדרי שבשיעור לפסוקי דומרה יהא בהתלבויות גדול ואז בלא לו חיות יותר כי התלבויות הוא חיות וזיכור יבא לו עוד יותר התלבויות ויבוא לאדרגת השרפים : הלואי יהיה מורא שמים עליכם כמורא ב"ו הלואי הוא לשון חיבור ודמיון דבר לדבר כלומר תדמה מורא שמים למורא ב"ו למשל כשישן ובה רבו והקיץ אותו בידו מיד הוא נרתם ומדעומו בדביקות להשי"ת וישניה על הכל על כל אשר יראה וישמע לפניו ומכ"ם כשהי"ת מקינו משנתו שהיא בחלום הלילי כידוע :

בחנות תרונה פירש אמת חכמתו הטובה כשהוא עוסק בחכמתו בחון דהיינו בקליפות שמעלה משם נילולות חכמה זו תרונה אז וקיה חס שכוח השכחה פי' שכל מה שבועלם הוא בהשגחתו ית' ומזלם בלא היראה לאדם ר"ל שיזכור בהשי"ת מזמנה כל דבר ודבר נמלא שגם השכחה בלא מהשי"ת לאדם כי אין שום דבר מבלעדו ית"ש ולרי"ך שמהשכחה ג"כ יבוא יראה לאדם אך הגורם שיסכה גם השכחה זה הוא מדרגה פחותה מאוד וזהו וקיה חס שכתב השכח.

האמונה לאדם הוא בנ"י והוא סוד שהוהר קורא לנ"י חרין סמ"י קבוע גם עתה שהוא בשמאל והלא הודעה דבר גדול וגלוי שהוא נ"ל ביימין והשכחה היה להיפך יך החריון אדרבא בשביל שהוא נ"ל והאדם עובד השי"ת אף בנ"ל ר"ל שמהפך הנ"ל ונביר עליו הוא העבודה יותר מההודאה ולכן הוא יימין המדבר בלא מהשכחה הוא כמו מ"ו כי המזמנה אלל האדם היא שיסור קומה שנימה והראיה כשאלם מחשב בדבר אחר צפת היוונו מוליד בן חמורה וגם כשלין מהשי"ת כלום מעין היונו אינו יכול לזנוג והמזמנה הוא החכמה והדבור הוא ההולדה כי גם במחשבה יש אלוטיות כי מחשב בלוטיות וכשאלם אינו מחשב במה שהוא מדבר אזי הוא כמוטיות ז"ל שהריביר הוא בחיות שלי

הכוונה של הלימוד הוא זה כשנומד למשל מימרה אחר רבא ישיב שרבה בעלמו עומד לנגדו והוא אומר דבר זה ואז כשיסתכל בן ימשך על עמנו החיות מהדבור שהם האלוטיות ואחר כך כשאומר הדין שאמר רבא אז היה ממשיך אליו החיות מהבינים שהוא אומר הדין בשבילו ובהבנתו לכן יתקשר עלמו וימשך אליו החיות וגם שפתותיו דובבות בקבר וגם מביא גדולה לעולם שהוא הגוף שלו שנקרא עולם קטן והגדולה הוא החיות .

סוד כי הפך חסד הוא האמור במדות דל"א וז"ל נלמד ורב חסד וזמ"ל אחר נקרא ז"ל חסד סתם כמ"ם חסד לאברהם משל ע"ז אדם שהוא מכינים אורח יהוא הנקרא בעל חסד דהיינו כשרותה האורח מכניסו לתוך ביתו ועושה עמו חסד אבל אין לו התלבויות והתקנות תמיד להכניס אורחים ולעשות עמם חסד ולחזות אחריו אלל חס מרמז לו אורח עושה עמו חסד ויש שאינו נפסק מרמזו הוה שהוא חושב תמיד לעשות חסד עם ב"ח ומחזיר תמיד אחריהם כמו אברהם אבינו ע"ה שהיה מלצר מאוד בשאל היה לו ארחים לעשות עמם חסד המורה הוה הוא בארץ שנקרא רל"ן שרמזו תמיד לעשות חסד לכן כתיב במדותיו כי הפך חסד הוא ורמזו תמיד לעשות חסד וז"ל הוא מדה סתם שאין לו רל"ן זה כמו בל"א אך בשעה שאל"א מאיר בל"א נקרא אז ז"ל ורב חסד שאז קיבל מאל"א חסדים הרבה .

יש בתורה עשמים ותנין ואותיות פי' דר"ע היה דורש על קון וקון תילי תילין של הלכות משל למלך שליוה לכות לו ביחו ומסתמא עלה זה במחשבה ומסתמא היה לו ג"כ טעם ע"ז נמלא במחשבה יש לו טעם ע"ז ומן המחשבה בלא לדבור וזהו לעבדיו לכניס לו בית נמלא כשאל"א לעבדיו למה אחס בוים אין להם טעם ע"ז אלל דבור של המלך חסד .

זכתב על הקונטרס מימינו יש דת למזי זשל לרופא העקין דם אצ"פ אשמה לו רעה לפי שמה אך אח"כ יבוא לו טובה מזה ואיחא בנמרה אחר לו יוס המיתה אש"פ שהוא יראה רעה מ"מ אח"כ יבוא לו טובה מזה כי בשביל זה שיזכור לו המיתה ישוב אל הבורא ית' ויזכור אח"כ למדה האהבה וליראת בוסת שהאבה מקבלת ממנו ע"ד שהובט משוכה מן הכסף דהובט הוא לשון יראה כי שרשה מנבורות ע"ד מלפון זכב יאחה כמשל אחד ברה מן העלך ופגשו בו גולגין ומתוך יראתן חזר אל שמלך אצ"פ שגראה בעיניו שהגולגין הם רעה מ"מ באה לו טובה שחזר אל המלך פירש מחמת אש נחפשו גבורות (חסר חיזה ענין) כל שמעשו מרובין שיש לו הרבה מעשים מחמת חכמתו ר"ל בשביל שהוא חכם ועשה ע"פ דברים גשמיים לכבודו ית' חכמתו מחקימת ר"ל מחקימת עילמות שית"ם לקט"ה וכל שחכמתו וכו' שאין בחכמה זו רק שהוא לומד בסתם אחר שהוא מבין מה שהוא לומד אש הוא בלא דורר אינו כלום :

אין כאלהיו הוא בעולם העשיי שהוא כמו ספר שבוודאי אי"ל לעשות מי כאלהיו הוא צלירה שחפשו חלילה לעשות שלו כמו אחר שראה מע"ע וכו' אך אינו עושה כי מי כאלהיו .

נודה לאלהינו הוא בבריאת שש ח"ל לעשות מפני שקרובה לאילנות ובאילנות חומר לנוכח חמה הוא אלהינו :

ראשית בכורי אדמתך תביא בית ד' אלהך כי יש בלחם ג' זמנים בשנים שלו שני בערות שהולך אחר תלוות וזמנים אמצעות אין בהם כ"כ תלוות עוה"ז ומני הזקנה אין לו תלוות כלל ועטם לזה לפי שג' שותפין בלחם אב ואם והקב"ה ודבר זה הוא הסוד שהוא יש לו תלוות אשה לפי שיש בו חלק אם שהוא נוק' ואשה יש לה תלוות איש לפי שיש לה חלק אב שהוא דבר וזהו פי' הפ' בנחם יחמתי אחי פי' החלק של אחי שיש בי הביאני לידי מעשה זו ונחזור לענין ראשון לפי שיש בלחם ג' שותפין וכן בשני בערות יש לו בלחם תלוות רבות מלך חלק האם שיש בו זבשנים אמצעית אין בו תלוות כ"כ לפי שכבר בנה חלק האם שבו חבל עכ"ל יש לו תלוות מלך חלק האב שבו חבל בימי הזקנה אין לו תלוות כלל לפי שהוא חלק הקב"ה נמלא מה שחלם פירש מתלוות בימי הזקנה אין זה רבותא אבל אם אדם פירש מתלוות בימי חרות בזמן שיש בו עדיין חלק אב ואם זהו מעלה וזהו פירש הפ' ראשית ביכורי אדמתך ר"ל בימי חרות בזמן שיש בו עדיין חלק אב ואם גדי אלוות גיד בחלב המו ר"ל ע"י חלק אב שבו פירש מתלוות ואף שאין המעך לנדרים אלו שאלתו עכ"ל אכתוב ובלשון ששמעתי וזהו ונס בזה הוא סוד בשר בזבז כמ"ל לפי שהגיד אין בו רק בשר וזהו ג"כ שברית הלשון וברית המעורר הם סוד ח' לפי שבשמיים אין בהם רק בשר וז"ל מה שמכר כמה פעמים לשון ברית בנשרם לפי שאין בבריות הל"ל רק בשר אבל הסוד האמת המיוזם בפי' אינו זוכר :

גדשם בספי' ליקוטי אמרים

בר שאסור יש כנגדו היסור והבן וזה הכלל שכל מצוה יהיה וכו"ס שיפשה וזהו שנא' על שהמע"ה וידבר אל העמים ואל האבנים שכל על מה שראה אחר על כולם עומים שמיניעים על עבודתו ופשיעו שכל מה שבנית הכל לר"ך לצבדות השי"ת הן טהור הן עמא והכל הוא בצלמו שהנהגתו מלוכס עם ד"מ האדם ואשתו הם גוף ח' זבנים הם המקבלים נק' בניו נוק' כנגדה אף שהאשה הוא נוק' אבל בערכם הם המקבלים הבינים נק' נוק' ונגד הבינים הבית הוא הנ"י וזהו שארז"ל ביתו זו אשתו ונגד הבית כל כלי תשמישו וכל הדברים שבבית הן קטן או גדול נוק' נוקבין וזהו לר"ך הבהנה גדולה שכל מה שראה בית הבריות משונים מה ששכיחים הכל הוא נוק' כעלמו דהיינו שר"ך לה להנהגתו ומוה יודע לו כל ה"ך לענינו ולעבודתו ובהכל מלוכס שהגתו ית' וה"ל וזהו לא בנגרות הסוס יחסך הוא רמו למדריגות תחתיות שהסוס עפילה ליוכב והמדריגה התחתונים הם עפלים דהיינו שבהם לו פחד מאיזה ד.ר זה מעורר לו יראה כי באים לו האלוות מהשכירה ששיך ליראה ולא בשוקי האיש יראה ששוקיים הם מדריגות תחתונים לא מפני שיפחד מפני זה שילת לו הקב"ה רק רוצה ה' את יראיו המייחלים לחסרו להעלות היראה שיראה בזה לו האהבה אבל הענין אם יאמר האדם בכיון לזה כדי להעלות לזה כתיב אם תצירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ וזהו שארז"ל המקשה עליו להפג יחא בנדיו דהיינו מרחוק השי"ת הוא סובר שהוא מקורב להשי"ת ובחמת הוא מרוחק מאוד ועל הדברים האלו נמשול משל לאיש חיל שבה אל האדם יקרוה אותו אל המלך והוא כבעם גדול ובפחד ומלוכס בנגדי חימה ופחד והאדם מתירא מינו ובחמת הוא אינו כלום אין לו בלחם לירא ממנו כלל רק מפני שיראת המלך מלוכס בו שבניו סימן שחוטם המלוכות בו אבל מעלמו אינו כלום ואם האדם הוא חכם אינו חס לדבר עמו ואינו מתירא ממנו ומתפחדו ואימתו כן חייב הוא מעהר לילך אל המלך עלמו או לפעמים בל איש מהמלך בתנועת אהבה ומי שהיא עטם הוא מתענג ומשתעשע עם השלים מתענג ששומע ממנו דברי אהבה אבל מי שהוא חכם יודע שהטיקור הוא ר"ן היקל ואומר מה לי לדבר ולהתענג עם השלים הלאה אלק לעיקר ושורש התענג והאהבה והולך אל המלך הוא ר"ן משגיר על השלים כך על הדברים שבאים לו הן אהבה הן יראה יקל אל המלך הוא ממי"ה הקב"ה ויעלה הכל למעלה הן אם בזה לו חייה יראה חילוניות או הי"ז ח"ו או נודמנה לו חייה שמה ופתענו הכל יעלה למעלה למלך עליון ולא יעשה כמו השועה שהוא מתענג ומשתעשע ואוכל ושותה ושותה עם השלים השלוח לו מן המלך ומחמת זה הסוד דעתו ושגה שלח המלך לקרוה לו ואף אם בל יבא לפני המלך יחר אף העקל מאד ושנחתי בהפכה לתוכה ולא כן החכם אשר עיניו בראשו לאמר מה לי להרבות הדברים עם השלים טוב לי לילך להמלך לפעית ראונו לכן לר"ך האדם להתייטב מאוד בעבודת השי"ת על כל דבר ודבר ואם נשפך לומר האק יבול האדם להעלות במחשבתו כל דבר להי"ז ממותק בשמים אך כי כתיב תמים תהיה עם ה' אלהיך והשי"ת גדול הלבאורה השי"ת רחוק מהא עיין בליקוטי אמרים הלואי אחי עובו וזהו תורתו שמרו כ"ל דרך הלל ע"ד גנבא אשומא דמחמתא רחמנא קריי ועוד כ"ל דהכלל הוא דמכלית ידיעה הוא שלח מעטו ויאמר האדם מה לי לחקור כבוד השי"ת ואח"כ שלא לידע הלא בתחלה ג"כ אינו

ליקוטי יקרים

איני יודע ולא חמד כלומי שבו אחר בתורתו במרו כלומר אחר שיחקרו בכוונת י"ת ויגמרו ואח"כ אחי טובו לומר שלא יכול להגיע לידע אחי כמשל בפסיקה

להגיד בבוקר וכו' פי' כשארס כנהירות ר"ל דרכי ק"ת רס"ך והמונה בלימת פי' כשארס לכתמיח טפל ממדרגה הירוער. וזכור שבוקר ויום שני' כפ' כול לשון כהירות וערב ולינה לשון עבירות ידע מה' כהשוכל ונהורא עימי' שרי' ר"ל הכני' מקבר עם אז האדם פשוטה ה"ע למה ר"ל ללא כבוד ול עוד אלה חפוי' כהשוכל כלומר הפי' כשהוא בין עינים הנק' השוכים הוא משפיל אי"ע נגדם מגדול ענוה עם זה האדם הק' ה' מקובר וא"ח שהפטר האדם זה בלמת הוא נמי כפל בערך כמותם וא"כ מהי רבותי' בענותותו לזה אמר ונהורא עימי' שרי' ר"ל שהוא אדם גדול ממדור ואמפי"כ משפיל עצמו. טעם למה כשארס מדבר דברים בטלים אינו מכבד צוה על הגוף כי מי דרס בטלים אינו צא להגוף שום הייחוס- מהם כי אין בהם עלמם שום הייחוס אבל כשעופה בתורה דו"ר אז כל מה הייחוס גדול אל הגוף ונעשה כגוף מזה כבוד ממה שהי' בתחלה כי תחלה כי' נחסר מהיות זה זה החיות מכבד עם הגוף כמו האדם חחר אכילה גופו ככד עליו מפני שהיותו צל לגוף מהאכילה :

השיבה שופטיו כנהרשונה ויטלינו כנהחינה ר"ל שופטיו הוא היחיד והי"ט כהאמר רז"ל לדיקים יל"ט שופטן ורשעים יל"ר שובטן והכ' ב המלאכס הם המלוים לאדם וכשארס מיטב מעשיו מלאך הרע עינה חמן בע"כ ידוע ואז נק' שיהיה הם רשופטים אחרו ומנהיגים אחרו וכן היה במעמד הר סיני ואז פסקה זרמחן והיו שני השופטים שירס כל טובים ואלו מהפליים עתה השיבה שופטיו כנהרשונה: אהבה דוחקות הצטר ר"ל אהבת הבט דוחקות ומככת את הכשר שהוא הגוף עוד י"ל שהצבה דוחקת וממתקת את הכשר שהוא דין כי הכשר כל מסערה דרינה ידוע .

אזידו חכם הלימוד מכל אדם שנאמר מכן וכו' ודקדק הרב מו' מ"ו מיכל למה ללא אמר הלימוד מכל מלמד כלשון כ"י מכל מלמדי וכו' יחירך שהתנא כל להוסף כי לא תורה בלבד יש ללמוד ממלמדיו אלא חפוי' שהרי מדות והנהגות טובות דהיינו איזה הנהגה ישרה או מדה טובה באדם חפוי' מע"ה חו מרשע יתן ברעתו מנהג זה וילמדו ממנו וזהו ליחיו מהם הלימוד מכל אדם איזה מדה טובה והנהגה ישרה בעבודת הבורא ית' : רחמנא ליבא בעי ר"ל ליבא בעי רחמנא :

עינין הייחוד הוא שלא להפריד הכלל מן הדבורי' שלא לערב דע בטוב זה ועין הדעת עו"ר זהו שפירא כי תירס וכענין מים עליוני'. ענין היוגים והייחוד דע שאין שם רע כלל ומה לריך ליחודיני אך ז"ל כי' האב הייחוד לבן הוא הולך בדאגה בלא דעה היינו שאינו מתעמר לעטוב ודוק והדברים ברורים למדין :

מפני שיבה תקום והדרת פני זמן אירא כנרך שיבה דהיינו קורס הזקנה דהיינו כירחה שלא יאבד הק' יום א' היו דעולס שנה ונכש רפ מקובלים זכ"ז וכשיש פנס ח"ו בשנה ואינם שלימים ח"ו עולם ונפש זהו חלת טלמין כמי' ביהר יתרו מפני שיבה תקום שיהי' לך תקומה שלא יפיל ח"ו רק יענה תמיד למדרגה והכו פי' זקן כמו לפני זקן זהו ראשית כבודי' הדמחך תביא בית וכו' לא תבטל גדי חותיות גיד בלחב אמו כלומר חפוי' חלואת השמים יהא לשי"ש דהתלוה שבזכר מכה הנקבסה שיש בזכר דהכני בזוין להגנו ואף הזכר כלול מו"ן זהו לה' תבטל גדי' בהלב אמו רק יהא לעולם כוונתו נתענוג כל מנות זהו תקום נימי' הקמ"ז עיין בכוונות ודו"ק .

ולך ה' החסד כי אתה תשכל לאיש כמעטבו וי"ל אם הוא משלם כמעטבו מכו החסד כמ"ש בגמ' וא"ל ע"פ מ"ש התנא חל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"מ לקבל פרס אלא הו כעבדים המשמשין הרב ע"מ שלא לקבל פרס והוא ע"פ משל לעבד אלא האדון והוא העבד עובד את אדוניו כראוי משלם לו שכרו משלם אצל זהו לא יעלה עני כוס עבד שרף אשיעבוד האדון עלמו עבודת העבד שישלם לו שכר לעבדו בשביל זה עובד לאלו הוא משמש את הרב כלומר העבד המשמש עם הרב שיעבוד עבודה עלמו ועוד שישלם לו שכר עבור זה פסוק פחיתות גדול ועכ"פ אם הוא העבד עושה כן ומשמש עם הרב שיעבוד יחי' עכ"פ ע"מ שלא לקבל פרס ודי לו שאינו עובד את הרב בעלמו והנה ידוע שהאדם מעורב עו"ר ולבד זה כי בגוף הוא מבטרא דמהאגה חולקא דליה"ר כמשה"כ ובהט"ח יחמתיי אמי והכשמה הוא חלק חלקי ממעל והנה חלק הייוב והכשמה הוא העובד עבודת השם וזהו המשמש את הרב כי החלק חלקי בעלמו הוא עובד לחלקי וכעבד המשמש את הרב שיעבוד עבודה המוטל על העבד והע"פ שזה נק' עבודה גרועה בלין העבד עובד כלום עכ"פ לא חרי' זאת במחשבתו ודעתו לקבל שכר ע"ו אכל הקב"ה ברשמי' ובחסדיו הוא משלם שכר לעבדיו אע"פ שאינם עובדים אותו רק מלחמו ית' הוא עבודתו וזהו ולך ה' החסד כי אתה תשכל לאיש כמעטבו אע"פ שאין האיש עושה כלום מעלמו אע"כ אתה משלם כמעטבו וכמו שהי' העבד עושה בעלמו וזהו חסד דה"ל :

או יובן ע"פ משרו"ל השרי' האיש אשרי' אדם שהוא מתגבר על ילדו כשהוא איש והנה אמרו רז"ל ילדו של אדם מת נבר פליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא הי' יכול לו נמלא שכל התגברות האדם על היח"י

דיקומי יקרים

היחס"ר הוא בעזרתו ית' וז"ש וכן ה' החסד כי אתה תשלם לאיש ר"ל לזה האדם המתגבר על היל"ר
 שכבודו הוא נקי' איש כדודש ואתה תשלם לאיש כמעשהו כאלו ה"י מתגבר בעלמו בלי עזרתך וזכו חסד
 בחל :

בגמ' המד הקב"ה לו עני ואני פירש וקשה לזה המדה הוא כך ולמה לא יזמין הסי' לפי' סיהי'
 לו על סודות סבת ולא יטעך ללות וי"ל ע"פ הנחה כי ידוע שאין הברכה שורה אלא על איהם
 דבר אף שהוא מועט מתבדך כמו אסוך סין דליתש זבל אין הברכה שורה על דבר ריקן אלא טעשה
 הקב"ה גם מפירסם יש מאין והנה אין הכל רז"ס להנות ממעשה ניסים כמו שח"כני כמה אנשים
 ואמוראים וזכו שאמר לו עלי כי זה מר"ב בעני שבינו ריקן ואין כל בבית אפילו דבר מועט שחשרה
 עליו הברכה בכדי שלא יהי' הנם מפורסם ויכיר כ"כ ואם יר"ה הקב"ה נעשית לו גם מפורסם הפסד
 שלא יר"ה להנות לזה אמר לו עלי ואני פירש כו' כדאי בגמ' הגורר הנאה מחבירו פורש את חובו א"כ
 מלינו שפירעית חוב חינו הנאה א"כ לא יחיס העני וילוו ויזנז את השבת ואף שהקב"ה יפרע את חובו
 אין זה מיקרי הנאה ממצשה ניסים כנ"ל ואש"ג דגמ' מיקי לה בחלותו חוב שאין המלוה טובע את
 הלוה שאם ר"ה לא ישלם למלוה כדאיתא שם גם הכא, המנוה לעני כזה מסתמא גם כן, מלוה לו על מנת
 שלא לחובו

בגמ' זה הכלל שאינו מחויב בדבר אינו מוליא את הר ים ידי חובתן מ"ש הלשון שאינו מחויב ולא
 אמר מי שאינו מחויב בדבר או הלי"ל כסיפא וברישא אינו מוליא את הרבים ידי חובתן וי"ל
 ע"פ מ"ש שידוע כי כאשר הרשע מד"ה לחט"ה הוא גורם בעונותיו שיבא לידו הרפור מעבירה
 מעין חטות עבירה שצבר הרשע וגם זה ידוע שאין דין מתמתק חלו בשרשו ומחמת זה יכול הלד"ק לנדות
 לעלות גם נפש הרשע מן החטא כי הלד"ק כשכח לידו ההרפור עבירה תיפק מתחרט וחוזר בתשובה
 ומעלה ומבדר את הטוב מתוך הרע וגם את הרע ממר"ן בהעלותו אל שרשו וז"ש רז"ל כל שאינו
 מחויב ב דבר ר"ל כל שלא נחייב בדבר עבירה דהיינו שלא באה לו ההרפור עבירה זו טעשה הרשע
 אינו יכול להיליא את הרבים ידי חובתן דהיינו הרשעים מפני ש לא באה לו ההרפור אינו יודע מצד איהם
 עבירה עבר הרשע סיה"כ יכול לתקן ולהיליא את הרשע מחיבתו אבל מי שמתחייב בדבר כלומר שנתחייב
 בדבר ישיב הרשע שגם לו ההרפור כנ"ל יכול להיליא ולכך אמר שמהויב ולא אמרו שחייב כי לא מחמתו
 בל לו ההרפור כ"א ע"י הרשע אבל גבי הרשעים אמרו ידי חובתן שהם חייבים בנפשותם ולא אחרים
 מחייבים אותם או ר"ל מי שאינו מחויב בדבר פי' שנתחייב האדם בגלגול ראשון ובא בגלגול שני כדי
 לתקן את המעוות וכמ"ש כמה תנאים ואמוראים יודעים מאיזה הגלגול הוא בא ואיזה הדבר הוא לר"ך
 לתקן במ"ש תיתי לי דקייפתי מלות ליתא וז"ל תיתי לי דקייפתי דלא סגינא ר"ה בלא תורה ותפילין
 וכו' וז"ל זה והנה הלד"ק יודע על איזה עבירה נתגלגל ויודע שנגלגל הראשון הי' חטא ומחשית את
 הרבים והנה הוא לר"ך לתקן את הדבר ולזכות את הרבים ולהוכיחם להחזירם למוטב שישובו בתשובה
 שלימה וז"ש כל מי שאינו מחויב בדבר כבר כלומר בגלגול ראשון או שהוא באמת נתגלגל הא' רק שאינו
 יודע פרע החטא שנתגלגל עליו ואינו יודע שיבא לזכות את הרבים או לתקן את הרבים או מוליא את הרבים
 ידי חובתן כלומר אינו יודע שיצטיל תקונו שהוא ר"ה לתקן ולזכות את הרבים כי אפשר שנתגלגל
 בשביל דב"י אחר אבל עי' שידוע שישביל איזה חטא הוא נתגלגל ויודע שהוא מחויב בדבר זה מכבר הוא
 יכול להיליא את הרבים מחובתן כנ"ל

הבנים יולדו בקשרי' ובני מלכים בזנין וכל אדם אלא שדברי חכמים בהווה ונ"ל דרך רמז ע"פ מ"ש רז"ל
 הרבה עשו כר' שמעון ב"י ולא עלתה בידם והרבה עשו כר' ישמעאל וכו' והנה הלד"קים אשר
 תורתם אומנתם והוא מוכרח למולא עוף לזנין ומוכרח לבטל מלימודו ולחזור בשוקים וברחובות הנה
 מה עושה הלד"ק פרס לאתו לשוק הוא מתפלל ומתחנן לפניו ית' ומקשר נשמתו במחשבה קדושה בכרי
 שלא ילכר במעודות היל"ר בלאתו והנה ידוע שמי שיש לו נשמה שהוא פהבינה נקרא בן ויש אדם שלא
 זכה אלא לחלק נפש בלבד שהוא מדת המ"ל זה נקי' בן מלך וזהו אפשר הרמז במשנה הבנים דהיינו
 אותן שיש להם נשמה יכולים ללכת בקשרים ר"ל שיקשר נשמתו בשרשו הגוף מחשבה כדודש ויכול ללכת
 משל למי שר"ה לירר לבד עמוק מאוד מקשר א"ע מלמעלה כי שפירא שלא יכול לחזור ולעלות להבור
 לכן מקשר א"ע מלמעלה בחבל ארוך ודרך החבל יכול לחזור ולעלות אבל מי שהוא רק עבני מלכים
 דהיינו שאין לו רגש או אפי' רוח אף עדיין אין לו תלך נשמה ל"י יסמוך על קישור מחשבתו מפני
 שלא השיג עדיין מדרגות מחשבה ואולי לא יהי' הקשר אמין וחסק ופול בעמקי הבור ע"כ זה לר"ך
 ללכת בזנים שהם המשמשים קול ודובר בדברי תורה שהם מדרגת שרשו כידוע ותנין עליו שלא ילכד
 ח"ו וכל אדם פי' זה קאי על הכיפה וכל אדם לא יסמוך ע"י קישור מחשבתו כי אולי עדיין לא השיג
 למדרגת נשמה אלא מה שדברי חכמים הבנים יולאים בקשרים לא דברו אלא בהווה ר"ל בהווה להם שהם
 היו חכמים והשינו למדרגת הכמה שהוא נשמה נשמה ומכ"ש שהי' להם נשמה אבל כל אדם לא יסמוך
 ע"י אלא ילא בזנים כנ"ל :

דיקוטי יקרים

צו דת נגי פרב"י אין טו אלא זירוז מיד ולדורות אר"ש ציורר לריך הכי לזרו במקום שיש חסרון
כיס כו' וכל אם יום כפשוטו מכו הזירוז להקריב צי המידין ומה חסרון כיס הוא זה לכל ישראל
להקריב צ המידין בכל יום הלא המוספן הרבה יומר מתמידין ובי' לומר לו שם וזירוז ועוד מהו מיד
ולדורות והנה המידין עמידין ליבטל בתורבן הבית י"ל ע"פ שארז"ל כל בעוסק בתורה כאלו הקריב
כל הקרבנות שאל' זאת תורת העולה ואפטר לומר ע"פ רמז כל הפרשה זו לו את בני ישראל זאת
תורת העולה פי' זירוז מיד ולדורות בהתורה לא תחבטל לעולם כי לא תשכה מפי זרעו לכך זירוז
שימסקו בתורה שהיא העולה למעלה מכל הקרבנות וקאמר והדר מפרש על איזה תורה זירוז ואמר
היא העולה על מוקדה שהיא בהתלהבות ובהתדבקות הבורא ית' ולא סיהי"ו מ"ו מן השפה ולחוץ כי כל
מנה ומנה דלא נפקא בדור' לא פרחא לעילא ואינה קרויה עולה ומ"ש על המזבח היא האדם הנקרא
מזבח כמו שארז"ג ויזר' את האדם עטר מן האדמה מהיכן נברא ממקום כפירתו מן מזבח אדמה ואמר
כל הילנה ר"ל כל ימי חיי האדם צעק"ו כדומה ללילה עד הבוקר יהי אש היא התורה נק' אש תוקד בו
בהתלהבות גדול ובדיקיות הבורא ית' ובסוף הפרשה אש תמיד כו' לא תכנה אפי' רגע א רק יקיים
והנית צו יומם ולינה וזה באמת לריך זירוז גדול ומיד ולדורות כי לא תבטל כ"ל ועי' אר"ש ציורר
לריך הכי לזרו כו' כי רשב"י לעטמי' שאמר אל' יעסוק האדם בצוע בשעת הזריעה תורתו אימתי
נעשית מלא יעסוק בתורה כו' זהו ודאי חסרון כיס גדול שיבטל מכל מלאכת העולם הזה ויחי' תורתו
לומנתו :

בפרשת וישמע יתרו את אשר עשה ה' למשה עבדו וגישראל עמו וי"ל למה שאמר למשה והלא עיקר
הגם הי' לישראל ועוד אם הי' השמועה הריסים והכפלות והאותות א"כ עיקר חסר מן
הספר ומכו אשר עשה וי"ל ע"פ הלה שידוע שפרעה ויועליזו לא היו מאמינים בשם המיוחד ב"ה רק
היה להם אחיזה מה בשם אלפים באותיות מיי' מאלהים גדאי' בכתבי הארז"ל והנה משל לכן כפר שלא
ראה המלך מימיו ולא השיג מימיו נימום המלכות ומכאן רק ששמע שיש מלכות בעולם ושהוא
שליט ומשל בכל המדינות וממליך מלכים על המדינות פרטיות ומושב שררות שונים בכל מדינות
מלכותו ויהי היום הלך הבן כפר לטוע ממדינה למדינה ופגע בשרה א' מהשררות קטנים מלוכב צבנדי
רקמה וזהב ואדרכמוני ואמר בלבו בודאי זהו המלך ואח"כ שאל למהר"ם ואמר לו שהוא א' משררות
בקטנים ועליו יש כמה וכמה שררות גדולים שונים ומשונים וכולם הם עבדי המלך ואז הכיר יותר
גדלות המלך אפי' פגע עוד שררות יותר גדולים וכבדים עד שטעף בכל א' וא' לאמר זהו המלך
עד שפגע השר הגדול מכל השררות אשר בכל המדינות וראה כבודו הגדול מאוד ואז עמר בלבו
שזהו ודאי המלך בעלמנו ואח"כ נודע לו כגם זה השר הוא תחת המלך וכל הממשלה והכבוד שביד
השר ההוא הכל הוא צרשיון המלך נתן לו הגדולה והכבוד ומנה לאתו לשר חשוב כמוהו אז הכיר הבן
כפר בעלמנו מהות המלך ואת נימוסיו וממשלתו ואמר בלבו אם עשה אחד זולתו לשר כזה והגיע על כל
הכבוד משתמא גדולת המלך אין לו שישור וקץ ותכלית כ"ל היה לו שישור לא היה עשה איש אחר
כבוד כמוהו והגמבל מונן מאליו שפרעה ויועליזו שחלה עמו וספרו בשם המיוחד כגם יתרו היה א'
מיועליזו והנה לאמר במשה ראה נתתיך אלהים לפרעה וצירפאל לאמר אלהים אתם מלאם שהקב"ה
עשה אלהים למשה ולישראל ולפיכך טענו וכפרו שאמרנו בלבם האי דרגא דלהון עבדי ית' כל מוספיי"א
וצפירט פרעה ויועליזו שהי' להם אחיזה במדת אלהים אבל טעשו וישמע יתרו אשר עשה אלהים למשה
ולישראל עמו פי' בטעה וימנה אהם סיהיו אלהים אמר בלבו בודאי לא זהו שם המלך בעלמנו שא"כ
לא הי' מונה אחר תחתיו ואז הכיר וגמתייר :

בנב"י זכה נוטל חלקו וחלק חבירו נב"ע לא זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בניהגם . וקשה למה יהיה
המדה כך ועוד חלק חבירו מאין הוא הלא רשע הוא ורשע לפני לדיק חבירו קרית ליה
ועוד למה יתן החלק לזה הלדיק והלא הרבה לדיקים וש ועוד מאין יש לרשע חלק נב"ע וגם בסיפא
מאין יש לדיק חלק בניהגם וי"ל שא' בכתבים שהרשע אם מרבה לחטוא ר"ל יכול הוא להחטיא את
הלדיק כי איו לרשע חיו לשכיתו ורף באינו יכול להחטאו כפועל מביא את הלדיק לידי הרהור עבירה
וכן הלדיק במעשיו הטובים ובטובותיו יכול הוא להעלות את נפש הרשע ואם לא יוכל להעלותו מחמת
שכתרש בהטא אטפ"כ מביאו לידי הרהור חשובה ולכן אמרו הרשעים מלאים מרשות זו הרקורי
חשובה רק מהמת שנתחרשו בשמאים חוגרים לפורס וא"י במקדש אפ' האשה ע"מ שאני לדיק הרי זה
מקודשת כו' מפני שמא הרהר חשובה בלבו רף על פי שהוא רשע נגור ראשה לדיק נגמר ובהרהור
החשובה וי"ש זכה פי' הלדיק ע"י מעשיו נוטל חלקו וחלק חבירו פי' הרשע שרהרר בתשובה ונעשה
לדיק כמוהו בלוחו רגע וזהו חבירו וגם תיכף כשהרהר החשובה נגזר ליתן לו חלק נב"ע ועכשיו שמזר
נגזרו יתן חלקו להלדיק שהביאו לידי הרהור חשובה ומשלו יתן לו לכן היא מדה ומדה יתן לו ולא
לאחר

ליקוטי יקרים

לאחר וכן להיפך הרשע ע"י הטאיו הביא את הליך לירי הרפור עבירה ונעשה הליך חבריו של רשע ונזר עליו להיות לו חלק בניהוס ואח"כ חזר הליך לנדקתו נוטל הרשע חלקו בניהוס שהביאו לירי הרפור עבירה וכפעלו יאסלו לו כך אמרי :

בגמרא המוכיח לחבירו זוכה להדבק בהקב"ה שנא' מוכיח רעהו אחרי חן כו' ולא עוד אלא שמוציאין וכו' אל כי הנה יש ב' מיני לזקות א' הוא הלדקה הנשמיות והוא מה שהעשיר משפיע לפני וזאת לו לדקה והוא לדקה הנשמיות שמח"י את נפשו ואת נפש בניו וכו' ויש לדקה יותר מעולה והוא המחזיר חבריו למוטב דהיינו המוכיח רק לירך לזה ב' תנאים א' שיהיה המקבל דהיינו שיכנהו באינו המקבל תוכחה לאפוקי מי שאינו שומע לקול המוכיחו ואינו רואה לקבל ההשפעה וכו' שהמוכיח ל"כ דוגמת ליגור לשפוך ההשפעה אל הכלי דהיינו שיהי' עשיר בדעתו כמדת הליך העליון המשפיע לפני כידוע ואז יכול להשפיע את העני דעתו ולהחזירו למוטב וידוע הוא שמת הליך הוא מדת יוסף וכו' אלה תולדות יעקב יוסף וז"ש מוכיח רעהו דהיינו שיכול להוכיחו ולהחזירו למוטב מחמת שיש לו מדת הליך שהוא יוסף והר"י שיימן לו הקב"ה להוכיחו אותו האדם המקבל תוכחה ולכן נקרא רעהו הנס היותו עני בדעתו עכ"ז דומה הוא מי שרואה לקבל ההמשכה לזהם שהוא זוכה להיות אחרי כלומר דבוק בהש"ת כמו מדת יוסף שהוא חתת מדת יעקב ת"ת וזהו אחרי וד"ל ולא עוד אלא שמואל חן שהוא ג"כ מדת יוסף יבמ"א מבואר הענין יותר בפרטות .

אם בחקותי תלכו וגו' ונחתי נשמיכם בנחתם כל פי לפי פשוטו ד' יתא נגמרא רחב"ד הוא אזיל באורחא אחי מיעורא אמר כלו העולם כולו בנחת וחינאל בצער פסק מיעורא נמלא בשביל הליך פסק המטר אבל אם בחקותי תלכו תכיו' כולכם לריקים ואז לא יועיל תפלת הליך היחיד נגד המרובי' ויהי' הבשס בעתו ושמעתי מקשים על האי ליטא שאמר כל העולם בנחת למה ל"ל כל העולם בנחת הל"ל בקיגור חנינא בצער ועוד ת"ו הוא ה"י מלעטר עלמו על נחת העולם ונ"ל עפ"י שארז"ל בכל יום בת קול יולגת ואומר כל העולם כלו ניזון בשביל חנינא בני וחינאל בני די לו צבק חרובין כו' נמלא שהי' רחב"ד הליגור המשפיע שפע לכל העולם והוא לשון בשביל חנינא בני שהוא לשון דרך מעבר כשביל זה שהוא מעבר לכל כן הוא היה מעביר ההשפעות לעולם ולכן אמר כל העולם בנחת פי' שהנחת כל להם ע"י השפעתו ואיך יהיה ההשפעה אם אינו בצער לא יהיה נחת שלם אזילי ח"ו לא יהיה נשמי ברכה נדבה מחמת צער שלי ואף שאמר שהיה די לו צבק חרובין כי מדת הליקים שהיה מספק עלמו במוטע ולא היה לו צער כלל מחמת זה אבל כאן היה לו צער ממש שלא יהיה יכול להשפיע שפע שלימה וזה היה הצער שלו מפני השחתת העולם וזה ה"י עיקר תפלתו שיפסקו הנשמים עכשיו וכבוא לביתו י"י בנחת להתפלל שירדו כמו שהי' באמת ונ"ל זש"ה ונחתי נשמיכם למה כתב גסס ולא מטר כמו שכ' ונחתי מטר ארצכם וכן הנותן מטר וכמוהו רבים ועוד מהו בשעתו אל יחי' בשעתו אינו סימן ברכה ת"ו הלא מלניו בימי יואל שילא רוב ניסן ולא ירדו נשמים וזאת"כ ירדו והיו גשמי ברכה עד מאד וכמסרז"ל בא יבא ברנה כו' קנה זרע שנותן ורתיים וזיל ע"פ רמז המשנה חומר בקודש מבחר ומה שמטבילין כלים בתוך כלים וכו' כי הלא נודע שפיקר עבודת הבורי ית' הוא הדביקות וההתלהבות בעבודת י"ת וזלמית תורתו שהיה גדול-ר ומחמת זה יכול הוא לדבק בהש"י כי מפני שהכל בדבורים מתדבק בהכל העליון והקול בקול העליון והדבור בדבור העליון וכן המחשבה וכמסרז"ל השכינה תדברת מתוך גרונו של משה מחמת גודל קדושתו ודביקותו בהש"י היה ממש מתחבר עם שרשו והרי הוא כמו הקב"ה היה מדבר דבורו של משה ועי"ז מדבק חומריותו ונעשה איש האלקים וכמ"ס של נעליך שהוא לבוש החומרי וזהו אפסר רמז המשנה חומר בקודש כלומר אם תרלם לזכות חומרך שיהי' בקודש העליון שהוא המחשבה העליונה א"א תלל מנתרומה פי' שגריך שתרים תמיד עציך ולבך ותפאר מחשבתך ורעיוניך במחשבת הש"י ודביקות גמור והתלהבות גדולה וזה ידוע במקום שהאדם מתעבב עם הוא ג"כ במקום שהוא וא"כ כשתחמיד ותרגיל עבודתך בכך בוודאי תרום ותעלה במקום המחשבה העליונה אל שורשה ואז גם חומר שלך תזדבק בקודש העליון כנ"ל והנה ידוע שהאותיות נק' כלים והנקודות הם חיות ונשמות הכלים והנה האדם כשתחשב איזה מחשבה מה שיהי' הוא אחרי וכבר ידעת שאם בזה לאדם חיות מ"ז בלימודו או בתפלתו אינה מקריות מה יש עת לכל חשך וכמ"ס ובהגדת תור נערה וערה והוא הליך היתון הנתונה בעמקי הקליפות הנקרא נערה שמוערת מכל רואה להדבק בצרחה והגיע עת וזמן להעלותה בקדושה הנה אז לירך האדם להתעורר מאד מאד כי לא להגס בזה זאת המחשבה אלא להעלותה ואם לא עכשיו חיותי אפשר לא יהיה עוד עת ותור הנערה יהיה כי ע"פ רוב המחשבה בזה מענין הדומה לענין התפלה והכרכה אז מענין הלימוד שהוא עוסק והוא משל לנן חביב האומר לפני אביו דבר הלכה והנה אביו מקשה אותו קשיות שונות ומתעבה מדרך הפשוט והנה אין ח"ו כונת האב לתאור דברי בנו ולהטעותו שיטאר מזוכה וטועה אך אררבה האב לחדודי הוא מתכוין שיעשה הבן דבר נגדיות נגד קליפות

ריקוני יקרים

קליפות הקוסים ויתרן וידרוך בדרך האמת והישר בפשט הסלכי וזה רלון האב ושמחתו כמ"ש חכם בני וכו' והנמשל מובן כאשר באה מ"ו ויריך להעורר מאוד ולהגלותי בק"ש עם אותן מחשבות קדושות שמכוין ומייחד ועם הדבורים שהוא מדבר וו"ש מעבילין כלים בתוך כלים הם אותיות של המ"ו יטבול ויעטר בתוך כלים שהם אותיות הקדושים ועי"ז יחבר הכל לקודש העליון הגי"ל והוא אם בחקוטי תלכו וארז"ל זה לימוד התורה ואומר לשון תלמי כלומר שתלכו תמיד ולא עומדים במקום אחד במדרגה א' אלא שתלכו תמיד הילוך העולה ממעלי למלה בדביקות ובהתנהגות עד שתגיעו להדרג' עליונה לרדק מתשפתיכם למעלי' בכל העולמות כמו מי שיעלה מעלים לעולם בענין ד' שצנכסו לפרד"כ מרוב הדביקות והמחשבות הטוריות, והו חסרו ונחתי נשמייכס כלומר שגם הנחמיות והחומרות שלכס יודככו וגם היליץ יעלה בעתו ר"ל בעת הלוך שיוכל נעלות יודמן לכס המ"ו בדדי לזכות אחכס בהעלות היליץ ולא כמו בארי ב"א שבא המ"ו מחמת מחשבותיו שלא משיהיה מדברים הנשמתי ולא כן אהם הינוכיס בחקוטי כג"ל והו חסר לכס מ"ו ת כלו להענותה אל הקדושה או י"ל אף בענין פשיית המלת לפי שהיו דומה העושה מליה ויודע שעשה וטורסה הוה עושה אותה בהתלהבות ותשק גדול ובין העושה מליה שהיא חוקה שאין עתה מפרש בחורה אף שהוא עושה אותה מחמת ליווי וגיורת הצורה ית' מ"מ אינו עושה אותה כ"כ בהתלהבות והוה אם גם בחקוטי תלכו שאף שתיכס יודעיס הטעם תלכו תמיד בעשיית המלות ית' בדביקות ובהתנהבות ובודלתי אל"ל גם אם מלתי שיש נהס טעם פשיע' תשמרו ונחתי נשמייכס ויובן עפ"י משל לתוך שיש לו בן ועבדים והנה כאשר המלך מלוא ליה ליה לעבדו העבד עושה חותה הליווי עפ"י שאינו יודע עשני וטורשי ומה גם כי העבד אינו רשאי לשאל מאת המלך טעם הליווי רה שהוא מחויב לעשות חק וגיורת המלך אבל לא כן מדת הבן שיגדול אהבת האב על הבן הוא עשה ומקיים חוקי המלך וגיורתיו ואף שאינו יודע עומס וטורסה העפ"י מדת הבן להאול מאת האב טעם הליווי וגם הוה רליו המלך שישאל הבן וידע עשה כל דבר שרש נמשל המלך מלוא את בנו לעשות עיר מבצר הו בדבר סכסכיס מלחמה והנה הבן שאל את אביו אפשר כך יהי' עיז המבצר או כך יהי' וכך יערכו המלחמה ואביו מנה' לו טעם הליווי ואין רע בעיני אביו על שאלתו ואדרבה ריניו תביו שיגלה לבנו תכמתו שגם הוה ימלוך כמותו ולריך לו להתחכס בתכמתו והרשות לבן ליפוש כל גניו אביו ואלוירוטיו וזו ניתוסף אהבת אביו על בנו בראותו כי אביו מלמדו להועיל ומסתמח וממילא עושה גם הליוויים שלא מדע לו הטעמי' כי הוה עושה מהאבה אבל העבד של נחנלה לו שזכ טעם אף שהוא מקיים הכל הוה מיראת המלך לנד אבל לא בהתלהבות אהבת המלך וו"ש אם בחקוטי תלכו אפי' בחוקים שאף טעם תלכו בהם בהתלהבות ואת מלתי שאתם יודעיס רעעמיס תשמרו ר"ל תדקדקו לעשותם כמאשר חק מורה שיהי' שכם מדת היראה כי העוים מהאבה מוגדל בהתלהבות שלו לפעמים אינו מרניס לרקדק כ"כ אבל הירא שומר הדבר מאוד לעשותה כמאמרם ונתיכס בל טובים מדת יראה ולהנה ונחתי נשמייכס כג"ל :

אל' תביו כעבדים המשמשין את הרב ע"מ לק ל פרס יובן על פי משל הגה האדם המרויח בממונו בתמידות בלי הפסד עשה א' וזה מרניס חסרונו תמיד בעת שאינו מרויח כהרגל והוה תמיד להרויח משא"כ אדם שאינו מרויח אלא לזמן קל ב מוזמן לזמן זה אינו מרניס כ"כ בחסרונו אף שהמעות בעלותו אללו והנמשל אדם שהוא תמיד דבוק במחשבתו בעבודת השי' בלי הפסק רגע וגם עבודתו בלי שום פניה בעולם רק לעשות נחם רוח ליוורו וכל מגמתו ועיוזו ותענוגו לעסיק בחורה ה' ובעבודתו ולהסתכל בפניותיו כל דבר שבקדושה בלי הפסק ובשנתי השי' ובהתלותו ובודלתי יעשה יחודים גדולים והעלאת העולמי' עד א"ס למשל אם משבחים איה אדם ומפאריס אותו יש לו תענוג גדול עד מאוד ומתרוםם בעלמו ומתעלה מחמת השבחים והגחה רוח עשה לו ואם כך הטבע בנוף החומרי והבשמתי כ"ס וכו"ס בדבר רוחני שהוא מתעלה ומתרוםם עד א"ס ועד אין קץ מחמת הגחה גדול עושה אדם הדרים ושיה' עולם ומייחדס ויכול לראות רעש עיני השכל כל האורות העליוני ופשיע'ם שהעובד הוה מניע לו ג"ח תענוג גדול בכל רגע רגע וזוהו עיני הפסד כי שורס נשמתי דבוק למעלה נמלא זה האדם המרניס בחסרונו אם יפסוק אפי' רגע א' ומפטי שהוא מרניס לך' הינו מפריד א"ע אפי' רגע א' מעבודתו ית' והוה המשמש את הרב ע"מ שלא לקבל פרס פי' פרס לשון תחיכה שהוא דבר המוגבל וכן לקבל הוה לשון נבול כמו מקבילות הלולאות רק משמש בלי נבול ושיעור כ"א בחמדיית בלי הפסק זהו נקרא עובד ד' האתיטי אבל המשמש ע"מ לקבל פרס כמו זה המרויח מוזמן לזמן ואין ערניס בחסרונו ובהבלעה הזמן וח"ו . יפריד מעט מעבודתו אף שהוא ג"כ נק' עובד את הרב לעפ"י אין עבודתו אחיית :

ליקוטי יקרים

בפ' שש חכמי על אחרתך כמואל שלל רב י"ל למה מדמהו למואל שלל רב וי"ל משל לאדם ההולך בדרך ומאל אולר רב עד אין מספר והנה האדם ההוא לוקח מן האולר ממון רב ועלום כל אשר יוכל שאלו והי' לו שמה גדולה ובראיתו ללכת משם ראה שנשאר הרבה מן האולר הון רב ליקח עד אין מספר מפני שלא הי' יכול לקבל מהמת שאין לו כלים לקבל בטובס והיה לו לטור מה ח"ש שש חכמי על אחרתך מה שלמדתי וקבלתי אבל בגמד לימודי אף שלמדתי תורה הרבה אין אני מחזיק טובה לעלמי כי יודע אני חסרתי ומכיר בעלמי חסרון ידיעת התורה מה שחסרתי שלא למדתי וקבלתי ממנה אלא בטעם מן הים דוגמת זה המואל שלל רב :

פסח דומה שבת י"ל בדרך הללנה הנה מבואר בש"ע אותם המתענים דביבורי וספורים שווארים לדבר ולספר סיפורים בשבת וזהו פסח דומה שבת פי' פ"ה ס"ח וזהו שבת ולא ידעו מאיזה טעם נדחה פסח ר"ל פ"ה ס"ח את השבת ומפני מה החירו לספר סיפורים בשבת וא"ל הלל וכו' משל נפלא ע"ז משל למלך שהי' לו מדינות הרבה ועבדים לאין מספר ואיזה המלך לשעות יום מוגבל יום משתה ושמה לכל שריו ועבדיו ולכל מי שירצה לבוא אל המשחה להתענג בחטונגי' ומעדני המלך יתן לכל אדם ואדם ראונו ופאלו כל אשר יתאל ויתאלוהו נפשו בכדי שלא יחסר להם שום חטונגי' ועידון בעולם בכל אשר הוא הפך ושאל תיכף ויתן לו כאוות נפשו והנה הי' השואלי הרבה מה ששאל זה לא שאל זה איזה מהם ביקש שימנו לו כלים נאים וחשובים מאת המלך שמשתמש בהם ואיזה מהם ביקש שימנו לו כל מעדני המלך מכל מיני מאכל או כיואל וא' הוסיף לשאל שימנו לו פרס מגנני המלך זהב ואדרכמונים ואיזה מהם ביקש שימנו לו שולטנות ושררות על קלח ערי המלך והכל יתן לכל א' וא' חפלו ובקשתו והי' שם אדם א' סבל וחסר לב והוא הי' אדם לרוע מוטל באשפה מחמת לרעתו ובהגיע אליו השאלה לשאל ולבקש תאותו וחפלו ולרכיו מצית המלך ביקש שילווה המלך שיותן לו שני משפלות של זבל לה וקר בכדי שיחכמה מהם ויתקדר אותו מלרעתו ונרעו בו עבדי המלך וא"ל שטעה וחסר לב מה זה אשר שאלת ובחרת מכל החטונגי' הלא אם היית שאל ביום הזה חפצים טובים כל מיני' שבועלי' וכל חטונגי' מחמדי' הלב מהמלך היו נותנין לך כי כן דת המלך ונימושו להיות עושים לרון כל אדם ואדם ואיך מחמת כאב לרעתך שאלת דבר זה שטעה שבועלם הי' לך לבקש מאת המלך שילווה הרפואה לרפאות אותך מלרעתך כלום חסרים מצית המלך רפואה מומתה וכל מיני' סממני רפואות עד אין קץ והנה הגיע הדבר בפני המלך שדך ביקש האדם הסכל והמלך שחכמתו גדולה עד מאוד אמ' מאחר שהאדם הזה הוא כסיל בשבילו ישמנה יעוסי המלך ודמו זה אי אפשר רק יתן לו בקשתו כאשר בחר לו כי הסכל הזה בחר בדבר מאום א"כ בודאי זה עיקר חטונגי' ועידונו ע"כ לא יתן לו יותר משאלתו ובקשתו :

במדבר ביום הזה בלו מדבר סיני מכאן אמרו בני' דברים יתנה התורה באלם שנאמר והר סיני עשן כולו וגם במים שנאמר אף שמים נטפו מים במדבר שנאמר במדבר סיני ומה נ' דברים אלו הם במהם כך התור' יתנה חכם לאדם שנא' היו כל מלא לכו למים ולהבין זה נדקדק תחלה בפ' ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר והלא בוקר הוא תחילת היום הל"ל תחלה בהיות הבוקר ביום השלישי ויובן עפ"י הידוע שכל דבר שבטלותו מההו' ע"י החכמ' שנאמר כולם בחכמ' עשית וזרין לפרש הטעם למה דווקא ע"י החכמ' כי המה ידוע שבכל דבר ודבר מעורב בו ד' יסודות והנה הדי' יסודות הם נגדיים זה לזה והאיך יכול להתהוות הברואי' וכל היצורים הנעשים מדברים שהם נגדיים להיות א' והענין כי כאשר החכמ' נכנס (תוכה עשה את הכל לאין חכמ' מאין תמלא פי' והחכמ' שהו' יש אמתית עושה את כל האורות אין כי הם מתבטלים מחמת צדירות אור החכמ' כי שני' בטיהרל וכו' ואמר שעושה את הכל אז יש יכולת להתהוות ברי' אחת מהד' יסודות וזהו והחכמ' מאין תמלא פי' מכת שהחכמ' העושה את הכל לאין תמלא ר"ל יוכל להמליץ ברי' מד' יסודות ואף שאמרנו שבהכנסת החכמ' מתבטלו הדי' יסודות עכ"ז יש בכל בריה רשימו של הדי' יסודות כי הולרכו להתבטל לפי טעה בכדי שיוכל להתהוות הברואי' מ"מ נשארר הרשימו ואז נעשה מאין יש פי' מכת האין שנעש' מתחלה ע"י החכמ' נעש' אה"כ יש וזה א"ל תחלת המחשבה סוף המעש' כי מתחל' המחשב' שהיא החכמ' נק' יש ואה"כ בסוף המעש' נ"כ נתהווה יש תמלא החכמ' היא עושה הכל ח"ש כולם בחכמ' עשית כי מכת חכמה עשע' את הכל לאין תמלא את הכל כנ"ל ולבאר הענין יותר נאמר כי החכמ' נק' כ"ה מ"ה שהוא מ"ה החדש שלא היה בו שום שזירה והדברים עמוקים וא"ל לפרשם והנה המ"ה החדש הוא בחינת יסוד שיש בו כח לעלות עד העשע' ולהשפיע מן המותין עליונים לתחתונים כמ"ש בכוונת הלולב והוא המחבר את הכל כמ"ש כי כל בשמים ונארץ דאחיד בשמים ונבאר בשמים הוא הנה הקנארע יעקב שהוא המחבר ומכרע בין חו"ג לכך נקרא יעקב הבריה התיכון אומות חיבר כי יעקב בחר לו יח וכן ויברכה יעקב הכל לשון חיבר שהוא המחבר שיהא כנשיקין העליונים קדישין וכן יוסף שהוא מדה

דיקומי יקרים

הנדיק נאמר בו ועל פיך ישק כו' וזש"ה ואלה תולדות יעקב יוסף ואמרז"ל שהי' דומה לו ומה שארבע לזה כו' נמצא כי כח מ"ה שהוא לדיק יסיד עולם הוא המחבר הכל ומתווה אותם וידוע כי היסוד נק' בזקן והגם שהבוקר מכינה למדת חסד כמ"ס וישנם אברהם בבוקר מ"מ ביסוד נתגלו החסדים כמ"ס בכונת והתרחם כי לא תמו חסידיו כו' ולכן אמר בתחלה ביום השלישי שהיא מדת יעקב ולאח"כ אמר להיות הבוקר שהוא מדת יוסף סיומא גופא בכדי שיוכלו לקבל את התורה אשר ניתני במים ובלשם שהם הו"ג והוא המכריע והממולע בניהם ונתהווה הדיבור ואח"כ במדבר פי' כל השפיע ניתני בעולם הדיבור שהיא מדריגה תתאה ונעשה קומה שלימה :

במדרש הנה משחו שלשמה זה המשכן ששים גבורים סביב לה' אלו ששים אוחיות שבזכותו נהנים כ"ל עמ"י דאי' בזה על הפ' ויברך את יוסף ומקשה והלא לא בירך אלא לאפרי' ומעשה ומחרץ ברכתא דגוהי' היא ברכתא דאבוהי' והנה ארו"ל כה חבדו חבדו לכה שהיא השכינה הנקראת כה כמ"ס וחסידיו יברוכה יברכו כה וגם מצינו בדי' שאמרה לו השכינה יעצאל בני ברכני ואמר יה"ר שיכבשו רחיצין וכי' והנה לכאור' קשה הקב"ה אחר לו ברכני והיא בירך את ישראל בכל תפילות יה"ר שהתפלל ויובן עכ"י הנ"ל דברכתא דגוהי' וכי' היא הברכ' דמברכין להקב"ה ובה יתורץ ג"כ מה שנתקשו צהם הקדמונים בתועלת התפילה שמתפלל האדם זרכיו הלא אם כדאי' הוא וראוי' אין הקב"ה מקפח סדר ובראי' יתן לו אחי' בלא תפילה ויתורץ עמ"י הנ"ל שאין כוונת שאלת זרכיו של אדם לצורך עצמו רק להשפיע ולברך את מידות העליונים ועיקר הגחא והשפעה הוא כאשר מברכין ישראל ואין מחסור להם ולכן אמר יה"ר שיכבשו וכי' בכדי שיושפע לתחתיו' וזהו הברכ' למענ' לכן אין אדם רשאי להתפלל על זרכי עצמו כי ה"ו כמה מקטרגי' יתעוררו כי אין לדיק בירך וכי' אך אם כוונת התפילה הוא רק להשפיע בהשכינ' ברהי' עמ"י כי אז לא יהי' שטן ופגע רע וקיסרוב וממילא ימולא בקשת האדם וזרכיו כי זה הוא העיקר ברכה והשפעה שהשפיע בתפלתו במידות העליוני' וחסו"ל אין עומדין להתפלל אלא מתוך כוונת ראש ורמזו להנ"ל אין עומדין להתפלל על זרכי עצמו כי לא יענה וחדרזא אפטר יהיה קשרוב ומעבירו עינותיו אלא תפלתו יהי' מתוך כוונת ראש פי' מתוך כוונת השכינ' הנק' ראש כמ"ס וסנין על דאשך כו' בזהו שקאי' שהשכינ' היא למענ' מראשו של אדם וכמו שיעניו בראשו וכמוהו רבי' וכל מגמת תפלתו יהי' על כוונת ראש שהשכינ' בגלות ועל חסרון השפעה וכשיענה בתפלתו ויהיה לה' הישועה יקוים ג"כ סוף הפ' על עמך ברכתין סלה אבל המידת התפילה יהי' על כוונת ראש כנ"ל ולכן לא אמרו אין מתפללין כו' רק אמרו אין עומדין רמז להנ"ל שיעקר עמירת התפלה ומגמתו להשפיע בעליונים כנ"ל ובה יובן מ"ס ודיק בלאמונתו יחי' ואמרז"ל זה לדיק התאמין בהקב"ה ומתפלל ומובטח בלאמונתו שיקובל תפלתו ויחי' והגל' אמרו בגמ' עיון תפלה זה התעניין בהפלתו ומובטח לו שיקובל מזכירים עונותיו ולפי הנ"ל לק"מ כי מ"ס עיון תפלה מזכירין עונותיו איירי כשיתפלל על זרכי עצמו ומענין סיוון לבו הטוב ומחשב שבדאי ראוי שיקובל תפלתו כמ"ס רש"י ז"ל וזהו מזכירים עונותיו ומשמעין במעשיו אם הוא כראי' וראוי' ואפשר שיענש ס"ו אבל הדיק המוזכר בזהו הוא המתפלל בלאמונתו פי' בזרכי השכינ' הנק' אמונה כידוע וזה בראי' יחי' כי על תפילה כזו אין קשרוב והנה ידוע מ"ס בזהו בכמה מקומות שהשכינ' נק' משכן מכני' עממים ועוד משכן למשכן ומשל למשל שהיא' מטרייתא בזקן של בורסי' והלך המלך לשם אף שאין דרכו כך מפני סביבתא דמטרייתא הנ"ל כשוק של מיני בשמים והגמל מובן אף שישראל אין עושין רגונו ש"מ ס"ו ואף שהם בגלות בזינת שהיא מלאה גילולי' שהוא שוק של בורסי' אך מתוך חיבת המשכן שהגין אללם נודקק לשאלתם ובקשתם בשביל חיבת המטרייתא ונחשב לו כשוק של בשמים ונענים בתפילתם כמ"ס וירח ה' כו' בשביל להשפיע בשכינ' כנ"ל וידוע שהשכינ' נק' כה ונקי' בן ונקי' אוחיות וידוע מ"ס בכתבים כי ע"י כהן שהוא גוי' ג"פ כה דויקא מתברכות הכלה וע"מ והוא שימשוך להם הארת הנינה הנק' ס' וזהו ששים אוחיות פי' המשכות ס' לאוחיות ותה ברך הכלה גם חיבת הנה מספרו ס' לרמז הנ"ל :

במדרש גדול השלום ששמו של הקב"ה נק' שלום שניא' ויקרא לו הי' שלום גדול הוא השלום שניתנה לעמים שגלי' ועמים ירשו ארץ ויתענגו על רוב שלום גדול רוח השלום שניתני' ללמודי' ה' שג' וכל בניך למודי' ר' ירש שלום וכי' ואח"כ ע"פ שאמרז"ל כל מחלוקת שהיא לש"ש בני' וזיחה' תחלוקת הלל וטעמי' וידוע כי הנ"ל נק' שם שמים ומחלקתם יהי' האורך השפע בזה מורה שבחב' הנק' שמים לתורה כשג"פ שהוא הנ"ל הנק' שם ולכן כי הליכות עולם וארו"ל א"ת הליכות אלא הליכות פי' ע"י ההלכות נעשה הליכות שהוא השפעת מעינא לתתא אל העולם שהיא המ"ל כי זה עיקר לימוד התורה וזירור הלכותיה כדי להשפיע כנ"ל והנה ב"ה וז"ש שניהם לדבר ח' נזכרנו לש"ש לקיום העולם רק שאלו אמרו לפי מדרגתם ושורש נשמתם ואלו לפי מדרגתם וז"ל רז"ל אלו ואלו דברי אליה' סיים וגם אל הרמז שאמר כל מחלוקת שהוא לש"ש סופה להתקיים ולכאור' קשה והלא לא נתקיים המחלוקת שילנת ב"ק ואמר הלכה כב"ה

ליקוטי יקרים

כב"ה ודברי ב"ש בצקוס ב"ה אינה מסנה אך הכוונה כי רמזו בזה כל מחלוקת שהיא לש"ס כחל כד
 לקיים העולם להשפיע במ"ל שהיא נק' סוף כל התרחבות וזה פ"י שהיה מחלוקת כדי להחקיים סיפה
 ואף שלא עמדו דברי ב"ש מ"מ מחילות מחלוקתם היו הכל נש"ס כדי להחזיקו העולם :

דאפשר שגם לזה רמזו נ' שנים ומחלה רחוקו וידוע כי שנה בימי' ספי' והנה המלכות עיקר השפעה
 מנ"ה ונ"ב"ש ת"ת ואמרו ומחלה שהיא רבד מסויים . ונאמר לענין י"אפה ב"ק ואמר' הלכה
 כב"ה ואפשר שזה כוונה המדרש גדול השלום הקב"ה נק' שמו שלום פי ששום' שלום בין ומחלוקת שהיא
 בין ב"ה לב"ש הא"ך ההלכ' והשפעה לשמו שהיא המ"ל שמו והכריעו כב"ה שהם כיוונו האמת ואמר
 ב"כ טעם למה כיוונו ב"ה יחד מב"ש הנם שב"ש חריפי טפי לכך אמר גדול השלום שניחם לענינים
 כמשרו"ל וכי מאחר דלכו ואלו דברי א"ה למה ההלכה כב"ה מפני שנוהגין ועלובין היו והנה אפשר שהי'
 ב"ש הרוב ונס חריפי טפי חשבי"כ הכריעו כב"ה ואפשר שגור הביא הפ' ועמיים ירשו ארץ ועמיים הם
 ב"ה הם ירשו ארץ העליונה ונוקבע הלכה הניכות שולם ביחוס והזענו על רוב שלום זא מחינת השלום
 שצטו מן השמי' מפני שהיו עמיים וכיוונו האמת קתי' שתיא גלוי וכה נחיות האפסונים התחשבו
 ואמר ר"י לא בשמים היא אין משמיים בב"ק כי כ' בורה אחרי רבים להטות ומסקו הלכה כרבים וי"ש
 וכל בניך למודי ה' ורב שלום וכו' פי' כ"י כמו שלמדו אחרוני' ואמרו שאין משמיים בב"ק רק כחורה
 יעשו אחרי רבים להטות ובה עשו שלום בין המחלוקת אך החוס' כ' צמקת פפוסים דב"ה היו הרוב
 זח"ל שפי' דברי התוספות ה' הפי' הכי והזענו על רוב החריפות אצפי' שהיו ב"ש מחזקי טפי ולא
 ה' לנו לילך אחר רובא דב"ה מ"מ מחמת גודל העניה שלהם נקבע הלכה כצדק והזענו על רוב
 שלהם שקבע הלכה כמותם שהיו עמיים ועסיס שלום וזה על רוב מכלל ראיכ רובא אחרוני' והוא
 רוב החריפות כח"ל :

במדברש והנה מנחה וזה כונה אלו ישראל של' כולך יפה רציני ונולה על רצפה זו השכי' שנאמר
 ויעבדו מלכס לצדיק' וה' בראש ובעצה נרוחיה עלי' אלו נירות של שבת שהם ז' ו' ונקט
 זה ז' ו' וני בראשית וי"ל עפ"י כי הנה ידוע כי מחלוקת העשן היזה כולה לקיום העולם והנה נאמר
 צמקת לשמות מלאכה ולחשוב מחשבות הטעם כי ה' בצמקת ימלאה שבות נגר עדות עליוני' וכפי ערך
 המלאכה היה המעשה יש שפעית ניר כמ"ס לעשות מלאכה' ויש שלא היו יכולים לשמות נירים אלא
 ע"י מחשבה כמשרו"ל יודע ה' כללל לדרך חיותות שנבראו בהם ש"ו לפי שהי' כל מלאכה ומלאכה עשה
 מענין בריאות העולם וכמו שהעולם בראו הש"י ע"י ירופי כ"ב ארון כירוע ח"א ולחשיב מחשבות אך
 מלאכה המגור' נחקה משה בה ונס כללל לז' ה"י יכול לשמות אפי' ירופיס ומחשבות עפ"י שהי'
 מהשכל הקרום למחשבה שאינה נחפסת בצמקתה כלל לכך אמר בה חשבה התגור' והנה נ"י מחשבות
 גברא העולם וכן כ"ן כל שאר מלאכה העשן המה נגר ויחזר ויאמר לכך נעשה ע"י עושי התלככה
 אבל המגור' היא נגר מאמר בראשית ארז"ל בראשית נמי מאמר הוא רמזו לזה שהיא מאמר בהשגת
 צדוק שא"ל להשיגו אבל עכ"ז י"ל הא"ך רמזו אצירה בעלת בראשית אך כי בראשית הוא לשון ארשת ר"ל
 בארשת לשון אצירה ברא' כו' והנה ארז"ל בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית גם עפ"י הנ"ל יובן
 שארז"ל אין עלאת המשכן ומה שבת ולמה כן הלא גם הוא ציווי הש"י ולמה לא ידעה שבת כמו בקרבנות
 ואף שנאמר מיעוט במ"מ שאינו רוחה שבת ק' למה מיעטו חזרה של ידעה אך לפי הנ"ל הוא מוכן
 לפי שממט ה' לקיום העולם ובצריחת העולם ארז"ל מה היה העולם חסר מנוחה ב"א שבת ב"א מנוחה
 והי' העולם שלם לכך גם כ"ן הוצרך לכתוב מיעוט בנדי שהי' אף יחסר השלם מנוחה והנה לפי' היה אפשר
 להעשות המנוחה בשבת מפני שפעית מליה כח"ל אך לא הי' זה מפני שהתגור' הוא נגר מאמר בראשית
 שהוא בשביל ישראל הנקראים ראשית רמז להם שהיו שובתים מכל וכל שלא יהא שם יתרונו מלאכה
 אף שאינה כלל והנה אמרו בנ"מ והיו מ"ן דעבר אפיתחא דר' אבין מוי רהוי רגילי בשבת עובד
 אמר נפקי' מכ"ן מרי צורבא מרבנן ומפיק רב אירי בר אבין ורבא בר אבין ואמרו הוי מ"ן דרגילי בשבת
 הוויין לי' בנין רבנן וא"ל לא הוה לי' חתני רבנן וא"ל משחמט מילי' לצורבא מרבנן והנה לכאור' קשה
 למה נחזנו וזוהמ' ממדרג' למדרג' והלא כולם הם התקיימים מצות הדלקת נר שבת אך האמת שבוודאי
 כולם עושי' מעשה המצות כחוקמה אך יהודי' שבושי' ליתגב' הכל הוא לפי כוונת המצות ומחשבות
 והחלבויות עשיית' המצות וכונתו הנהייה לפי שורש מדרגת נשתתו והנה ידוע כי יחודים יש למצות מד
 של שבת א' בכתר וא' בכזבד וא' בז"א והנה מי שיוכל להתשיך מאמר שהי' כללי' האציות בודאי
 הוויין לי' בנין רבנן כי בניי בעמל' תליא שהיא בכתר אכן אם אינ' משיב כ"א בכתב' שהיא בריחוי'
 דאלילות בודאי הוויין לי' חתני רבנן כי הנה בגמל' ו"א חכמה כח מ"ה בניה לאמר בה הנוטה כדוק
 שמים ודעת הוא ז"ל התמנהי' הנק' חתן כמ"ס והוא כחזן וכו' והוא אפשר שארז"ל הוויין ל' האציות
 רבנן לרמז הנ"ל וא"ל פי' שאינו יכול להשיג אף הכב"ד רק מנ"א לבר ידוע שז"א עיקר השפעס בעולם
 הדבור

ליקוטי יקרים

הדבור הוא ענינה הנקי רצון לך אמר משחמט מינה לזרזא מרצון וגם אל זה ר' אבין הו' כאן
הוא יהו אבין רמזה הנו' זמ' וזחלמוד ירושלמי ואמר עליו חז' שלח ה' רמזי שלח שהי' ממחין
מלפסוק לרקה עד שיממרו הציבור ואח"כ ה' הוא פוסק כנגד כולם וכל די לרכס שהי' לו מדת לריק
היא המשביר לכל הארץ שהוא מדת יסוד שהוא המשפיע והוא אפשר לומר לבין רמזה כמו רמה בים
לשון הורדות השפע מהעולמות העליונים לתחתונים והוא מעבד ונימור לכל השפע הבא ועולמות ולזה נק'
רמזה ע"ש שהמדה הזאת עולה ויורד בו להשפיע לכל כי שורש נשמתו היתה משם ולכן היה ג"כ יכול
להשיג עד הכתר ולעשות הג' ימודים כי מדת הנדיק היא העולה למעלה כמדע :

במדרש שופטים ושוטרים אמר הקב"ה שאתם שומרים את המשפט והדין אני גבוה שאתם
ויגבה ה' לבאות במשפט ואני משרה שכינתי ביניכם שנאמר והאל הקדוש נקדש בלדקה
ואני גואל אתכם שנאמר כי קרובה ישועתי לבוא ולדקתי להגלות יובן ע"פ משארז"ל אם יש דין
למטה אין דין למעלה ואם ח"ו אין דין למטה יש דין למעלה וגבי סדום נאמר ארדה נא וארזה
הנה נתקפו כל המפרשים הקדמונים מהו לשון ארדה והלא הכל גלוי לפניו אך לפי הג"ל יובן כי
הלא בסדום לא ה' דין נעשה למטה והולך הקב"ה לעשות בהם דין ומשפט למעלה והזאת
המדה נק' ירידה משל למלך ב"ו שהוא מולך על כמה וכמה מדינות קרובות ורחוקות וכל המדינות
כולם מתנהגות ע"י ליווי המלך ואימתו מוטלת עליהם וסרים למשמעתו תמיד ברצון המלך וגלל כן
גם המלך שם עיניו ולבו על המדינות לשמרה בכל מיני שימור מכל מיני נזק לר' ואויב כדי שיהי פנויה
למשמעתו ולכן פנה המלך ח"ע מכל עסקיו ותענוגיו ועידונו וישם פניו להטיב אל המדינות וכל
מתשבות המלך ורעינו כל הימים היא בתקנות המדינת ובהלכותם ובשמירתם ותמיד מושב
במתשבות חכמות מיהבםם ובמלומות כי בתחבולות יעשה מלחמה ולא הסיר ממשלות זאת החכמה
אפילו רגע א' ויהי הנהגה ח"ע בלא מארך רחוקה ח"ע עני ומדוכא ומעונה מצורע ומנוגע שפ'ל
הערך לועק חמם אחורי פלטינ המלך על אחד כיוצא בו שהעביר עלו את הדרך והנה כשמוע המלך
את נעקת האיש הוא ביטל אותו ממשבתו הבהירה והזהרה והנה המלך שלח עבדיו אליו לידע מה
זה ועל מה זה ולא השגיח האיש על עבדי המלך רק הולך ולועק אהה הושיעה המלך אדוני והולך
המלך לפנות מכל מתשבותו הגדולה והרמה אשר תמיד היה מתקן בכל עת ובכל רגע תקנות גדולות
ועולמות עד ח"ע וקן ותכלית והולך המלך להדקק למשפט האיש הלוועק חמם אשר אין סוף החמם
הוא אף שזה פרועה אך כי כן מדת ונימוס המלכות כקטן כגדול ישמע למען ידעו כי יש שופטים
בארץ והנה אין זה נק' אלא ירידה גדולה אל המלך שהוכרה לפי את מתקנות המדינות וממשבתות
הטהורה והוכרה לשמוע נעקת הכסיל אשר אינו שוה פרועה ומה גם שאליו כדאזי וראוי המנוגע הזה
שיבטו המלך בפניו ומכ"ש לבוא בלחמנו המלך בפניו ולסדר עטונותיו בפני המלך הגדול והאדיר ובדאזי
זו נקרא ירידה והגמטל מוכן כשי"ן דין למטה הקב"ה עושה דין למעלה ומוכרה להסתכל ולהשגיח
בענייני גשמיות וקטנות של עולם השפל הזה הגם שהוא ית' משגיח בעינא פתיחא על כל הנבראים
והיגורים והנעשים עכ"ז זאת ההשגיחה הבהא ע"י נעקת האדם השפל התחתון נראה שפי' כאלו
מכריחו להשגיח ולכן נקרא ירידה ולכן נאמרה גבי סדום ארדה אבל כאשר דין למטה אין דין למעלה
ואינו מוכרה לירד פי' ולהסתכל בענייני קטנות וגשמיות נמלא הקב"ה כב"י גבוה והוא ויגבה ה'
ע"פ מ"ש בזהר ובתיקונים כד קראן ישראל להקב"ה כו' בכל פקודי כי אם שכינתי לוא איה
תמן לא נחית לתמן כו' והוא מ"ש ה' בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך ובכתיך ותרנום
א' בכל אחר ד"הטריה שכינתיה תמן כו' והוא שהקב"ה נקרא משפט שהוא העביר שנאמר ה'
במשפט יעמיד ארץ ח"ע אם אתם משמרים את המשפט אלניכם שהיא הקב"ה ח"כ בודאי אשרה
שכינתי ביניכם כי לולי שכינתיה תמן לא היה נחית לתמן שאלו זה השער כו' בזאת יבא אהרן אל
הקודש כ"ח ע"י זאת וכמ"ש בזאת יתהלל המתהלל וכמיהו רבים וח"ל זהו ג"כ כוונה יבא קרוב ה'
לכל קורביו לכל אשר יקראוהו בזאת והנה זה הפ' לא רישא ואל סיפא רישא ה' מתחלה אמר
לכל קורביו ואח"כ אמר דוקא לכל אשר יקראוהו בזאת וע"פ הג"ל יובן וגם יש דמו לזה בזהר כי
ידוע שזעיר נקרא אמת שנאמר תמן אמת ליעקב ואפשר שכן המשך הפ' קרוב ד' לכל קורביו
היא מדת המלכות ונק' קרוב שהיא המדרגה הקרוב אלינו והיא התחלת כניסת הכל כמו אדני
שפתי תפתח ומה גם שהו"ה של קרוב ד' נקוד' בניקוד לבאות שהוא בכתר המל' והוא קרוב ד'
לכל קורביו כי בזאת יבוא אל הקודש פנימה והר' מפרש סיפא דקרא ואיזה קרא אני אומר לך
לכל אשר יקראוהו בזאת דוקא פירש קב"ה נקרא אמת וזוה מיוחד קב"ה ושכינתיה ובדאזי יהיה
קרוב ד' לכל קורביו אבל כשקורא ח"ו בלא אמת זהו נרגן מפריד אלוף ח"ו רק יקראוהו בזאת ר"ל
עם

עם אמת כניל וזכו ססיים המדרש ואני נואל לתכס כדאי' צוהר ובתיקומים האי זמנא דיפקד ישראל מן גלותא יתחברון תרין שמנה כחול' כדאי' אז יסיר אז ח' לתוון הרי"ה לדני דכחאי זימנא יבא עת רלון אז תקרא זה' יעלה וכו' וה"כ כשאתם משמרים את המשפט צדלוי גם השכינה שרחה ביניכם חיבורא דתרין שמנה ויקיים בהם ליון במשפט תפדה ושביה בלדקה שהם ג"כ תרין שמנה משפט ולדקה וז"ש כי קרובה ישועתי לביא ולדקתי להגלות :

בתיב הריס כדונג נמסו כו' . ונפ' של אחריו יחד הריס ירננו כילד יתקיימו שני הכתובים ואל' כי ידוע משארז"ל אין הריס אלא האבות ונס הרז"ל האבות הן הן המרכבה יש להבין האידך הוא שהאבות התפתוים היו המרכבה אך ידוע שמדת אברהם הוא האהבה שהוא חסד וילחם מדתו יראה ועקב המכריע וארז"ל ג' סימנים בישראל רחמיים ביישנים נומלי חסדים שהם ג' מדות של האבות מתפתאי לעילא רחמיים הוא מדת יעקב ביישנים הוא מדת יצחק שהירא מחזירו הוא בוש ממנו ונ"ח הוא מדת חסד לאברהם והנה זה לעומת זה עשה אלהים כמו כן יש צט מאה ג' שמות ה"ל הנקראים הטומאה אך ההפך שביניהם כי בקדושה כל הג' מדות כלולים זכ"ל למשל האהבה את חזירו מרחם עליו ואם לפעמים שלא יכול למלאות חסן חזירו הוא בוש ממנו נמלא' ששלשמן כלולין זה בזה וסס כעו' א' שכן בקדושה אחרות גמור אבל בטומאה הג' מדות הם נפרדים יתפרדו כל פועלי האון שהוא אוהב ההבה זרה דבר א' וירא דבר אחד ומרחם על דבר א' וזה שפ"ה הריס כדונג נמסו הריס של טומאה ולכן לא נאמר כאן יחד לפי שאין להם אחרות רק פירוד כנ"ל אבל נפ' שני המדבר בהרי אבות הקדושים שהם אחרות גמור יחד הריס ירננו ופי' הפסוק יתפרדו כל כו' רמז לה"ל כי המדות רעות אשר בלדס ח"ו נק' פועלי און שהם המביאים אותם לידי און עלמנו שהוא ענייה ממש והמדות הזרות אין להם יחוד וחבור יחד לכך אמר יתפרדו כל פועלי און כי הם נפרדים ואין להם אחרות ולכך אמר פועלי און ולא אמר עושה און לרמז שאף הפועלים של און אין להם אחרות :

דהגיד בבוקר חסדך ואמונתך בליכות . י"ד כוונות הפ' ע"פ שארז"ל תפלת אבות תקנום ונ"ל שאמרו ז"ל ע' ד' רמז כי ידוע שהאבות המה חג"ת שאברהם היה מדתו חסד שהי' גומל חסד ואוהב את הבריות ומקרבן לאמונת השי' לעבודתו כ' מדת חסד היא האהבה בירוע ומתוך שהי' דבוק במרה הזאת מאור היכר והשיג את בוראו שיש מנהיג ואלקי בעולם והנה יצחק הגם שקיבד ולמד מאברהם אביו שיש אלקי שיש עכ"ו דעה לידע ולהשיג מעצמו ידועת הבורא כמ"ש דע את אלקי אביך ולא שיהי' אצלו רק בהקבלה לבד מצות אנשי' מלומדה ורכן התדבק א"ע במדת היראה ומכח זה הכיר והשיג השי' בעצמו לבד ממה שהי' לו קברה מאביו והנה יעקב ראה בעין השכר שמן ההכרת שיש בהנהגת העולם מרת המוצעות והמכריע בין חו"ג שאלו לא כן לא היה העולם מתקיים אם הי' נוטה לא' מב' הקצוות הנ"ל לכן התדבק במדה הת"ת שהוא רחמים המכריע בין חו"ג ומתוך זאת המדה שהשיג והכיר יותר מאבותיו שהוא בחיר שבאבות כי בזה העולם מתנהג בתמידות כמשרז"ל ראה שאין העולם מתקיים בדין ושוותף עמו מדת הרחמים וידוע שיש באדם הנק' עולם קמן כל המדות הללו ובאלו האדם מתנהג רק שיש אהבה דקרושה ואהבה זרה ח"ו וכן יראה וכן התפארת שהם זרות ח"ו ואם ח"ו האדם מתנהג במדות הזרות הוא בודאי פיגם בחג"ת הקדושים אבל בא לאדם במחשבתו אהבה או יראה או התפארות זרה והוא מתגבר ומערה מחשבתו ממקום חזרות אל מקום קדו' זה ומוציא ומברר בזה הניצוצות הקדושים שבתוך הקריפות ומעלה אותם אל הקדושה מחמת שהוא מתדבק ומחבר עצמו בעבודת בוראו ובחזרתו הקדושה ומחשבתו זכה ונקיה כלי שום פיג ותמיד עינו ולבו בלי הפסק רגע וחשקו והפצו להתדבק בקדושה עריוה ודהתחבר במדותיו ית' בודאי אדם כזה מעלה כל הניצוצים ומבררם ומעלה אותם אל שרשם שהן המדות העליונים ובודאי זהו אמרם ז"ל שמוסיף כח קדושה בפמליא של מעלה והנה אדם כזה בודאי הוא מתקן מדת חג"ת ולזה רמזו רז"ל תפלת אבות תקנם פי' תפלת הוא לשון התחכרות כמ"ש בתיקו' יש טפס ב"ט ויש תפל ב"ח וכו' דהיינו כשאדם מתחבר ומתדבק עצמו עם בוראו ומחשבתו זכה וקדושה תמיד כנ"ל בזה מעלה כל מחשבות זרות אל שרשם כנ"ל ובוה הוא פזקן אבות שתן חג"ת שמוסיף כח למעלה כנ"ל וזה י"ל המשך הפ' להגיד בבוקר חסדך ר"ל מי שמתנהג במדת החסד שהוא מדת הבוקר הוא מגיד לשון המשכה כמו חגדה מושכות הדב ר"ל שאם יתנהג במדת החסד יומשך השפע לכל העולם בעבורו ר"ל כשיחויק במדת אברהם הנק' בוקר יומשך ע"י החסד שהוא מדה המשפעת שפע טוב בלי קץ ותכלית במדת האדם שהם חסדים וזהו כפך הלשון בבוקר חסדך שהוא לכאורה כפול הלא בוקר הוא מדת חסד אך לפי הנ"ל יובן כי כך הוא הפי' להגיד פי' להמשיך השפע שהוא חסדך וע"י מה' משוך ע"י

ליקוטי יקרים

עיי בבוקר פיי מרת בוקר שאדם מתנהג בו ר"ד ע"י החסד שאדם עושה הוא ממשיך חסד עליון
לעוקמות כי הוא נעשה הצינור המשפיע כי הוא מעורר מרת נוצר חסד שהוא בהיפוך אחוץ
צינור נוצר וסוף דפ' ואמונתך בלילות פיי כי מהידוע שמרת ימת הוא מרת יעקב ומרת לידה
הוא מרת פחד יצחק ומרת אמונה ג"כ בה קיום העולם כמו שכ' צדיק באמונתו יחי' וארו"ל
בא הבקו והעמידו על א' וא"כ יוכל הוא לירד ההשפעה אע"פ שהוא אוחז בלילות שהוא
פחד יצחק וא"כ מוסב ג"כ תחלה הפ' להגיד שדוא לשון המשכה גם סוף דפ' ואמונתך בלילות
כניל והואיל ואתא לידן נימא ביה מלתא בטעמא מרו הטעם שמרת חסד גורם ההשפעה וגב
מה שגם שכל הנאצלים והגבראים והיצורים והנעשים כולם באה להם ההשפעה ממה שלמעלה
הימנה במדת משי ורא משי ולמה כך הוא המדה אך כי הגה ידוע שיש למדות העליונות
חשוקה גדולה ותאווה להשפיע לשלמטה הימנו כמ"ש יותר ממה שהעגל רוצה לינק כו'
והנה אתא בבורר שמלת חסד הוא אותיות חס ד' פיי ע הוא ח"ם על דל ומשפיע לו והנה
גמשיך משל לעשיר שהוא חונן דרים ומשפיע להם הגה העושר הוא במערה עליונה בעושר
הגון עתק והוא עופק תמיד בעסקו בעושרו וברוב גדולתו כי הוא נכבד מכל בני עירו והנה
האיך נמצא שהעושר ההוא יהי חונן דלים שפד הערך כנגד ערך העשיר אך מבני שיש בהעשיר
מדת חסד שהוא חס על דר וזאת המדה גורמות לו שהוא פונה מכל עסקיו הגדולים והנכבדים
ונותן עינו ולבו על חסרון העני כדמת שהוא חס עליו ביותר ומשנית על העני מאוד להשלים
די מחסורו אשר חסר לו נמצא שהעשיר צריך להשפיל ודקטין א"ע מחשבתו שהיתה תמיד
בגדלות בדברים גדולים ונכבדים והוצרך להקטין עצמו במדת העני שהוא מדת הקטנות כי
תמיד בכל מקום שהוא שחשב מחשבתו שם הוא אם במדת גדלות שם הוא בגדלות ואם
בקטנות הוא מחשב שם הוא בקטנות ונמצא העשיר הוצרך להשפיל א"ע לתוך הקטנות והכל
מחמת מדת החסד שבו שחשקו תמיד להשפיע רזולתו וכלי השגחה א"א להשפיע כד הוא
מוכרח להשפיל ולהשגיח כי לזכא זאת לא הי' המקבל מושפע ממנו והנה ידוע כי מדת
המקבלים נק' נוק' עניה ודלה דרית לה מגרמא כלום ומדת המשפיעים הוא דכר שהוא חסד
מדת העשיר המשפע לעני והנה מדה החסד חשקו להשפיע כמאמרם פרה רוצה להניק והנה
א"א להשפיע אם דא שיעיין וישגיח על חסרונו שר המקבל הנה הוא מוכרח לידע ודהשגיח
במה שרמטה הימנו נמצא אצלו הוא נחשב ירדה שיווד מגדולתו שלו ומעיין בתחתון ממנו
בחסרונו וזהו פיי מטי ולא מטי ד"ל כשהוא מטי להמקבל השפע שלמעלה הוא מוכרח שירד
המשפיע ממעלתו בגדלות לקטנות דלהתחן כניל נמצא הוא לא מטי אצר העליון
בגמרא כי אשר לא יטא פנים וכו' פיי אליך אמר הקב"ה הליך לא אשפי פנים לישראל שמחבתי
בחור' ואכלת וטענת ונרצח והם מדקדקים על עצמם עד כזית עד ככזית וכו' פיי משאו"ל
זורת יעקב חקוק כנסא כבוד והנה לכאורה נ"ל פיי נוסח פיי לישראל ר"ל שהוא נוסח פנים בני
ישראל ומכזיה פניה' שהם נשמותיה' תמיד כמו שהם חקוקים לפניו כמו האב שיש לו בן חביב ואהוב
מאוד ומממת אהב' עזה שיש לו על הבן הוא תמיד מסתכל בצורת הבן ורק אין הבן לפניו הוא מזייר
ומסוקק זורת רבן כאלו הוא בפניו והו' שאר"ל על היס נדמה להם כבחור ועל הר סני נדמה להם כזקן
ולכאור' ר"ל כי לא ריחם כל חמור' וכו'. וע"פ הג"כ יובן על היס שערין לא הכירו כבודו ית' ועדין הי'
צמח הקטנות הי' נדמה להם פיי הי' נדמה זורחם בפניו ית' כלנו הי' צמח שהוא מרת הנערות והקטנות
לעפ"י כי נוסח פניהם וחוקק זורחם בפניו מגדול האהב' כמא"ה כי נגרי ישראל ואהבכו ור"ל אע"פ שהם
צבתי נערום הם נחמד ממזרי' קדאשי לצבי וכשבאו לסיני לקבל חת החור' כבר הזכרנו ונחבטנו והאויס לקבל
את החור' ואז יצאו ממדת הקטנות אל מדת הגדלות נדמה להם פיי את זורחם לפניו כוקן יושב צביבי' שהוא
סכס ככך מיני חכמה וגדול בכל גדולה : וזה אפשר שרמזו רז"ל היינו פני הכרוב היינו פני אדם
ומשני נ"ל אלא לאפי רבדני ואפי זוטרא לזה רמזו הכרובי' לאפי זוטרא כלשון חס בקטנות ואפי רבדני
כלשון נגדלות : ומאור לענין שהקב"ה נוסח פנים של ישראל ומגדלים ומסתכל בהם מגדל אהבתם
והי' נחמד נעים הפא"פ והג' הי' מוכרח שיהי' טבע כל איס ישראל להיות רבוק בעבודתו של השי'
ולא לזוז אהבתו מתוך מהשכחו ורעיונו ולהיות בפיו תמיד שבחו והילולו י"ת ולכרכו בתמידות כי כן
מדת האהוב את המלך תמיד מזכיר שמו ומשכחו ומכרכו ונ"ל כן עובד את המלך מרמז ירא' וגם כזוהר
ובמיקונו' אמרו רב'ל' מסיטרא דהסד קדוש' מסיטרא וכו' הרי אמרו שרבי' מ"ד האב' וכמאמר הכתוב
ואזרכי' שנג' לעולם ועד כי צבר'ל' זו שביא מסיטרא דהסד שהוא האהב' מעוררים האהב' העליוני'
שהקב"ה נוסח פניהם ומסתכל בהם והם גורמים זה כי כמים הפא"פ כו' וי"ש והם מדקדקים כו' בני
ישראל מניאין אי"ע לידו סיוז צרכות שלא חייבתי אותם בחור' וזה אמר' גורל אהבתם עלי ואיך איך לא
אשא פנים כניל הלא כתיב כמים הפא"פ וכו' :

בס' ומאותו את אשר אחון יובן עפ"י מ"ס בזוהר האי מיל' דלז נפקי דרוד' לא פרחי לעילא פי' כי קול ודבור הם נגד ז"ן שהם ו"ה של הו"ה ב"ה ואם נפקו בלא דריר שהם או"ה י"ה של השם הוא עוש' פיורו ח"ו ונפרסם שכל כוונתו בחפלי' ובלמוד כדי לעלות הדבורים אל שורשם מתחיל לעילא כי כמו שחזיתם בריאת העולמות ה"י בך"ב אוחיות התור' כמ"ס בזו"רית' אברי עלמא שהם הך"ב אחון ומאם היה ההכפעת קיום העולמות מעילא לתחא כן אריך האדם להעלות הדבורים מתחיל לעילא אל שורשם דהיינו כשארם מרבנן ומחבר דבור עם דבור וקול עם קול והבל עם הבל ומחשבה עם מחשבה שהם ד' אוחיות שם הו"ה כידוע ואם האדם עושה לן כל דבוריו פרחין לעילא אל שורשם וזוהר הוא גורם שהדבורים באים לפניו ית' ומסתכל בהם וזוהר רוח נענה בתפלתו כי ההסתכלות היא כעין ההכפעה מעילא לתחא כאשר הסי' מסתכל הוא קיום העולמות כולם כי למעל' אין שם שעות וחמן כי ברנע א' ב"ה ההשפע' מהמענין העליון הנובע ממיד ודרכו להטיב ולהשפיע לבדיחותיו רק כשהי' המקבל ראוי לקבל ואם הוא מירפלל או לומר תורה צענין הזה הוא נעשה כנצוד אל המענין העליון הממשיך ומשפיע שפע טובה לו ולכל העולם כלו והנה מלח אשר יש לפרש בלשון ש"ב והלל כמו בחשתי כי אשורני כו' ויש לפרשו ב"כ בלשון הסתכלות כמו אשורנו ולא עשה וכו' יובן פי' הפ' והטחי את אשר לפני שמעבד ומהלל אותי בל"ת שהם הך"ב אחון דאורייתא מא' ועד ת' ובאופן אש יגרום בדבורו בתפלתו ובלימודו אם א"ש שיעלה דבורים לעילא אל שורשם ויגרום אשר השני שהוא ל' ההסתכלות ובודאי אז אחון אורו כי ההסתכלות הוא ענייית החפילה והשאלה כנ"ל :

ושמעתי מפי הרב המופלג מוה"ר ג' מלינק ע"פ זה יובן ב"כ מאמר דו"ל בידה שאדם מודד בו מודדין לו וגם ארז"ל הדבק במדותיו של הקב"ה מה הוא רחום וכו' וכדי לקרב אל השכל נמשיל משל למענין הנובע במקום גבוה ורחוק משרותיו של אדם והנה היראה להשקות שרותיו ממענין ההוא אריך להכין ליטור רכב שיצברו המים בתוכו בהשפעה ופשיטא שריך האדם להשניט ולענין שלא יהי' בליטור אירוב נקב וסדק או אירוב דבר מה שיהי' שהוא מונע מרוח המים כי אם יתעלל ולא ישים פניו ע"ז להשניט בהשגחה פריטיות יהי' כל יגיעו לריק כי לא יגיע המים לשרותיו כלל ויהי' גם אפשר יקלקל ויחסר את המענין הנובע בהריק ממנו מים אל המקומות מאפסים ובזוים צרות נשברים מקום הטופח והנה זה חסרון ופגם גדול אל המענין אשר מימיו מים חיים וכים וכלולים מחוד מאור בתכלית הזכות וריק אולם ממקומם ויפנה אולם אל ממקומות מאפסים והנה אף יציון האדם בדרכי האיטור והנה לא נמצא בו שום נקב וסדק ולא שום דבר המעכב מרוח המים עכ"ז אריך האדם לזהר מאוד בהגשת הלייט שיקרב וידבק הליטור אל המענין בקירוב וההתדבקות גמור בכדי שיצברו המים בתוכו בתמידות ובהרווחה גדולה ולא יפסוק את הגור מן המענין אפי' כחוש השערה כי אם לא יעשה כן יהי' לתורה ולריק עמלו והנה הממשל מובן מאליו . כי הנה מדותיו של הקב"ה הם י"ג מדות של י"ג ח"ד שהם המענין הנובע והמשפיע שפע רחמים לכל העולמות והנה האדם המתדבק במדותיו אריך לכוזה מאוד ראשית דבר האיטור שהוא האדם בעצמו שהוא נעשה ליטור להשפיע ע"י לכל העולמות לכן יראה לבדוק בעצמו בחודי' ובסדקין שלא יהי' ח"ו מעורב במדה ההוא נעשית שום מצינה זרה ושם פניה בעולם שאם ח"ו לא יראה נהר בזה נח א' שלא יעשה שום פעולה והשפעה בעולמות העליונים ולא בתחתונים אלא אף גם קרוב הוא לפגום ח"ו במדות העליוני' שיושפעו למקום אחר ויתן כח ח"ו לסי' צד בעירובו רע בטוב אשר הוא מערב הפניה עם מעשה הטוב ופשוט שריך לו לזוהר מאוד שידבוק מחשבתו בשעת עשיית המצוה במחשבות קדושו' ממיד בלי הפסק כדמיון האיטור אשר הוא קרוב ומדבק למענין ובודאי אם יהי' נהר בכל זה יהי' הוא בעצמו ליטור ויגרום השפעה מתחיל לעילא ויוסף כת בפמליא ש"מ ויעורר הרחמים והרצון העליון ויושפע ע"י לכל העולמות וזה אמרם במדה שאדם מודד מודדין פי' כשהוא מתדבק במדות ד"ל שאינו מרחיק ח"ע במדותיו רק ימיר מחשבתו וזה וברורה וקטורה לעילא וימדוד מדה המחוקת אשר יכילו מיננה אשר אין בה שום סדק ונקב ושום מניעה כנ"ל אז מודדים לו בזהות מדה עצמה כי יורק ויושפע ע"י כל טוב וכל השפעות לכל העולמות :

המשך פסוקים והיה כי חבוא אל הארץ אשר ה' אלהיך נותן לך ולקחת מראשית כל פרי וגו' אשר תביא מארצך וגו' ושם בנאו והלכת אל המקום אל ע"פ רמז השפסוקים הללו מורים ומלמדים את האדם הרבנות בעוה"ז כדי שיזכה בהם למי' הטהרה ב"כ הנה ירוע שעה"ב נקרא ארץ ונקרא ירושה ונחלה כמ"ס דריקא לעוה"ז כו' שזוהר ארץ ונאמר נהגיל אוהבי יש וזהו חומרו והי' כי חבוא אל הארץ פי' כי לשון כאשר מרצה לבוא אל הארץ העיונה אשר ה' אלהיך נותן לך נחלה כי כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב וירשתה לירשה ירושת עולם בכדי שלא יצטרך להחגבל רק וישבת בה ישיבה עומדת ולנחיות ככה חתנה וחזקה ולקחת מראשית פי' ראשית לקחת ענייני עוה"ז יהי' מראשית שהוא החכמ' בנא' ראשית חכמה כו' שכל ענייני עוה"ז מעורב בה יניחן קרוש שהיא החכמ' כידוע כמ"ס

דיקונומי יקרים

כמ"ס טילס במכמ' עשית לכן כל לקימתך ועשייתך הן באצילות שלך הן בשאר עשיות יאה הכל עיקר השגחתך ומנחתך על הראשית שבו שהוא החכמה הקדושה שבו ולכן אמר מראשית ולא כל ראשית כי כולה נשמיות הוא רק שם בה קאת קדושה שהיא ראשית כנ"ל ויהי' כל כוונתך להעלות הניצוטי' אל שורשם למקום קדושה עליון' כי זהו עיקר עבודת האדם בעוה"ו וזהו מראשית כל פרי האדמ' שהם הניצוטים שבתוך האינמח ולא מצמי' שמראה לברר ממת הצומח אלא אפילו אשר חביב מארץ אפי' מדבר שהוא ארציות ניגור שהוא הדומם שהוא גשמי יותר מצומח ולא הוזכר כאן הניצוטים שבתוך בע"ה מפני שנקל יוכל להעלות' אל הקדושה' כמ"ס בכתבי האר"ל והדר אמר לא תמצא שפי' מזהירך רק בדברים בשמיים שהם ר"ל אלא אפי' בדברים הרותמים שהם דברי תורה וו"ש אשר ה' אלפקך ירוץ כך שהתורה ניתנה במתנה ומה גם שאר"ל נוחן התור' שה"י נוחן הצי'ר' לאיש הישראלי בתמידות שמואל בכל עת ועת עממי' חדשים לכך אמר אשר ה' אהיהך ירוץ לך ול"ת מחרר שפי' עוסק בצור' ה' ובמציתיו שהם קדושה' גמור' חף בלי כוונ' הם ממעטם קדושים אל תחמר כן אלא אדרבא דוקא דבר שנקדושה' יאה כוונתך לרירה ומהשבתך וזהו ודברך שלם כי חיים הם למואל' שהיא עיבד בכל דברך ודברך הולך מפיך כל אום ואלו ונקודות ועעמים שבו וו"ש ושמה בעצ' שהיא ר"ת עעמים נקודות אומות ולא הזכיר כזן תגין מפני שאינם במעטא ולשון וסרת הוא מלשון וסרת האמור בת"ה שדרשו רז"ל וסרת כנחת וסמו שלף יסור ושלף ירוק כך הוא כאן ושמה בטגא כנחת ושלף יסור יזרוק הצי'ר' במרו' בלי כוונה רק כנחת ובמחון שהי' יכיר המעטא והעעמים והנקודות הטיב כי הם המנעינים את האומות וסוחם כידוע וכאשר חתהג כך והלכת אל המקום ר"ל שהיא הולך ממדרגה למדרג' למעל' למעל' עד אל התקום ומעל' הכל אל הקדושה' וזהו אשר יבאר ה' אליהך כי זהו צהירת שה"י ומת רוח ועשיית רגונו ועיקר עבודתו וברדלי ישרה שכינתו עליך וזהו לשון שמו שם כנ"ס בכל מקום אשר הזכיר את שמי ומרגם באתר דשכינתי' תפן אבוא אליך וברכתך ותזכה למי' עד ולנחיות וזהו שפתח הכי' בלשון והיה שהוא לשון שמחה כי עיקר העבוד' תהי' בשמח ובטוב לבב ובהתלהבות גדול וזאת נק' שמח של מל' כי העובד מנחה' שמח תמיד בעבודתו וגם תגרות להעלות ניצוטים כנ"ל מכל דבר גשמי וגם להם יהי' שמח' גדול' כזה כדל' בכתבי' שגאשר האדם מעלה הניצוטים הם שמחים ומוריס ומזמיים לה"ש' שאומרים ארוממך ה' כי דליתנו ו' :

בבסוק השקפה ממשין קדשך מן השמים וברך וגו' והנה במקום א' כבוד יפתח ה' לך את אוזני הטוב את השמים והנה כ"ל השי' לשון למה כאמר ממעין קדשך וסס כאמר אוזני הטוב וא"ל כי ידוע שיש שמים ושמי שמים ומסחמא שמי השמים יוסר גבוהים ועליוני' משמים וא"ל שהשמים נקרי' קודם ושמי השמים נק' קודם קדשים לכך אמר כאן השקפה ממעין קדשך ר"ל ההשקפה והברכ' יאה מן השמים שהוא מורה על שמי שמים שהוא ק"ק והנה שם נאמר את השמי' לבר מורה שהשקפה והברכ' יבוא להם מן השמים לבר שהוא מקום יותר תחתון משמי השמים וי"ל למה הוא כך והלא אדרבא שם נאמר והיה אם שנוע שמענו בקול ה' לשמור ולעשות את מצוות וגו' וכאן אינו רק מצוה א' הבאת ביכורים ולמה הוא כך וא"ל כי אר"ל חביבה מצוה בשערה שהרי כל צעלי אומניות חין שומרין מפני ח"ה ובפניהם לריבין לעמוד והנה ידוע כי הו"ק מחסר עד יסוד נק' אומנים שכ"ה אינעל ביומו והנה בני קיום כל המצות כאמר אוזני הטוב והנה מצ'ת אוצר הוא דבר גנוז וכוונת' לאוצר ורז"ל אור הברכה ציוס הראשון כו' וגפון ללדיקים לע"ל ואמרו בוהר ובצי' שגנו ללדיק ודק שהם יסוד ומל' ממאז שהאוצר הגנוז הוא ציטור שהוא אומן האחרון ובוה יחורנו כל הדקדוקים בני קיום כל הניצוטים חף שהם מדוונים קיום כל התורה כולה ובכללם תלמוד תורה שהוא הגמוד ולימד וקיום כל התורה אינעל עומדין בפניהם כלומר א"ס להתעסק בהשפתי' ולהריק ברכתם כי די להם בששפ'ת אוצר הגנוז האומן האחרון מפני שאינה מצוה בשערה אבל כאן בכת'ת ביכורים שהיא מצוה בששפ'ת"כ שהשפ'ת כל למדרגת העל' הנק' מצוה בשערה ע"ד שכל ודבר בשמו מה טוב ודבר בעמו ר"ל בזמן שהיא בשערת' שהשפ'ת כל אל הדבר הוא העל' עולם הדיבור כל ע"י מה טוב כלומר מכל הדיק של הת"ת הנק' מ"ה ע"י יתת הדיק הנק' טוב כי כל הנחלים הולכים אל הים וזהו כל צעלי אומנות עומדים שהם הו"ק שכל שהוא האדם הכולל וק' וק' שמי' כידוע ומה גם שאף השקפה יהי' ממנו קדשו שאל' שכל המקום קודם הנק' אוזני הטוב שמת' מעון הוא לשון דירה וכבוס וגם אוצר נק' דירה כמו בית האצירות אבל ההשפ'ת גופא יבוא ממקום עליון מן השמים שהוא שמי השמים הכולל ו"ק שהוא הת"ת והיסוד נק' שמים ונק' מעון קדשך וקרא' אוזני הטוב כמ"ס אמרו לדיק כי טוב וגם שנוף וברית כחר כו' עכ"ז סומא דנופא מיקרי' לכך נאמר בו את השמים שהוא תחת השמים העליוני' שהוא הת"ת הגקרא' שמי השמים כנ"ל או ח"ל בדיקך שך הפי' של מעון קדשך מן השמים כלומר השפ'ת והברכ' יבוא ממקום מעון שהוא קדשך מן השמים ר"ל שהוא יותר קודם מן השמים א"כ לפי זה מעון הוא שמי השמים שהוא עליון והשמים מנקבלים

ליקוטי יקרים

מקבלים ממנו וגם שם גבי כל המצוה שנה' יפתח ה' את אוזניו הטוב את השמים יהי' גיב פה' אוזניו הטוב שהו מקום עליון וגבוה שממנו מקבלים ממנו ומלת א"ת רומז למדת היררכות הנקראת את כידוע שהעולמות האחרונים המקבלים מהעליוני' אינם מקבלים רק מדת המלכות שבשליוני' והיא נעשית ביד בפתחוים לכך נאמר שם את וכאן שנה' ממעון קדשיך לא הו' לריך לכחוב את מפני ששניהם מרמזים על מקום א' שהוא שמי השמים שכל ההשפעה' בזה משם לשמים ואם הקש' הלא כאן מצוה א' ושם כל התורה והמצוות וכל מפני שחביב' מצוה בשעתה לכך הם שוים כנ"ל :

רמז הפסוק תקעו בחרש שופר בכסף ליום חגיבו אפשר שרמזו על כל בני ישראל המהפללי' ב"ה והנה מנהג העם המון עם להחפזל התפילות דעמידה מלה בנ"ל ובכוונ' גדול' כ"א וא' כפי השגתו ועינו ולבו רק אל הדיני' ואל החפז' ולא אל דבר אחר איזה מ"ו ח"ו מפני שהחפז' של ר"ה הם חרשים אליו ואיירי דחביב' עליהם ומה גם מפני פחד הדין והתעוררת התפילות שהם משגרים הלבושות מצוה נחשור להם הכוונ' אבל לא כן החפז' שלפני העמיד' כמו פסוקי דזמרה ויוצר שבהם הורגלו כל השנה ולפניהם כדיוטומאח יסני' ולא יהיו' דעתם עליהם כאשר רשו בהם כל השנה במרוצה כאשר הולך ע"ג גחלים ובלי כוונה כלל ולזה הזהיר ואמר תקעו שופר כלומר ע"ו אינו לריך להזהיר ארזכם על עקר העמיד' כי בודאי חכונו בה כי זה כבר תקעו ונגמ' בלבם שדריכ' כוונ' גדול' מרא מפני שהיא חרש חפלה של פרקים דיוטומאח חדשה החביב' ועוד שהיא שופר כמשד"ל שופר כיון לזכרון הוא בל' כמו לפני ולפנים דמי ובודאי תעוררו עליהם לכיון כוונ' עומ' בכדי שיעל' וזכרויכם לפניו לטובה כי מי הוא הנסגיל והבשר חסר לב אשר הוא יודע כי היום יעמד במשפט הגדול והגורף לפניו ית' ויהסה וישחוק ולא יחמק על נפשו וכל נפש בניו וב"ב אשר הם חלוי' בו ולפי מעשיו ירונם הם כי בדודי יוש' כל יכלתו בכח כמו ויתפלל ביתר שאף יותר עו בכדי שיספירו ויתגלו דבריו לפני מנ"ה הקב"ה וזהו בקודם שופר אבל זה חני מזהיר ארזכם בשאר התפילות והפזמונים וקרבנות ופסוקי דזמרה' וק"ם וזכרויכם שאלם רשים אותם בעקב והם עומדים ברומם ש"ע כ"א וא' בפ"ע הוא עולם שלם עליון רם ונשא מאוד וארץ אומרים נושא לתפילות אלו כי עיקר גממותיכם לתפילת העמיד' אבל טועים ארזכם ומזכוכים בזה הגם שבאמת העמיד' הוא עיקרי' כמדבר לפני המלך בעולם הארצות עצמו אכן מי שאין לו מפתח' החיצונים של חדרים החיצוני' הא"ך יכול לנטס בתדרים הפנימי' כי לכן תקמו הקרמונים מחסלי' הגולמית על הסדר כידוע כי הם ר' עולמית אבי"ע מתחז' לעילא ופסיפס ביום הדין הגדול הזה קודם שיבוא לתפלת העמיד' לריך שהיא' בכסף ביום חגיבו פה' לריך לכסית ולמחוק את יום הדין הגדול שהוא ר"ה הנקרא יום כתי"ש ויהי היום יבוא גם הששן זה ר"ה שהדין מתגבר בו ורבו המקטריגים והם המושיעים ומבדילים מלהחפזל התפילות ויזכרו עוונותיו של אדם ח"ו ומה יועיל כל כוונתו במצלת העמיד' כי לכן חתנו חזלה סדר הקרבנות שיתקפיו כמשד"ל כל הוסיף בחי' ע"ה ורשד' כאלו הקריבם וכיוצא שר הקרבנות ואח"כ תקמו לומר פסוקי דזמרה' לומר הקליפות ולהכניעם שהיא מלשון לז תזמור בידוע וזכ"ם ביום ר"ה שריך ליוצר בהם מאוד טרם בואו אל היכל המלך לתשטט להשקיט המקטריגים ולראות שהיא' לו מליצים טובים ועוד תקנו לומר מתחילת שירות ותשבחות להעביר פניה של זעם כי הוא משל למלך שבח' יום א' מונבל לעיין ולהשגים בתעשה בני העריות והעמיד' המלך מליצים ומקטריגים בניו המלכות והג' כאשר שיענו בני העיד' את הדין הגדול ומרא אימה חשיב' גדולה נפל' עליה' ויא' קמה עוד רוח בהם וישקו לצעק גדול' לאומר אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכה' וביותר מפני המלך ועמית עליו שהדינו לפשוט ולא עשיו' דברו ומרדנו בו ומי יכול לעמוד מפני זמנו ובדאי מפני זעם המלך נסחם פי המליוני' טוב עליו ויתגברו התקשריני' ויתחייבו בני המדיני' לאמר סוף דמלתא מחסיל' להשתדל להעביר זעם המלך לנו עשו בחרו חיים א' חכם מאוד ונכון ויכול לכלכל הדבר והי' האיש שהוא בדתן מזור וכאשר האיש הוא בל' אל המלך החסיל לדבר לפניו דברי משל ומליצי' ובדברי חשק ובשמע' גדולה ובדברי שבחים וגדלותו ורוממותו של המלך ובתפילות דבריוסוף כאלו אינו בכלל בני המדיני' ואינו בכלל היתוויים ולא זו משם עד שבא ממשל למשל ומשמח' לשמח' עד שהעביר זעם המלך ולא עוד אלא שגם שמחה ותענוג גדול למלך וז"ל בזהוה בריחא דמלכא היו והיה משמחו במתלתא דבריוסוף בשירות ותשבחות ומזמורים שהי' מוזמר בהם הקליפות ובה העביר פנים של זעם והכעס מהמלך ובר זוחם התקטריגני' שהמלך נחרה בריץן ושמחה נסחמנו דבריהם וברשו להם ומליצי' הטוב נחנברו ויא' לאור מששטט ולכן תקמו קודם עמיד' קרבנות ופסוקי דזמרה ושאר תפילות וזכרוות לטוב העם הגי' לכן לריך לומר בהם מאוד לזמרה כוונ' ובכ"ה לזכרוות ומה' גדולה להראות שאלו בטוים נבסרו שהיא' לאור מששטטו והיצי' בעיניו ויפתח וז"ל בכסף ליום חגיבו כי אף שהם יום הדין עכ"ו קרא ח"ג שם ר"ת חסר גבורה ר"ל גבורה מתעלה ע"י חסרד וזהו כס"פ שהחזרים יתקו הגבורות ע"ד שנה' כסית כל שמתם ולא נאמר העבר מתחתם כמה שבחוב גם ה' העביר חסדך וגו' אך מפני שהם ימי דין אין להעבירם מכל וכל רק למתקם כנ"ש בכתבי הארזי"ל ה"ה :

דיקוּטֵי יִקְרִים

במדרש כי שם ה' אקרא משה הזכיר את השם אחד כ"א תיבות מהיכן למד מן המלאכים שמזכירם את השם אחר שלש תיבות שנאמר קדוש קדוש קדוש ה' וגו' אמר משה די חק שביעית מן המלאכים. וי"ל ע"פ שירל דמה אמר כי שם ה' אקרא ולא אמר כי ה' אקרא והנה פשט הכי הוא ע"פ משארז"ל זה שמי לעולם לא כמו שאני נכתב אני נקרא נכתב אני בהו"ה ונקרא באר"י ולכן אמר כי שם ה' אקרא כלומר שאני קורא אותו באר"י ומה גם ששם אר"י הוא דמ"ל נק' שם כנ"ו בכוונות ק"ש וגם זה הוא פשט הכי ביום ההוא יהי ה' אחד ושמו אחד כי בעוה"ז כ"י אינו אחד ושמו שנכתב כך ונק' כך אף ה' הוא אחדות גמור אעפ"כ נראה כמו שאינו אחד אבל לע"ל שיהי נקרא ככתבו יהי א' והנה נקדים הפי' יערוף כמטר לקחי תזל כמל אמרתי למה אמר אצל מטר לקחי וגבי מל אמרתי וא"ל כי הנה ידוע כי עבודת הבורא ית המוטל על האדם המה בב' אופנים באהבה וביראה והנה מציינו גם במלאכים ב' מדות אלו שנא' והחיות רצוא ושוב כמו שפרש"י וז"ל רצוא שהם רצים להתקרב ולראות אך השכינה למעלה מראשיתם ומחמת היראה הם שבים ומתחבאים וי"ל כי רצוא ושוב רומזים אל ב' מדות אהבה ויראה כי מלת רצוא הוא אדבה ושוב הוא יראה ובושה ממנו והיוצא מזה שצריך האדם לעבוד עבודת הבורא בשלימות ביראה ואהבה והנה תחלת עבודתו צריך להמשיך על עצמו יראת הבורא שהוא יראת הרוממות ולא יראת העונש שזו יראה היצונית רק שזאת היראה האמיתית אינה באה אל האדם בנקל כ"א אחר טורח גדול והתאמצות והתקשרות גדולה בתמידות במחשבתו אל הבורא ית' בלי הפסק רגע ובזה זוכה לכנס בשער הראשון שהוא היראה כמ"ש זה השער לה' ונאמר בזאת יבוא אהרן אל הקודש ידוע שהיא מדת יראה והיא נקרא ראשית כמ"ש ראשית חכמה ידעת ה' גם נקרא מפתחות היצונית כידוע זאת המדה להכניס ולהשיג אל השער הדוא צריך שירחא ויגיעה גדולה אבל כאשר רצית היראה הרוממות בנקל יכול להשיג מדת האהבה כי אהבה נקרא מפתחות הפנימיות וזה נר ה' כחוש מעניני העוה"ז הרצוא לבוא אל המלך פנימה משעבר בשער התצר היצונית בנקל יכול לבוא אל המלך פנימה אל שערים פנימיים ב' יות שדואים השוערים ושומרים הפנימים שכבר הגיחו אותו לכנס שומדי שער היצונית. ועוד מכוונת טעם במ"א כי דרכי של א"ש לחזור אחד אשה וד"ל וע"ש באריכות ועוד כי הבא לטורח מסייעין אורו וז"ש ומשה עלה אל האלדים ואח"כ נאמר ואל משה אמר עלה אל ה' וי"ל למה בתחלה נאמר שם אלהים ואח"כ שם הוי"ה. ועל פי הנ"ל יובן כי ידוע כי שם אלהים הוא דין שהוא שם אדני דינא דמלכותא שהיא מדת היראה הנקרא אלהים עלה אליה והשיגה מעצמו מגודל השתדלותו והתאמצות ורתקשרות שדו כנ"ל ואחר שכבר השיג מדה זו נאמר לו ואל משה אמר עלה אל ה' שהוא הוי"ה שהוא אהבה כי באה לו בנקל ואפשר לזה רמז משה יערוף כמטר לקחי ר"ל מדת היראה השגתי ע"י פעולתי והשתדלותי וז"ש לקחי פי' שלקחתי מדת היראה מעצמי בלי שום עזר כמ"ש עלה אל אלהים עדה מעצמו זאת המדה השגתי בקושי ובטוה ת גדול שהיא לשון עריפה מה גם שמטר הוא טורח לעולם כמ"ש במ"א אי לאו דצריכא לעלמא כע נר חמי ומבטלינא ל"י גם אמרו רז"ל רזי"א דאילנא ואפשר רמזו לזה כי האדם נקרא אילן כמ"ש כי האדם עץ השדה וזהו רזי"א לאילנא ר"ל להיות שיוכל האדם להשיג ראשית העבודה שהיא היראה בכדי שיקרא האדם אילן הקדוש צריך לו יגיעה וטרחא שהוא לשון רזי"א פי' מטר שוטף וחזק וקשה אבל המדה השניה שהוא אהבה באה לו בלי שום יגיעה וטרחא כמל הזה שאינה קשה רק הוא נחת ככל העולם וזה ש מר כמטר אמרתי ר"ל כאשר השגתי מדת אהבה נאמר כה אמירה ואל משה אמר אמירה לשון רכה כמל :

ונחזור לענין כי שם ה' אקרא שהיא רומז לאדנות שהיא מדת היכמה כו' ואמר אחר זה הבו גודל לאלהינו והנה בוחר הקשה על אמירת משה לישראל כממה נקמות לישראל ד' אלהיך ולא אמר ה' אלהינו ותיקן ביות מדרגות משה היתה למעלה לכך אמר אלהיך והנה לפ"י י"ל דמה אמר כנאן גודל לאלהינו אך י"ל שהאמת מדרגתו היה גבוה מאוד רק שזה אמר לישראל שהם עדיין לא השיגו כ"א מדת היראה שהוא הנק' שם ה' וכך אמר דהם כי שם ה' אקרא לבד מפני שאין אתם משיגים יתד הבו הזמינו והכינינו עצמיכם שחתנו גודל ר"ל שתגיע ותשיגו למדרגה יותר עלינה שהוא אהבה שהוא כעין גדלות נגד מדת היראה וגם אהבה נק' גדולה ואז יהי נק' אלהינו. והנה ידוע שזאת המדה שהוא המלכות נק' שביעית שהוא שביעית לוי' מחסר עד המלכות והנה אמרו רז"ל שהמלאכים שואלים בשעת הקדושה שעלתה למעלה ממקום אצילותה שואלים איה מקום כבודו הנה

מזה מוכרז שהמלאכים משיגים מדת החדש שהוא אהבה שאר"כ מה הם שואלים א"ה דילמא הוא במקום אצילותה שהוא בין תרן דרועין דמלכא אלא שמה שהם משיגים עד הג'ת ויורעים שא"נה שם שעלתה למעלה נמצא שהם משיגים עד הג'ת ואפשר לומר שיותר אינם משיגים דהיינו ג"ר חב"ד וא"ל שלכן אומרים בתחלה שלש קדושות נגד ג"ד ואח"כ מזכירים השם אבל ישראל היו בעת ההוא במדרגה תתאה שהוא שביעית לחסד הגם שמישה היה במדרגה העליונה אעפ"כ אמר בערך מדרגות ד"י שאה"י חלק שביעית מהמלאכים כנ"ל ולכך הזכיר את השם אחר כ"א תיבות שהוא חלק ז ואמר להם הבו גודל תנו גדלות שתעלה למעלה ממדרגותם ואז יהיה נקרא אלהינו כנ"ל :

במדרש כי חלק ה' עמו יעקב חבד נחלתו ונא' בי יעקב בחר לו יה מצינו שהקב"ה בחר בישראל לא מצינו שישאר בחרו בהקב"ה כשהוא אומר ה' מנת חלקי אתה תומך גורלי הרי מצינו שגם ישראל בחרו בהקב"ה אתה תומך גורלי אמר להם הקב"ה לישראל ובחרת בחיים ויובן ע"פ ה' מניד מראשית אחרית והנה י"ל למה לא כי מניד מראשית נשתלשלו ונאצלו ונבראו כר העולמות עד העש' ועולם התחתון והאדם התחתון כי ה' עיקר כוונת הבריאה נגוד עולם וכולם נבראו ע"י צ'רופי הכ"ב אתון דאורייתא הנכללים ב' מאמרות שנבראו העולמות ומהבל שהוא קודם לאמירה ודבור מזה נמשך לכל העולמות ח'ותם וחיות האדם התחתון וזאת נקרא רוח ויפה באפיו נשמת רוח חיים כי כל הנופה מעצמותו הוא נופח גם כאן נמשך ובאה אל האדם רוח חיים באמצעות העולם ולכך כאשר קלקלו דור המבול נאמר לא ידון רוחי באדם לעולם שהוא ההבל והרוח הנזכר הנמשך לעולם בשביל האדם ואח"כ כאשר קברו ישראל את התורה תוד הדבר כמו קודם התמא ונמשך לאומה ישראלית לבדם רוח חיים הבא מכ"ב אתון של התורה שקבלו ואפשר שזו כוונת ה' מניד שהוא לשון המשכה מראשית כלומר המשיך מראשית שהוא המחשבה הנק' ראשית ממנה נמשך ההבל והרוח והחיות לכל העולמות עד אחרית כל הנבראים וחיצורים והעששים שהוא תכלית כל הנבראים ויפה באפיו כאמצעות העולמות והנה ארו"ל כי ביה ד' צור עולמים בישי אוית' צייר העולמות עד"ו והעה"ב כו' הנה הגם שיש עולמות עד אין קץ ומספר עכ"ר אמרו רבד כלל העה"ו והעה"ב ובכ אלו נכללו כר העולמות וא"כ כזה ה' רמז הנ"ל כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו פ"י אחר שקבלו בני יעקב התורה ותיקנו הדבר כמו שדי מקודם החטא או בחר בהם הקב"ה ויפה באפיו בכל איש הישראלי רוח חיים הבאה באמצעות העולמות הנבראים ע"י ב' אותיות י"ה והם ב' אותיות אלו יראה ו הבה כידוע . והנה אמרו במדרש ארשב"י נתן הקב"ה מצותיו לישראל מפני שהמצות הם שלוחים מאתו ית' ושלוחו של אדם כמותו אף שאינו כמש לשון המד' עכ"ו זה תמצית הדברים וצריך לתת טעם מהו ענין השליחות וא"ל כי אמרו בוזה תר"ג פקודין אינון תר"ג עיטין פ"י הקב"ה נתן מצות לישראל שהם עצה טובה להם שע"י יוכלו להתדבק ודהתקשר עמו ית' כמ"ש ודבקה בו והקשו ר"ז וכי האיך יוכל אדם להתדבק בו ית' והא' כ' אש אוכלה הוא וזאת העצה היעוצה מאתו ית' ושלח אלינו ורבונו ומצות שהוא לשון צוואת והתחברות והנה כמו שהעולמות נבראו ע"י מחשבה והבל ודבור ומעשה כי ראשית ה' המחשבה ואח"כ ההבל והדבור ואח"כ המעשה כן יש מצות החלוק במעשה כמו סוכה ולולב ושופר וכיוצא בו ויש שתלויין בדבור כמו התפלה ויש במחשבה כמו אהבה ויראה אך אף אותן שתלויין בדבור או במעשה צריך שיהי' מעורב בהם המחשבה כי הוא ראשית הכל ועוד מה לו בעשיות המצוה או בלימוד ואם אין כוונתו ומחשבתו רצויה ודבוקה בו ית'ומה גם שבב מצוה ומצוה כלולים בו כר התר"ג ולכך צריכה כל מצוה להיות ככוונתו לעשות רצון קונם וכו"ד כי מדת המצוה מקומה בין תרין דרועין שהם אהבה ויראה לבן צריך ליוזר מאור בעשיית המצוה או בתורה ובתפלה כי הם ג"כ נק' מצות שיהי' בדו"ד ובכוונה רצויה ודבוקי לבוראו בעשי תה אף אם הוא מצוה קלה מהקלות כי כולם מסוג א' הם ואפשר שלוח ג"כ כיוונו רז"ל באומרים במשנה כל העושה מצוה א רבארה מדת אחת מיותרת כי באמרם מצוה די והוי משמעה א' הגם שדרשו רז"ל אחת תירה על זכותיו עכ"ז דברי תורה הם כבש"ש יפוצץ סלע ואפשר שגם להנ"ל כיוונו וכך פ"י העושה מצוה ר"ל אפי' איזה מצוה מה שיהי' אפי' מאותם התלדים נבמעה יהי' אחת כוונתו יהי' רצון ודבוקה במחשבתו לעשות נחת רוח לפניו ולעבוד עבודה וכו"ד בודאי יזכר מטיבין לו מאריכין לו מיו ומה גם שכר מצוה ומצוה חלוק ושורשי העריצים לתקן עולמות עניינים כמו שומר המעוור עולם היראה כמ"ש אם יתקע שופר בעיר זכו' ויש שמעוררים האהבה כמו סוכה ולולב וכיוצא

ליקוטי יקרים

דכ' עת לכל חפץ ולכל זמן וצריך בעשייתו לעורר שרשם כמו כר"ה צריך לעורר מדת היראה שהוא דין כי בר"ה נברא העולם והעולם בתחלה במ"ד ה" ואח"כ שיתאו עם מדה"ר כמו שב' ארץ יראה ושקפה שהוא דומה לזה שמתחלה יראה מחמתו ואח"כ שקפה נמצא שבר"ה עת לעורר ולהמשיך מדת היראה ובחג וכיוצא צריך לעורר מדת האהבה וכיוצא בשאר מצות כל א' וא' דפי ענין שרשה צריך לעורר ולתקנם ולעשות כמאמדם ובודאי אם יעשה אדם כך יתדבק ויתחבר ויתקשר בקדושה העליונה נמצא המצות נעשו שלוחים מאתו ית' אלינו בכדי להתדבק בו כי זולתם א"א כנ"ל כי ע"י המצות מקיימין ובו תדבקו וז"ש ששכוחו של אדם כמותו ופשיטא כל מור תורה ובעבודה שבלב צריך האדם להתדבק מאוד מאוד בדו"ד ובהתחלבות כמו שמבואר בדרושים הקודמים ואצ"ל שצריך האדם לשמור מ"ו ולשונו מכל דבור ואפי"ו דבר הרשות החמירו רז"ל קודם התפילה כמו שאלת שלום אה זה פוגם קודם התפלה כי ידוע שעולם נברא ע"י מחשבה ודבור ומעשה ודאשית הכר הוא המחשבה והדבור הוא ענף המחשבה המעשה הוא ענף הדבור וכמו כן האדם בקומו משנתו שהוא נעשה בר"ה חרשה הרשים לבקרים אם ידבר תחלת דבורו ודבורו ופשיטא אשר לא כן אף אם יתפלל ויעסק בתורה אה"כ הכך מסתעפין ונמשכין אתר הרבנו הראשון בי כמו שהרבה הוא ענף המחשבה מפילה אליו כן הרבנו השני אך הראשון כמ"ש בזהר ובכתבי האר"י"ל בענין כיבוד ה' הגדול מפני שאחיו הבכור נוגל חלק העיקרי ושאר אחיו הם המסתעפין ממנו וענפים אליו כן הוא כאן ולכן יזהר אדם שיקדש ויטהר דבורו הראשון ויזכר מחשבתו הראשונה דבוקה בקדושה כרי שימשוך אליה כל שארי הדבורים שאחריה ואח"כ כשעמוד בתפלה מתוך שמחה של מצוה כמו שקירש דבורו ומחשבתו כנ"ל בודאי יענה בתפלתו ומה גם אם תפלתו תהי' זכה וברורה בודאי מההבל הקרוש היוצא מפיו יתדבק ויתחבר עם ההבל העליון הרבוק אליו ונכנס אליו בתמידות כמשו"ל ע"פ כל הנשמה תהלל יה עד כל נשימה ונשימה שהאדם נושג ויוצא ההבל ממנו מתתא לעיל ותזורת אליו מעידא לתתא ובודאי בנקל יוכל להתחבר חלק אדמות אשר בתוך האדם אך שורשו . וזכה יובן גם המדרש אשר התחלנו בו כי חלק ר' עמו שבחר בהם אומות ואשר קבלו את התורה והחזירו העשרה ליושנה כנ"ל ונמשוך אליהם לבדם רוח חיים וההבל כמו קודם החטא ואמר יעקב חבל נחלתו שעל בני יעקב נמשך היות שהוא כנחל הנובע בתמרות זה לשון נחלתו ואמר לשון חבל שהוא דמיון החבל כאשר משלו בערי ספרי קבלה הקדמונים בהיות האדם עובד עבודת בוראו הן בדבור והן כמעשה מעורר השרשים העליונים דוגמת החבל השורר בערי גבוה והאוחז החבל מלמטה ומנענע מנענע הקשר העליון וזהו חבל נחלתו ודוק בני יעקב שקבלו התורה כנ"ל ומסיים המדרש מצינו שבתר הקב"ה בעמו בני יעקב כנ"ל והיכן מצינו שבתרו כס הקב"ה ואם מה שקבלו התורה היא ארז"ל כפה עליהם הר בניגית וכ' ומכאן מודעא רבא לאורייתא יא"כ ה"י אשר לומר לישראל שעובדין להקב"ה מחמת יראה ולא מחמת הבחירה שהוא מודה על אהבה בי הבוחר בוחר מחמת אהבה דק מחמת יראה אינו נק בחירה כי מוכרה הוא מחמת יראתו ולכן אמר ד' מנת חלקי וכוסי אתה תומך גורלי שישראל מהללים ומשבחים ומפארים בהקב"ה שהקב"ה הוא מנת חלקם אי"כ מוכרה שגם הם בחרו מחמת אהבה ועוד ראי שמתוך שתומך גורלי ואמר רי וכחדת בחיים זה מורה על אהבה עזה שבינינו וכמים הפנים אל פנים כו' ועוד נאמר ובהרה בחיים הרי שבידינו הבחירה ואנחנו בחרנו מאחבה :

להבין סוד הפרצופים של עגולים ויושר ואיך היושר עומד הראש שבו בתוך חלל העגולים מובן ע"י משל ד"מ אומן שעשה כלי נפלאה וזה ידוע כי כה הפועל בנפעל ד"ל בשעשה אומן הגולם של הכלי הווא מתחלה בודאי לא ה' מוכרה לתת באותה המלאכה כל שכלו והכמתו כי בשכל מועט ה' יכול לעשות הגולם וזהו כמו נה"י ואח"כ הוא עושה בית קיבוד באותו הגולם ונותן בו מדה של אורך ורחב איך יהי' זהו ג' אמצעות תג"ת של האומן באותו הכלי וג' אמצעות הם אהבה ויראה וגוף כי בודאי למשל כשמוסכם בדעת האומן שיהי' מדת האורך והרחב כך ולא יותר אורך ורחב בודאי הוא מצר האהבה שהוא אוהב שיהא מדתו כך לא פחות ול' יותר ובודאי אם ה' רוצה ה' מרחיב אותו עד אין קץ וגבוה אלא שהי' מצמצם אותו ולא ה' עושה אלא כך וכא יותר וסוד ההצמצום הוא היראה כי מנת חמר הוא הצמצום ע"ד אין גבול ומדת היראה מצמצמת ההתפשטות ומגבילה נמצא שנת רואים בכלי זה האהבה והיראה של האומן ואח"כ או רואים בכלי זה ציורים נפלאים בודאי לזה היה צריך האומן לשום כל שכלו וחכמה שלו בה בכדי לעשות הציורים האלו נמצא אנן רואים כל

כל דראש דהיינו השכר והמוחין של האומן בכלי זה וזה כח הפועל בנפעל ועתה תבין מהר התכלית של הכבי הזה הנה התכלית הוא שהוא בית קיבול למשל למשקה, לשחות האדם מזה הכלי ומחמת שתייתו עיבור הבורא ית' נמצא כי כאשר האדם מסתכל בכלי זה ומחשב תכליתה הוא מעלה אותה וה"ם העלאת ניצוצין מכל דבר ונחזור לענין כי התכלית של הכלי הוא הסובב את הכלי וה"ם עגולים והכלי עצמה הוא בחי' יושד כנ"ל שיש בה כל המדות של הפועל מדרגות התחתונות והיבה ויראה ומוחין כנ"ל וזכה המשל תכין הפרצופים העליונים דהיינו הפרצוף עצמו הוא בחי' יושד ותכלית של זה הפרצוף הוא בחי' עגולים הסובבים על היושר וכשתבין זה לא יקשה דך כמה קושיות בעליות העולמות בבחי' עגולים :

ונחזור להכין ענין הסוד של נשיקין והיבוק ויחוד כי נישוק הוא כנ"ר והיבוק כנ"י אמצעות ויחוד כנ"ד כי איך שייך ברוחניות כל זה אבל ע"ם המשל הנ"ל יובן כ"ו למשל אדם כשרואה כלים בצעירים נפלאים מחשב בהתחלה בתחילת עשייתה איך נעשה זה בכלי ע"י האומן ומתחילה כשרואה הכלי בצעירים נפלאים בודאי ה"י צריך הרואה לשום כל חכמתו והשכר שלו בהכדי להבין הציורים נמצא הרואה מדבק השכר והחכמה שלו בהשכל והחכמה שיש באותו הכלי מכת הפועל בנפעל כנ"ל וזה ההתדבקות הוא רחוק ורחוק ונקרא נשיקין ואח"כ דו"ה אדכה הרחבה ורואה בה, אהבה ויראה של הפועל ובודאי הוא רואה ג"כ באהב' ויראה של עצמו כי זה כלל גדול כמה שאדם מחשב שם הוא כעצמו כי כמה אדם מועם דבר כתיבו ובלשונו ובמה הוא ממשמש דבר בידיו ובמה הוא רואה אהבה ויראה של איזה דבר משובט הוא שרואה באהבה ויראה שלו וגם התפארת של אומן שבאותו כלי הוא מרגיש בהתפארות שלו נמצא עתה כשמחשב אהבה ויראה והתפארות בכלי נעשה דבוק ב הבה ויראה והתפארות שלו בהם וזהו סוד התיבוק שהוא גופא בגופא וכשמחשב באותו הכלי בחי' הגורמא שרה שהיתה מתחלה שהוא בחי' נה"י בודאי א"צ אדם זה לשום כל שכלו בזה כי בשכל מועט שלו שהוא בחי' נה"י ג"כ יכול להכין וזה נקרא יחוד ואל תקשה כי לכאורה היחוד הוא יותר חשוב מהיבוק ונישוק למה הוא במדרגה התחתונה אבל הסוד הוא כי זה כלל גדול כי זה יותר חשוב מה שמעלים מדרגה התחתונה למעלה כי מדרגה עליונה יש לה תמיד תענוג ותענוג, תמיד נעשה טבעיות ואין זה כל כך תענוג אבל מדרגה התחתונה כשמעלים אותה הוא תענוג גדול מאוד כי זהו סוד השכירה למשל כאשר ה ב לא ראה את בנו כמה שנים וכאשר בל אל אביו אין שיעור לתענוג של אביו כזה אכל הכן שהוא תמיד אצל אביו אין לאביו ממנו כ"כ תענוג וזהו ג"כ מעט הסוד הנ"ל שתכלית כל דבר הוא הסובב אותו דבר והוא בחי' עגולים לכאורה אינו מובן הא עגולים הם בחי' נפש ויושר הוא כחי' רוח כידוע ואנו אומרים שהתכלית של הדבר שהוא יותר חשוב מכל הדבר והוא בחי' עגולים ולמה יהי' בחי' עגולים בחי' נפש אבל מובן מהנ"ל לפי שהוא מדרגה התחתונה נמצא שאף באדם הגשמי יש בו כל הנ"ל ברוחני' שלו דהיינו בשכל והכמה שדו נמצא ששובט הוא שברוהניות שבפרצופים העליונים שייך כל הנ"ל ואין להרהר בלימודינו בהתלבשות הפרצופים בגשמיות ה"ו כי הכל שייך ברוחניות כנ"ל כי עינינו רואות כ"ו ברוחניות של אדם יש כל הנ"ל וע"ם משל הנ"ל תבין ג"כ מוחין דצלם מתחלה כשהאומן עושה רק הגודם של הכלי לא ה"י צריך לתת כר חכמת ישרו באותו מדאכ כי בשכל מועט יכול ל"עשר הגודם שהוא בחי' עיבור והשכל המועט שה"י מוכרח עכ"ם לשום במדאכת הגולם נק' צ דצלם ואח"כ כשעשה ככלי ארכה ורחבה והתפארות שהם בחי' ג"א לזה הוכרח לעשות בשכל והכמה יתירה מבקודם הגולם שהוא בחי' עיבור ועתה ג. בחי' יניקה והשכל ששם בו הוא בחי' דצלם ואח"כ כשמצייר הציורים ה"י מוכרח לתת בתוכו כד בחי' שכלו והכמה באותו אומנות שהוא בחי' מוחין ואז נק' בחי' ס דצלם כי כד המוחין שלו נתן באותו אומנות וד"ל :

להבין ולהשכיל כל הגשמיות והעולמות העליונים הכל מן האדם כי לכאורה אינו מובן איך אפשר יהיות בעולמות העליונים שהם רוחניים עולמות שגראד שהם מסודרים דהיינו עולם המחשבה ועולם הבינה ועולם הרעת ושאר העולמות איך היה זה ברוחניות אך זה אנו רואין בחוש שיש הכל באדם שהוא עולם קטן שיש בו מחשבה שהוא רוחניות ממש וגם חכמה בינה ודעת יזכרון ושכחה וכן המדמה שכולם הם רוחניות וכ"א מדה בפ"ע ואין א' דומה לחבירו ומה המשכיל יבין שאף בעולמות העליונים כל אדו הם עולמות בפ"ע וכן אדו שזכרים שורש להם בעולמות העליוני' והמעיין בזה היטיב לא יקשה לו כלל בעולמות העליונים כי ימצא הכל ברוחניות האדם .

ליקוטי יקרים

להבין סוד של המקיפין ע"פ משל הגה מי שהוא חכם בחורה וחדש לזיוה דבר המלא' בלימודו והוא המלא' נפלא' יש לו מזה חטונג גדול בלב ומזה התענג יש לו שמחה גדול' והשמח' זו היא ומקיפו מבחון והוא נקרא מקיף או והראי' כמ"ש בנמרל' להב פניו של ר"פ שהשמח' הית' מקיפו מבחון מקיף ושמח' זו הולך עד סוף המדריגות דהיינו החכם הזה שהעליף המלא' או הולך אחר אחרת לחדש אחר גורם שמח' זה וחדש זה וחדש ג"כ לחזק גורם ג"כ שמחה זו והולך זה כן עד סוף העולם כמלא' שמקיף זה הולך ממשרו עד סוף כל המדריגות דהיינו ששורש השמח' גורם שמח' עד סוף כל המדריגות ויש ג"כ להיפך שהשמח' בזה מסוקו כל המדריגות והולך עד השורש עד דום המעלות למשל מי שיש לו בן קטן וריבר דבר חכם ויש לו שמחה מזה וגורם גם כחב שמחה אף שחזיו ה' יודע דבר חכם' זו מקודם אע"פ כן גורם לו שמח' לחזיו ואח"כ כשמסר החב דבר חכמה זו של' בנו לחדש גדול אחר שיותר גדול והכס ממנו גורם ג"כ שמחה לו אף שה' יודע זה מקודם אף שבשעה' אין להאשיל זה על כוון אף בעולם העליון מובן זה שמדריגה התחתון' גורם שמח' עד רום המעלות כסוד סוי במאי ברא לחינוך לנבך והכל כבוד מקיפין וגם בזה מובן התפלת הגבורות בחדשים לחיל החב רואה את בנו עושה הפניות דהיינו גבורות ר"ל כובש את יצרו והוא גבורות אעפ"כ יש לו לחזיו מזה שמחה גדולה כמלא' שמחוקו הגבורות :

ואכתוב הלשון ששמעתי אף באינו מובן לי והיה סוד שנק' מרח המלכות מוחם לפי שהיא חלית כל רשמות כשים לה שמח' כמלא' השמח' זו הולך ממדריג' למדריג' ער מדריג' העליון' אף שמדריג' העליון' היה לה שמח' מקודם כנ"ל כמלא' שלא נשלמ' השמח' של מדריג' העליון' של הו' מדות עד שבא למדריגה זו ג"כ השמח' של מדריג' התחתון' ומדריג' ה' ממעל' נמט' נשלמ' השמח' שלה קודם לעליג' ולמדריג' ה' עוד קודם ודוק : לכן נקראת מדריג' התחתון' מוחם שהיא חלית של כל השמח' והיא מוחמת כל השמחות והבן ולפעמים נקרא חיות לפי ששמח' גורם אהב' לחזיו בנה שאמר' סוי במאי ברא לחינוך לנבך ובשביל השמח' הזאת גורם אהב' לחזיו כמלא' נקרא אלהה סתן : וכחזיו זאת אף שאינו מובן לי ושמעתי גם כן פירוש על לירוק חומה וכלאיתי לכותבו כי אינו מובן לי כלל וה' יתן חכמה : שייך לעיל בענין המקיפין שהיא השמחה שמבחון וזכין זה כי זהו כלל גדול שבדואי אף שתיקף ירוח מבחון בודואי יש פנים ג"כ שורש המקיף שמה יואה המקיף שיתבחון למשל אילן חסות בודואי השורש שלו הוא גם כן חסות דהיינו שטע חסות ונתגדל ממנו אילן ובודואי מאתרוג לא יאל חסות כן הדמיון במקיף כנ"ל : עוד להבין הלשון נה"י של הפרלוקו העליון כמותין של הפרלוקו התחתון וזהו סיד בודואי שבזכר הפניות שלו הוא נוקבא ונבוקבא הפניות שלה הוא דבר כי בלא זה היו מתנגדי' בודואי ואין יהי אפשר שאורג יהי' לו חסות והתחברו לנבוקבא להיות שהם נגדיים אלא מוכרח בודואי כנ"ל וזה ברור שהתאווה בזה מהמשבחה ו"ם שבדבר יש לו כמותין שלו נה"י של הנבוקבא ובנבוקבא יש כמותין של נה"י של הזכר :

ואגב אכתוב מה שמעתי מסוד נה"י של התבול' והמשל הוא כי לפגמים אדם מדבר דבר בפיו ובמחשבו' חושב דבר אחר ואין אפשר זה שידבר בלא מחשב' אך המחשב' משל זה הדיבור הוא בהפלים כלומר בודואי שנתחל' הוכרח לחשוב שידבר דברים אלו אך עתה כשידבר בלא מחשב' בודואי המחשב' הראשונה היא עתה בינעלתו וזה נקרא ע"ם פתומה סוד התבונה וד"ל :

רחבין מהו סוד הה' פרלופים מכחבי' הזריז'ל הוא ע"פ משל אב ששעה בגד חדש לבנו הקטן ובשע' שלובש הבגד הזה לקטן הב"ל הקטן הזהו בוכה ולעוק כי לא ניסה ואינו מכיר שהוא לטובתו וגם אז בשעת כתיבת החיטוק גם אביו בלעז על לבישתו כי אינו יכול לסבול הצער של החיטוק אך יודע הוא שהלבישה היה טובה גדול' בהחיטוק וזה נקרא אב"א ו"ם עתיק ונוקבא אב"א הם והטעם מפני שהדבר הוא שם מ"ה החדש שהוא כמעל' גדול' ביותר מנוקבא שהיא שם ב"ן והוא בחיטוק אצל מ"ה החדש הזכר שהוא כמו אב לה ובשע' שמן הרכב משפיע לב"ן שהיא הנוקבא אינה משגת אחי' השפעי' זו ומכ"ש להדבר עצמו והוא כמשל החיטוק שאינו משיג בשעת לבישת אביו הבגד עליו שהוא טובה לו ולזה נקרא עתיק ונוקבא שם אב"א :

אריך ונוק' הם ימיו ושמאל הזכר בימיו והנוק' בשמאל משל לזה בשע' שאביו מלביש לבנו בגד חדש כשהוא גדול קצת ואז הבן ג"כ שמת בלבישה זו אך אינו מכיר שאביו עשה לו טובה בלבישו' זו ואינו אוהב לבדו בשביל זה כלל ממחמת ששעה לו הבגד רק אוהב הוא את הבגד כן נוקבא של אריך בשביל שהוא כמעט שיה לרבר שלה ויכול' להשיג השפעתו שמשפיע לה אבל אינו שיה לו ממש שתהא יכולה להשיגו ג"כ זה אינו רק משיגה כ"א השפעתו וזה נקרא ימיו ושמאל :

א"א הם תרין רעין דלא מתפרשין ושין בקומתן וזה למשל כשהבן יותר גדול ואביו עשה לו בגד חדש בשביל אהבת הבן אז הבן מכיר ג"כ טובתו של אביו ואוהב את האב בשביל זה מאד ועיקר האהבה

דיקוטי יקרים

האחב' שהו' אוהב את האב בשביל הכבוד שגש' לו וכן ג"כ בא"א וזה נקרא פב"פ :
 הם לפעמים פב"פ ולפעמים חב"א וזה דומה למשל כשהבן נוסף אשה לעניו או הוא רבוק
 באשמו ולא עם אביו וזו הוא עם אביו כמו אב"א שאביו רבוק עם אשמו ובנו רבוק באשמו אבל
 בעת שהאב עם הבן מתדבקים באיזה דבר אהב' ביחד אז הם פב"פ אבל בשעה שפונים כ"א לאשמו או
 הם אב"א כן ז"ל נעש' ראש לשועלים דהיינו לעולמות החסזונים ופונה ז"ע מועיר שבאלימות תו הם
 אב"א וכשזנו מעלים אות' ע"י מנות ומע"ט אז הם עם ז"א פב"פ :

הדיבורים הם בחי' מקיפים ומשל ע"ז כשארם אימר חייה ליר בנין לארס אחר נמצא הריבור של
 הראשון נשאר במחשבתו של השני ואח"כ הולך השני וטובה בצדק' זו בנין נצור כזה נמצא
 הדיבור של הראשון מקיף הבנין כלו כי בלא דיבור שלו לא הי בנין זה : להבין הסוד מ"ש ארה"ר דו
 פרטופין הי' להבין זה ע"פ משל ארס שרואה בנין נאה ומפאר מאוד ומסתבר בו היטיב ובהנה מרא"ו דו
 מאוד ואח"כ כשהולך מבנין זה נשאר הרשימו והמעטג של בנין זה בדעתו ושכלו והילך ובונה בנין נאה
 ומפאר כמו הראשון ע"י הרשימו שבשכלו ובחיה זמן נרשם הרשימו והמעטג בשכלו היינו בעת
 שהולך מהבנין הראו' ולא ראהו אף שבעצת ראייתו הית ג"כ קצת רשימו בשכלו אין זה רשע כי בשעת
 ראיית הבנין הרשימו של הבנין שבשכלו הי' נעלם בבנין עצמו בשעת ראי' הבנין אבל כשהולך מהבנין
 ואינו רואהו או הרשימו נרשם בשכלו ובונה מזה בנין אחר כך ארה"ר הי' מתחיל' דו פרטופים אבל הי'
 ח' לבד בלי נוקבא ניכרת והי' הקב"ה רואה בו ומשעשע בו והי' כביכול להקב"ה חמנו והסתכלות בו
 בשביל שהוא בנין מפאר והי' רואה הקב"ה לבנות הנקב' הנקב' מה עשה הפיל חרמה עניו
 והי' כמו שנתפל ממציאת הראשון והי' נשאר הרשימו שלו כביכול בשכל העליון והי' עשה נרשימו זו
 הנקב' והי' מן ההכרח להפיל חרמה עליו כי אלולי זה אף בשע' הקב"ה מתחיל בו הי' הרשימו
 בשכלו כביכול עכ"ל הרושם הי' נעלם בדרם הראשון בהסתכלו בו כ"ל בבנין אף עתה שנתפל
 ממציאותו ודומה כאילו כביכול הלך השכל העליון מאחו ומשאר הרשימו בשכל לבדו ואז ברא הנקבא
 נרשימו זו :

להבין סוד התיך התיך האר"ל בתחילת ע"ח מה שתיך למה לא ברא עולמות מתחילה אבל
 ללאר' קושייתו אינו מתוך התיך שלו יובן בזה כי ידוע בכל דבר שבעולם יש בו אלוהות
 דהיינו אם אוהב איזה גשמי למשל איזה כלי נאה והכלי בעצמה הוא דבר מעשיות והוא סוד המלכות
 שהוא עולם המעשה אבל בזה הכלי שראו' סיד הע"ל נעלם ומנובם בזה האהב' בלי ספק כי לכך אתי אוהב
 אותה ובשביל אותה האב"י יש לי חמנו גדול מבלי הוצא מתחת זה נעש' זהו החמנו בשביל שהנח'
 שבכלי זה דהיינו שחכס גדול עשה אותה חכמ' נמצא מנינו שיש חכמ' בחו"ט הכלי ידוע מכחצי האר"ל
 שיעקר אלוהותו והקדוש' מתלבש בחכמ' כי כל חכמ' הוא מאלהות וז"ל הי' בחכמ' יסד ארץ פ' בכל
 החכמ' יש עשה שראו' אלוהות ובה לאר"ל יש להקשות על בעל החכמ' דהיינו החכס עשה אותו הכלי
 למה עשה איזה נצור זה דרוקא ומ"ס לא עשה ארצה נצור אחר . אבל זה אינו קושיא כלל כי כן עלה
 ברצונו לעשות אות' נצור זה ועל הרצון אינו קושיא כלל למה עלה כן ברצונו ובזה מתוך קושיא
 האר"ל והי' כי התיך הקושיא הזאת בחזילת דבריו נמצאת לשונו שכתב בו' עלה ברצונו והשפוט בו'
 וברצונו הוא למעל' מהחכמ' כידוע :

ד"ה פרטופים הוא הרצון הראשון נקרא בחר וקרמות השכל הוא חכמ' והמחשב' הוא בינה וקול ז"א
 והדיבור מ"ל והשכל והמחשב' הם ב' יענין דלא מחפשיין למשל קודם אחיל' ואחיל' בעצמ' הם
 ב' דברים דהיינו ב' ומניס שקודם אחיל' עדין לא אבל נאח"ל אבל במחשב' יכול לחשוב ב'
 דברים אלו בזמן א' דהיינו שצדק' שעדין לא אבל לאוהב' :

ענין פ"י סירה כי בנה כי במחשב' ראש' כי יש מחשב' שהיא נקראת קרמת השכל שפלתה לו מחשב'
 פתח ומח"כ יש בו התחלקות תן או לאו ומח"כ הסכמות ומנר ק"ו יש להבין שיש ג"כ בשורשו
 בענקוס שממנו יאחזה אותה המחשב' שלשה אלו ובשופ' הוא קול פתוס א"כ יש בו ג"כ שלשה אלו והוא
 אש מים רוח וזה פ"י הנסירה מלשון יס' שבעשה שהיא מדבר הוא מיחד הכל בדיבור ועכשו הוא פתק
 הקול מהדיבור כרי למדכב השכן שאין בקשרו שאין בו שבייה

להבין הסוד מ"ש בכתבי האר"ל היסוד אינא קנר משל נפלא ע"ר כאשר ארס לומר איזה עסקת
 ולמה לומר אותה בורא' או מחב' או מירא' או משיהס בימד ואהב' ויראה נקרא ז"ל זעיר
 נקרא אהב' ונקבא נקרא ירא' למשל מתזיל' כשלמד דק' א' לכאור' הבין אותה ובהנ' מלימודו אבל אר"כ
 נולד לו קושיות רבות בזה הלימוד ואינו יכול להפך לימין או לשמאל מה הוא עוש' שחק מלימוד ומסור'
 לחשב בידעש' והוא נק' העלאת המ"ן כיהוע שקודם זיווג אירא' לריכין זרין לעלות למעל' להסלות מ"כ
 לאותו ואז נעשה יסוד העליון וקף בשעה שצדק' לו הלימוד ושחק בלימודו הביא הדיבורים שרי' יטב
 לנדר

ליקוטי יקרים

לדבר עוד בלימודו זה שהוא סוד המ"ל והא"ב שמתחמל לא התחיל מחמלי' אלא מתוך אהבה שהוא טור
צדק ועביו שחקן מלימודו זו והתחיל לרצוב במחשב' הביא את האהב' והיבור במחשב' זה סוד עליית
ז'ין למעל' להעלות מ'ין לז'ורך יסוד א"ו"א ודבר ברור ונפלא כשארם מחקשה באיזה דבר מתחיל לרצוב
במחשב' ע"יז נופל לו במחשב' פתאום ממש כעין דבק שהוא הארה פזמונית כמו כן נופל לו איזה
המציאה ודבר זה בזה לו מקדמת השכל שהוא החכמ' אך מה שנפל לו חכמ' זו פתאום כעין דבק הוא
סוד יסוד החכמה דהיינו יסוד אבא ולא החכמ' שנפל לו ועתה במחשב' נקרא יסוד אבא אלא הבחי' מה
שנפלו בפניו פתאום הוא נקרא יסוד שהוא סוד יסוד לקדמות השכל שהוא החכמ' עם המחשב' שהוא בינה :
א"ו"א דהיינו היסוד בפרטופים העליונים הוא שהדבר נוחן השפעי' לנוקבא וגם כאן נעשה היסוד קדמות
השכל שהוא החכמ' עם המחשב' שהיא בינה והחכמ' שנפלו לו כעין דבק נק' מפחה איתן לשון חזק לפי
שחכמ' זו שנפל' הוא כלמאס גדול ואינו רק שכל פסוט אבל אחר שמיישב בדעתו היטיב בזה השכל שנפל
לו ומברר עתה הפסוט של ההלכ' דייבור עם החכמ' שנפל לו במחשב' נקרא עתה ברייתא ר"ל מה
שהי' בחיוב' דק בשכל יא עתה לחון דייבור לכן נק' עתה חניא לפי שעתה שניה אוחה דייבור ומברר
אוחה הפסוט היטיב כ"ז כחבתי ממש כמו ששמעתי אבל בכל זה אין כלי הנ"ל פי' על יסוד אבא שהוא
ארוך אבל שמעתי אה"כ טעם פסעי ע"ז כי ידוע שיותר ממה שנפל רז'י' לינק כו' לכן אבא שהוא
המשפיע נק' יסוד שלו ארוך ואמא שהיא האקבלת נק' יסוד שלה קצר וכלל זה תהיה בידך שכל המשלים
שהביאו באדם למשל על העולמות העליונים הינם כפשוטו כ"ש שאלו לומדים בכחבים בגשמיות אך כל
הפרטופים והתלבטותם הכל רוחניות ושכל פשוט והראוי לזה שהרי מלינו באדם ברוחניות שבו דהיינו
המחשב' שלו ובשכל שלו שהוא רוחניות גמור מלינו בו ממש דוגמת פרטופים עליונים והתלבטות' דוק
אחשבה כמה משלי' שכתבתי באדם ועד"ו יובן בש"ה כל הפרטופים והתלבטותם אף ברוחניות אף שאין
שכל אנושי יכול לסבול זה ולהבין בעולמות העליונים אך ברוחניות האדם : השכל ממיב שגם ברוחניות
על העולמות ג"כ כ"ז ועד"ו :

ואכתוב עתה מה שמעתי להבין מ'אדם מה שכתב בכחבים שמדריג' תחנוך של עולם העליון הוא נעש'
מוחין לעולם התחתון ממנו למשל אדם שאמר דברי חור' חדש' לאדם אחר נמצא הדיבורים
של האדם זה שהוא מדריג' תחנוך' נעש' מחשב' אלא זה ששומע כי הוא שומע במחשב' שלו הדיבור של
חור' של זה והאדם האומר לאדם האחר החור' הוא המשפיע לאדם אחר השומע ונקרא עולם העליון בערך
האדם השומע כי הוא נקרא עולם התחתון ממנו כי הוא המקבל ממנו :

הסוד מ"ש בכחבים כי רגלי עתיק הם יולאים מתחת עולם הדריא' כמו דדי בהמ' לינק מהם
כל הפרטופים בעולמות כי ע"י דדי אדם ודדי בהמ' כי הם סוד השפעה כמו שערך משפיע החיטוק
שיונק ודדי אדם הוא סוד ההשפיע שאחד החיטוק כי אדם גימי' מ"ה שהוא עולם החיטוק ודדי בהמ'
הם כסוד ההשפיע' שקודם החיטוק בעת השבירה כי כן בהמ' גי' ב"ן שהוא סוד השביר וגם שבעת עליית
הפרטופים בעת השבירה למעלה היו יונקים מדדי בהמ' וכל"ש מ"ש בזוהר משה שושבינא דמלכא וזהרן
שושבינא דמטרוניתא פי' כי משה הי' מוריד חמיד ממעל' למט' כמו החור' שהיא מלמעל' ומשה זה היה
פעולתו שהיה מוריד ומביא תורה מלמעל' ולומד לישראל למט' אבל אחרן פעולתו היה להיפך ממט'
למעל' שפעולתו היה לקרב קרבות שהוא סוד לקרב העולמות שלמט' למעל' להעלות ילדות ממטה
למעלה

סוד הכסירה ומשל נפלא ע"ז למשל אדם שלמד דק גמרא מתחלה הוא לומד אוחה פעם אחד היטיב
עם כל המפרשים ואין לו בזה שום קשיא כלל ומבין אוחה על צוריה וגם זה כלל גדול בשעי' שאדם
לומד דבר מה מנפיע באותו הלימוד קדוש' ונקרא הוא משפיע והלימוד הוא נקרא מושפע וז"ש דבר
אנוקבא אה"כ כשארם זה לומד בהבנה חזקה ועומ' כדי שיבין בדק זה מה שלא הבין מחמלי' בודאי
אז יבין יותר מנחמל' והנה כשהוא עושה ומקשר כל השכל שלו צביל' הוא כדי שיבין צביל' וכלשון ע"יז
נקרא פר שטאנר כי מחמלי' לא היה לומד בפאר שטאנר זו ועתה כשמתקשר א"ע צביל' הוא כדי שיבוא
צביל' זו קדמת השכל כי בודאי השכל שיבוא לו אח"כ ברוך זה לא היה לו מחמלי' השכל הזה כי אם היה לו
שכל זה מה שבא לו אח"כ היה מחמלי' מבין חבלית הלימוד דק זה מה שהוא מבין אחרי התקשרות
הנ"ל אלא בודאי מחמלי' לא היה לו שכל זה אך עתה כשיוקשר א"ע צביל' כל השכל שיש לו עתה
יבוא לו מחדש קדמות השכל שהיה מחמלי' למעל' משרשו זה נק' חכמ' שטור' לו חכמה חדש' צביל'
שלו ומבין עתה יותר מנחמלי' והנה אז כשנקשר א"ע כ"ל כשחמדו לו ונפלים בתוך הלימוד של אדם זה
במה קישיות חרות חזקות ועלמות כולו מוקשה אשר אין דרך לנטות כו' בשביל הקישיות הגדולות
ועלמות שנתחדש עכשיו נמצא שנעשה אדם זה עתה נפרד מההלכ' הנ"ל שאינו מבין אות' כלל וכ"ז ראה
לו בשביל שנקשר השכל ועיון שלו בבניה נעשה נפרד מדרך זה אך זה היא ירד' שהיא צורך עלי' כי מחמת

ליקוטי יקרים

זה שקשר א"ע צבי" כנ"ל ונפלו קושיות חזקות חדשות הגם שהם נראות חזקות ועלומות עכ"ז מממת אלו הקושיות גופא יחברר ההלכ' א"כ היטיב ויהי' לו למיטור צרור כשישם כי בודאי יתרוך כל הקושיות בכה החכמ' הבאה אליו אחר התקשרו א"ע צבי"ה היטיב אזי יהי' לו הגא' ומענוג גדול יותר ויותר מהלימוד יותר ממה שהי' לו קודם התקשרות כנ"ל אף שבחמיל' ג"כ לא ידע מהקושיות והגה ההכנ' הזאת נכונה לכיוו בלא קושיא כלל וכל מי שיש לו מוח נבדקדקו יבין החילוק בין התענוג שהיה לו מקודם לשל עתה ושינוי התענוג הוא מממת שינוי השכל דמקודם לשל עתה והשכל הגדול והנפלא שבא לו עתה הוא מממת שקשר השכל שלו הראשון צבי" כנ"ל אחר זה נעש' לו הדף ההלכ' הל' חציב צבי"י יותר ויותר מקודם והגמטל מובן מאליו לבין ומבין :

להבין הטעם למה אין אנו משיגים בכל דבר נשמי רק הטעם שהוא סוד החכמ' ולא שחר הבחינות כי בכל דבר נערכה נהיות זו טעמ' והתירוך כי בכל שאר הבחי' הוא השביר' משא"כ בטעמים שהוא חכמ' והטעם שהחכמ' היא אלוהית ונלוהית אין יכול להיות זו שביר' כי כל מה שחחלק ה'וד אפי' לאלף חלקים עד אין מספר כשאר לעולם יוד והטעם שבכל הפרופים הית' שביר' כידוע שכ"א אמר אני אעלוך אבל החכמ' לפי שהוא קרוב נשארש לא הי' זו גדלות והי' משיג ומבין שהוא כאין למ' שלמעל' וז"ס והחכמ' מאין חמלא ושאר' צבחי' מ"ה כמד"א ולאנו מ"ה לפיכך לא הי' זו שביר' משא"כ בשאר הפרופים וז"ס יעקב אבינו לא מת פי' כי צמ"ת לא היה שביר' הגם שצמ"ת נמי כתוב וימת וימלוך התירוך הוא השביר' שהי' צמ"ת לא הי' צמ"ת עצמו רק בהסתכלות לה סתמ"ת כלול מסו"ב וזה ההסתכלות הי' שביר' אבל צחותו צמיל' במה שמחבר המו"ב כי בודאי דבר ס' המחנרס זה צמ"ת חכמ' שצמ"ת שהוא מחבר הסו"ב והוה צמ"ת ע"מנו כי א"א להכר צ' דברים הפכיים א"ס לא ע"י החכמ' כמבואר צמ"ת שהחכמ' עומה הקשות לאין ותו יוכלו להתחבר וסו"ב הם צ' דברים הפכיים א"ס ומי ואין יתחברו א"ס נא ע"י החכמ' כשהוא עוש' אותם לאין ויוכלו להתחבר והוה החכמ' מתיין חמלא ר"ל מכה שהחכמ' עוש' את כולם לאין חמלא יוכל להיות מ"איות החכמות ובוו הבחי' שצמ"ת לא הי' שביר' : להבין סוד הכל בחכמ' אחרירי כי זה גם באדם התחנן כן כי ע"י החכמ' והשכל שלו מברר הטוב מהרע כי בלא השכל בודאי אינו יודע מהו הטוב ומהו הרע א"ך ע"י החכמ' והשכל שלו מברר הטוב והחבלי' והוה ענין גדול נמשל כשבא' לאדם ליוה מחשב' וזה צמפיל' או בלימוד וכשמסתכל בעיניו היטיב על מ"ז ההו' כי יש זה טוב ורע למשל כשבא' לאדם מ"ז ממנין של ממון ובודאי יש לו אהב' וזה הממון והי' אהב' שרשו בעולם הענין נמנח האהב' הוא הטוב שבמחשב' זו אבל הענין עצמו דהיינו הממון הוא הרע שבו וכשמסתכל בחכמ' שלו על המחשב' זו ומעיין זה היטיב ומברר הטוב שזה נדבך טוב שבה תיכף בחכמ' שלו כי הם מין צמינו כי שניהם הם מעולם העליון והרע שבמחשב' זהו זה ונפל למט' נמנח שבחכמ' שלו מברר הטוב מהרע והרע נופל למט' כי מממת שאינו משגיח על הרע ונבו' הוא בעיניו כי זה כלל גדול דבר המאוס צמינו אדם נופל למט' ונ"כ באדם כשאדם מבו' א"ע והנפל בלבו שאין תפילות ולימודו הטוב לבלום ולינו נחשב צמינו בעבודתו שהוא עובד אדם כזה נופל ממדריגתו למדריג' פחות ורגוע' ונשביל זה הולך אה"כ כמו צלי דעת וחסר שכל בעבודתו י"א וממשל בכהמ' דמ' ורמז לזה נבו' בעיניו נמאס ר"ל כשנבו' בעיניו בעבודתו שהוא עובד אז בעצמו הוא נמאס ונשביל זה כמה חסידים ודקיקים לפעמים מתפארים בעצמם הוא מעטם זה כשרואים א"ע שאין להם התלהבות כ"כ בעבודת הש"י ונפלו ממדריגתם מתפארים בעצמם צמינו ב"א ומממת זה צאה להם אהבת ה' ויראח ד' יותר גדול' זה ג"כ טעם ביה שצמחו התלמידים לרשב"י ע"ה צמינו כדי שיהי' לו התפארות גדול' ויבא בשביל זה נחשב' וירא' יותר גדול' כי בודאי הרשב"י הי' מוכרח להספיל עצמו במדריגות התחתונים להעלות נילונות מכולם כי בודאי אדם גדול כמותו הי' טובל כל העולם ובודאי מוכרח הי' להספיל עצמו במדריגות התחתונים לסבול הכל כי זה פי' הפסוק איש אשר יא' לפניהם ואשר יבא לפניהם ומנו לו התלמידים הספירות שעי"ז יבא להתפארות השם ית' בזהו' ויראה :

להבין סוד של התקשרות שהוא מדת יוסף שסוד יוסף הוא סוד שמהבר ב' דברים ביהד שעי' מהקשרים ומתחברים הב' דברים למשל ב' אנשים עשו ביניהם שירוך אף שהם רחוקים זה מזה כמה פרסאות נתחדש ביניהם אהבה גדולה זה לזה ונעשה קישור ביניהם וכן כל ב' דברים שאני מחבר אהם ביהד למשל ב' אתיכות בנג בודאי לאיזה צורך החברתי אותם ביהד וע"י התחברותם ניתוסף אהבה בהם כי בודאי אני אוהב שכך יהיו מחוברים כי אני בעצמי החברתי אותם לאיזה צורך מדה זו נק' יוסף ופנימיות של מדת יוסף הוא חכמה ר"ל חכמה הוא המחבר אלא שיוסף הוא הלבוש של החכמה וע"י התלבשות החכמה ביוסף הוא פובר ב' דברים כי בלא חכמה מי מחבר אותם כי בודאי ע"י השכל וחכמה יכולים לחבר

דיקומי יקרים

בי דברים והסוד כי פנימיות זה הוא הטפה הבא מהתקשרות שהוא הזיווג כי הטפה הוא י' וי' הוא חכמה וד"ל ומה נעשה ההולדה דהיינו התענוג שנולד מההתחברות זה כי בודאי יש לו תענוג מזה כי י' חומר הראשון והיולי שיכולים לעשות מזו כל מה שירצו וד"ל : משך להבין קצת סוד אב"א מי שיש לו בן קמץ מתחלה כאשר אין דעת בבן להבחין בין טוב לרע האב הולך ומתנהג עמו בדרך אהבה ואח"כ כשיש לו מעט דעת ושכל יותר לעשות טוב אז מראה לו האב יראה בכדי שלא יעשה הרע ואז נראה לבן שאביו הוא רק יראה ונתרחק ממנו הוא סובר שהוא ריחוק גמור ואף שיעשה טוב וזה נק' אב"א שבשעת שנתרחק הי' מרמה שהוא ריחוק גמור כנ"ל ו עשה שנתקרב מרמה שהוא קירוב גמור אף שיעשה הרע וכשנתגדל הוא מבין שבשעה שגראה לו אהבה הוא לפי שאינו עושה הרע ואם הי' עושה הרע לא הי' מקרבו וכן בשעת הריחוק ובמ"א הוא מבואר יותר :

להבין הלבשה של נהי' רבינה במוחין דו"א הנה הוא סוד האמנה והשגה להמשל כשאדם אומר לחבירו איזה דבר וחבירו אינו משיג אינו מבינו ואינו מאמינו הנה הוא מוכרח להשלים הדבר לחבירו ולהמתיקו ולהכבישו במשך כדי שיוכל חבירו להשיגו ולהאמינו נמצא כי עיקר המשל הוא מלביש הדבר שיכניס הדבר באוזני חבירו ובשכלו כי לרובי המשל לא הי' משיגו ומאמינו כי הי' רחוק אצלו מן השכל הפשוט ע"כ לא האמין קודם המשל וז"ס נהי' רבינה שהם נק' בזוהר נאמנים כידוע תרי סמכי קשומ וד"ל שע"י משיגו הו"א המוחין וכנכנס במוחין אבל בלא נהי' רבינה לא היה משיג וד"ל

המשפיע הוא מצד החסד והמקבל הוא מצד הרין וכלל זה הוא ככל דבר שבעולם רמשך בשופוכים מבני גדור משקה לצלוחית הצלוחית אינם מקבלת לתוכה רק כמדתה אבל הכלי ששופוכים ממנה הי' יכול להשפיע יות אך הצלוחית שהוא המקבל יש לה מדה וגבול מצד הרין גם האשה משקבלה העובר במעי' שוב אינה יכולה לקבל עובר אחר אבל הזכר יכול להשפיע תמיד וחסד נק' ימין וגבורה וד"ן נק' שמאל אך בחסד יש ג"כ צד שמאל דהיינו שמשפיע למקום שאינו רשאי שמונה בעריות הי' שהוא ג"כ נק' משפיע אך השפעה זו הולך לחיצוניות וקליפות ר"ל והם נהנין מהשפעה זו או שמשפיע ממון שריו לגוים וזה השמאל שר החסד צריך אדם לדחות השמאל ולסרב הימין שר החסד וכן מצד הרין יש ג"כ ימין דהיינו בשפיכת דמים שהוא מצד הרין יש לפעמים ש"ד שהוא ימין ומצוה כמו מיתת ב"ד במה שממיתין את הרוצח שבש"ד שעשה נתן הגבורות בכח הקליפות נמצא שהקליפה היתה מתגברת ע"י אך עתה בשממיתין לזה שנתן הגבורות וכח ולפיה לקליפות אז יבנע הקליפה בזה שנה"ג אותו האיש שעשה טוב לה נמצא זהו צד ימין של הרין וז"ש בגמרא ג' דברים תהא שמאל דוחה וימין מקרבת לפי ששם הפשוט כך הל"ל ג' דברים בשמאל תדחה ג' דברים תקרב אך לפי' הניל הלשון מדוקדק מאוד ג' דברים דהיינו יצר תינוק ואשה תהא שמאל ג' דברים אלו דוחה כלומר תדחה השמאל שבהם ותקרב הימין שבהם דהיינו ביצה"ר יש ימין ושמאל למשך אבילה הוא ימין של היצה"ר ואבילת המתות שיהא למיריו הכרם או של נבילות ושייפות תדחה אותם וכן כתינוק ואשה זהו ותגמלינו חסדים טיבים דלכאורה תיבות טובים הוא מיותר הא חסדים ממילא טובים אך לפי הנ"ל אתי שפיר לפי שגם יש צד שמאל כנ"ל :

עיקר הסוד מה שהקב"ה שולח הגשמי בנפך הספל הזה אדרבה מזה יש להקב"ה נחת ותצנוג גדול מאוד כי אף שהגשמי' בכלי מלוכלך מאוד כי אין דבר גריוס ויותר נשמי מעש' ואצ"כ גיטנות תמיד שבה וקוד' לבורא זה חידוש גדול לכן יש להקב"ה מאלו השבחים יותר תצנוג מכל העבודות והשבחים של המלאכים כי עליהם אין חידוש כי אין להם נוף עבור וז"ס בנת אין האש' אלא לניו ר"ל הנוף נקרא אש' וזהו אין האש' כלומר לא ברא הקב"ה את הנוף העכור הזה אלא לניו ליהנות ממנו שיהא לו תצנוג מניו כניל הכוונ' של אזה של היתיר של ק"ם לבין שאין בכל העול' רק הקב"ה שמכ"כ ועיקר הכוונ' שהאדם יש' א"ע לאין ואפס ואין עיקרו רק הניצח' שבו שיהא חלק אינו ממעל נמלא שאין בכל העולם רק הקב"ה אחד ועיקר הכוונ' בלחד שיכין שמכ"כ ואין שום דבר פנוי ממנו ית' : הגשמות הם מצולס הנקרא ישראל וכאשר גלים במלכות או כינסות כל הגשמות בתוכו ולכן נקראת כנסת ישראל :

דחילו ורחימו נקראו נדפין וזהו במאי ברא' אחינא לקמן ויש להקב"ה תצנוג ונחת גדול מזה כמו האב שיש תצנוג ונחת ממנו והכנסת מ"ד ישראל מפרנסין לאביה' שבשמים זהו ענין הדיים כי מנולד

ליקוטי יקרים

מגדל האהב' כ"י בכח"י דל"ת שמקבל מבניו וחס נקראים משפיעים ויש שני מיני אהב' לדיקים שאינם
 חושבים כל ימיהם וזהו ענין אהב' רבה שזה אהב' מביא לידי למאוס ויש אהב' לקיום העולם תוך
 שמועל לפניו ית' כשעו' טובה אוהב אותו וזהו אהבת עולם וזהו עולם חסד יבנה וזהו בחינה
 דל"ת הב וזהו דד שאהב' אנו יונקים וזהו דדיה ירוון בכל עת :

ענין שאין ללדיק בעוה"ז קורת רוח גם כשהוא מתפלל לפעמים על עניני עוה"ז אינו נענה ואין
 משגיחין בתפלתו אבל האמת הוא כי הכל הוא מגדול החיב' והאהב' שיש לי ית' כל הלידיק
 ובשביל כך אינו נענה בעיני העוה"ז משל לזה בן קטן היה אלל המלך והבן ההוא עשה לעלמו בית
 קטן מקסמין כדרך שהתיוקת עושין המסחקין ובה אדם א' וסתר אותו הבית שעשה לו הבן מלך
 ובה התינוק אלל אביו המלך בקובלנה רבה ולועק וזוכה לפני אביו על גודל הער ששעה לו האדם
 הזה וכן אביו בשמעו הי' מלחק הנס שהוא אוהב אותו בייסר כי בעיניו לא נחשב לכלום אותו
 הבית נגד הטובות המוכן וממומן לקבל מאביו המלי' וגם במחשבתו של המלך לבנות לבנו פלמדין
 וטרקלין גדולים מפוארים אבל הבנין השפל והגרוע אינו נחשב לאביו כלל שיקום זה מלואו אדם
 מסתר זה ואף שיש לבנו לער גדול עכ"ז אינו משנית עליו כי לפי דעתו של התינוק הוא לער לו אבל
 אביו שידע שלגדולי מזה הוא מתוקן לכל הטוב אשר עתיד הוא לקבל ממנו והמגל מובן שמחמת
 גודל אהב' ומיב' שיש להקב"ה על הדיקים שבשביל אהב' ימחלי' לעוה"ב כל הטוב הלפון אשר עין
 לא ראתה לכן אינו משנית הקב"ה על הער שיש ללדיק בעוה"ז כי הוא יודע ית' שכל טוב עוה"ב
 הוא כפול ומכופל שכל טוב עולם הזה הוא כאין נגד האהב' המוק' שבשביל' ימחלי' טוב הגמול
 לעולם ה"א :

הרב המגיד מהו' יחיאל מיכל זל"ללה"ה דרש מומור ק"ו על ד' כתות בני אדם כת א' הם ע"ה
 אבל הם אנשים כשרים ויראים ומצטערים עלמם חמיד על שאינם יודעי' הסוד' ואינם יודעי'
 איך לעבוד השי"ת כי אין להם ת"ח שירה להם הדרך אשר ילכו בה כת הזו מרומז בתחלת המומור
 שכתבי' הודי' להשי"ת ששלה להם ת"ח והורה להם הדרך ונאלל אותם מלעמם וזש"ה יאמרו גאוילי
 ה' וכ' תעו במדבר כו' עיר מושב לא מלאו וכו' כלומר ת"ח שאלה ומיושב בבורה לא מלאו גאוילי
 להם הדרך ואדם נקרא עיר כמ"ס עיר קעני' כו' רענים גם למחיים פי' על תורה ומלות כמ"ס לא רעב
 ללחם ולא למא' למים כו' ויאנקו אל ה' ממלוקותיהם ילילם ואמר ילילם שלזו הכת א"ל להם רק הלל'
 בעלמא ומזהו הלל' וידריכם בדרך ישרה ללכת כי ראה לומר הקב"ה מומן תלמידי חכמים שיר'
 להם הדרך וע"ז יודו לה' :

כת' הב' הם ע"ה ורשעים גמורי' עושים עבירות גדולות ואח"כ מהרהרי' בתשוב' בהרע' גמורי'
 ועליהם נאמר הפסוקים אלו יושבי חושך וללילות אסירי עני אין עני אלא מן המלות וברז"ל
 איתא בספר שהוא ר"ת בעלי רכילות זנות לשון הרע כי המרו אמרי' אל וכו' וממלוקותיהם יושבים
 לכן אמר כאן לשון יושבים כי אלו לייכים ישועה גמורי' לעזור להם יודו וכו' :

כת' הג' אנשים חשובים ובעלי תשוב' אך הם שועים ואינם יודעים איך לעשות תשוב' כי עיקר
 התשוב' הוא לעשות הסיפך ממש שש' מקודם וגם להחזיר הניילות והגניבות אבל אלו אינם
 עושים מלומה רק שמתענים הרב' ומחכים שזהו התשוב' העיקרית ועליהם נאמר פסוקי' אלו אוילים
 מדרך פשעם פי' אוילים שהם שועים כו' ומצוותיה' ר"ל על מצוותיה' ששם עד הנה אין עושים
 מלומ' רק מתענים כ"כ עד שנתלם כוחם ונוסע ממש עד למית' וזהו ויגעו עד שערי מות אבל
 כשהקילו משנתם ומתפשותם וילעקו אל ה' שיר' להם הדרך הכנתם התשוב' יסלח דברו פי' השי"ת
 סולח להם מוכיח הנון וחסד ומורי' להם הדרך התשוב' וירפאם יודוכו' :

הכת' הד' אנשים גדולים בתורי' מאוד ולומדים יום ולי' אבל אינם יודעים בעבודת הבורא כלל ולא
 עבדוהו מימיהם ולא עור אלא שחוטאין אחר שלמדוין הסוד' בגלות ולא ולא לשמ' ובלימוד
 שלהם נותנים כח לקפיו' ר"ל ועוד שאין משגיחין ע' העבוד' שכלב זו תפיל' ועל המלות לשאתם
 בדחילו ורחימו רק כמלת אנשים מלומד' ועליהם נאמר יודי' הים באניות הם הלומדי' הי' ה' יודי'
 בעמקי תור' הנקראים התלמוד ובפרט אם יכול למר' איז' פצע או דרש בתור' אז הוא בגדלות
 יותר ואומר שאין לתין בעולם כתיבה ו"ס ויאמר אם אומר איז' פצע או דרוס אזו יעמוד הם עומדים
 בגילות עד לב השמים כמו רוח סערי' יעלו שמים הם חושבים שבציר זו שלומדים יעלו שמים אבל
 באמת בלימוד כזה ירדו תהומת : יחוננו ויגעו כשיכור ר"ל כשכור הזה שגמ' לו שאין גדול ותשוב'
 כמנהו ואפי' הוא רוא' אנשים לדיקים וחסדי' אומר שהוא יחי' בניג' וכו' יחי' בניג' הם אלו אותן
 הלומדים חושבים שבמורתם אין לדיק בחרף כמותם ומתנז' ומתרוממים על הכל כמו רוח סג' הזה
 אבל

דיקומי יקרים

אבל כשיחזרו ויקלו משנתם אז וילעקו אל ה' ויתחרו אל כל מעשיה' ויתודו תעלת' כי אפי' המעט והלימוד שלהם נחשב להם לחטאת ע"ד הני"ל כי נתנו להם כ"ל לכן הם לועקי ומבקשי על נפשם בתשוב' ולעק' אז יקום סערה לדממ' פי' שמקבלים על עצמם מדת ענו' וזוממ' חרפתם וזכויותם ושותקים וז"ש יקם סערה ר"ל שהיו עד הנה כמו רוח סערה בגדלות ועכשיו לדממ' משימים יד לפה ושותקים ואין מתנאזים עוד ויחשו גליהם . וגו' כשאומר ר"ת יהי' במחשבתו כאילו אינו מדבר בפני אדם רק לפני הבורא ית' וידבק מחשבתו בו יתב' :

ריב"ש ע"ה אמר כשאלם טובע זכור והוא מרא' כמה תנועות שיוצא עלמנו מן המים השוטפים? אותו גדולי הרואים אותו לא יתלצו עליו ועליו ועל תנועתו כן כשמתפלל ועושה תנועות או להתלוץ עליו שהוא מילין עלמנו ממים הזדונים שהם הקליפות הבאים לבעול ממחשבתו בתפלתו . בתפיל' בלחש כשהוא מדבק עלמנו למעל' אז כשזוכי מעלין אותו יותר למעל' בלחות' תפיל' כשזר"ל הבא ליער מסייעין אותו וע"י תפיל' זו זוכי' שידבק במחשבתו למעל' ומכא' זה יכול לבוא עוד למדרג' יותר גדול' אפי' שלא בשעת תפילה שיהי' דבוק למעל' :

צריך שירגיש במחשבתו שהוא בעולם העשי' בתחלת התפיל' ואח"כ ירגיש שהוא בזיר' עד סוף המדרגות ירגיש בשבת תוספות נפש ואח"כ תוספות רוח ואח"כ תוספות הגשמה שירגיש בכל פעם שהולך גבוה יותר בעולמות עליונים אפילו כשנפול ממדרגתו יהיה דבוק בבורא במחשב' קטנה : לפעמים יש ג"כ קטנות למעל' ב"ה ומכא' אותו הקטנות יבוא לגלות כמו בגחלים אש יהי' יליוץ אחד ששאר יכול לנפח בהם הרבה עד שיהי' מדור' גדול לאפוקי הם לא יהי' יליוץ קטן לא יכול לנפח אש כך אש לא יהי' דבוק במחשב' קטני תמיד בו ית' יכבה נשמתו לגמרי לפעמים כשמתפשט היליוץ הקדוש של השכינ' שים בנשמתו ואז היא ממש מדברת הדברים שבפיו ונרא' כאלו הוא אינו מדבר שהדברים יונאים מאלוהים מפיו וזהו מדרג' גדול' וכן אנו רואים להיפך בס"ף במסוגעים :

אעפ"י שמזיזים אותו ישתוק ולא יענה דבר למזו' אותו כדי שלא יבעול אותו אלו הברזים מעבודת הבורא שמכח זה לא יהי' חסוד ללל ב"ה ולא יוכל להשיג חפצו : (חסוד איזה ענין) ישים מחשבתו למעל' בעולם העליון בעבודת ית' וידבק ויבטח בו שהוא ישיג חפצו זהו כלל גדול בלוחה מחשב' שהתחיל בה כשקם ממטתו ילך בה כל היום ולא במחשב' אחרת : כשמדבק עלמנו ילך בתפיל' בעולם העשי' ואח"כ יפירח במחשבתו למעל' גבוה יותר ואח"כ עוד גבוה יותר בעולם המלאכי' והאופנים ואח"כ בעולם הברי' עד שירגיש במחשבתו שפרח במחשבתו גבוה מאלו העולמות והוא נק' זוהר מחשב' שאין בו מעש' ויזכר' שלא יפול ממחשבתו בגבוה מאוד בעולמות העליונים לירד למטה רק יסיק א"ע בכל כמו שיצא למעלה במחשבותיו וכמ"ש אל תהיו ככוס כו' במתן ורפן כו' שיעש' כמו גדר שלא ירד ואז כשהוא דבוק כ"כ כשנפול במחשבה שיעל' מחשבתו למעל' בעולמות העליונים בו ית' כמו אדם שמטייל מהדר לחדר כן יטייל במחשבתו בעולמות עליונים וליך שלא יהי' שום אדם בלחות בית כשרול' לדבק שאלפילו לפעמי עופות יכולים לבעול וכן מחשב' של אחר יכולים לבעול :

זחיי לער תחיה ר"ל אל תקרא תחיה אלא **תתקוה** פי' בכל דבר יראה שיוכין להחיות הילולין שהם נתונים בתו' הקליפות שפלו הם ולבעולתם :

החזרה חסה על ממונן של ישראל ונמה כך כי זה כלל גדול שכל דבר שאלם טובע או אוכל או משתמש בכלי הוא ככלי מהחיות שים בלוחה הדבר כי לולא אותו הרוחניות לא הי' שום קיום לאותו דבר ויש שם ילולין קדושים השייכים לשורש נשמתו וכשהוא משתמש בלוחה הכלי או אוכל מאכל אפי' לזורך גופו הוא מתקן הילולין כי אח"כ טובד זכה הזה שכל לגופו מלונס או מאכל או שאר דברים אצוה הכח עונד להשי"ת נמלא הם מחוקני' לכן פעמים שיאבד ממנו הדבר ההוא כשכלה כבר להקן כל הילולין שהיו ברות הדבר השייכים לשור' נשמתו אז לוקח ממנו הש"י אותו הכלי ונותן לאחר השייכים הילולות הנבחרים ברותו הכני לשורש של אחר שהוא משורש נשמתו ואמר ריב"ש ע"ה שאוכלים בנ"ה ויושבים על ב"ה ומשתמשים בב"ה היינו בילולין שים בלוחה הדברים לכן לריך האדם לחוס על כליו ועל כל דבר שים בו דהיינו מנד הילולין שים בכלי זה ככדי לחוס על הילולין הקדושים :

אמרו על ריב"ש ע"ה שזכה לכל הדרה והמדרגות שהי' לו הכל מהמת המקוואות שהי' לו תמיד העצילות ומקוואות בממדת טוב יותר מהתענית שהתענית מהניח בגוף מעבודת השם ועוד יותר טוב שהכח שהוא מניח בתענית יתן הכח שהוא בלימוד החור' וספקה שיהפיל כלל כמו וכוונתו וזוהי יבוא למדרג' :

שויתי ה' לנגדי תמיד שויתי לשון השמות בכל דבר שארצו לו יהא הכל שיה אללו בין צענין
 שמצחין אותו ב"ה או מבין אותו וכן בכל שאר דברים וכן בכל האלילות בין שאוכל מעדים
 בין שאוכל שאר דברים הכל שום צעניו שאסר בזה היל"ה ממנו מכל וכל : ולכל דבר המאורשים
 יאמר הלא זה נשלח מאתו ית' ואם בנינו הנון כו' וכל כוונתי יהא לש"ס אבל מאד עלמו אין חילוק
 והו' מדג' גדול' מאוד וכן האדם לר"ך לעבוד הש"י בכל כמו שהכל הוא לורך גבוה שהשי' רוחה
 שיעבדו אותו בכל האופנים הכוונ' כי לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם ואז אינו יכול להתפלל וללמוד
 ולר"ך להיות דבוק בהש"י במחשבתו וליהו יחודים וכן כשארם הולך בדרך ואינו יכול להתפלל וללמוד
 כדרכו ולר"ך לעבודו באופני' אחר' אל יצטרף א"ע בזה כי השי' לר"ך שיעבדוהו בכל האופנים פעמים
 באופן זה ופעמים בזה לכך הזדמן לפניו ליתן לדרך או לדבר עם בני אדם לעבוד אותו באופן
 הב' כלל גדול נול אל ה' מעשך ויכווננו מתשובתך שכל דבר שזדמן לו יחשוב שהוא מאתו יתברך וגם
 שיבקש מהש"י שזדמן לו תמיד מה שה' ית' יודע שאם לעובדיו ולא מה שגדלה לראש טובה עפי'
 שכלו כי אפשר מה שצנינו הוא טוב הוא רעה לו רק ישלך הכל כל ענינו ולרבו עליו ית' כמ"ס הסלך
 על ה' יתברך - פעמים שהם כשיכור מזנת מזנת המור' שבוצר בלבו אבני גדול' וידע בעלמו :
 פעמים יכול לומר התפל' במהירות מאוד מחמת שבוצר בלבו אהבת השם מאוד והתיבות יולאיש
 מפיו מבלעם :

האדם לר"ך ללמוד נאום ולא יתנאה בעם ולא יבטח וכן כל האדות כי האדם לר"ך להיות שלם בכל
 האדות שיש להבורא ית' ובהבורא ית' יש דין ורחמים . בשם ריב"ש כאשר בא לראש מיז
 בתפל' בלמוד יעבור המ"ו שהוא וידבוק עליו בבורא ית' ובוה מתקן גילוף קדוש שיש במחשבו' האות
 והוא משל האדם שה' מונה מצות והי' בנו בשב"י ובא אלל אביו ואמר הרי יש לך מצות פדני
 מהשבי' :

אל יאמר אדם אלך לתקן בני אדם וכשיבדונו יהי' זה כבוד התיירה ואתקן הרב' ב"ה אהרבה אפשר
 מבח זה הוא יתקלקל והוא כמשל אדם שצדק בשם להלבין פשתן והפשתן מלבין והוא נעשה
 שזור מהשמן ומיד שילט בו עין הי"ע כשיהיה מפורסם במדות בין העולם והלחות הרשעית מפני
 שהיו בפ"סם גלות בשם עה"ר ומעט לו לזה שיש בנתי' ויעבד להש"י ואם יבוא לביתו יתקנו
 ולא שאו יס' לבני אדם לתקנם וכמו שנתנו' לי חילום על מ"ו כשם ליקום דבור שידעוים לפנות
 המקורים העליונים במחשבה או בקל ויכל להשיב לב"ה אחרים וכמ"ס המניד לבית יוסף : כשמחשבו'
 אדם אשילו משנת לבת ויהי' לו פני אשילו קטנה שיאמר בלבו שהוא עושה דבר גדול שצוה א"ע
 כיכ הרבה ויורק מאוד בזה זה התענית בא לש"ה רק יחשוב בלבו מה מצוה נכשני' נהר עבודת
 המלאכ' שמבדחת בתמידות להש"י ואני עשה סייחה וסיפי לעשר :

יהי' זהיר מאוד לקום תמיד בתענית ואם אינו קם שלא מחמת אונס הוא בנידוי למצול ויהפך הלילות
 לימים וישן ביום כזה שצית כדי שיספיק לי מנוח שיה' בלילה : סג' לתחמה שתיקם כשהוא
 בשתיקה יכול הוא לרדף עלמו בעולם המחשבה שהוא חתמה וציקר הדביקות שיש להשיג כשיתחזק
 עלמו תמיד לעלות עליונים ויפירם בתחבתו מלי' השפלים ואם ראה שיש מחלות מבריות
 יסגף עלמו אבל השיקר הוא המחשבה יחזיק תמיד גלות לנגלה :

ארו"ל אור זו מעשיהם של לייקים פי' כי אדם החכם יכול לאכול דברים עוינים ושאר תענוגים
 ומ"מ יכול הוא לסגף עלמו בהם וכן לראות בה"מ שירעה ולא להסתכל חין לראייתם לראות
 תמיד בהם בן ד' שיש בלחות דבר בסוף שית' ד' וכו' כסיד אל תסתכל בקרן אלא במה שיש בו
 דשיקר כל דבר שבעולם הוא הרחוקות שבו הבא מהש"י שנותן בו עשם ומתקומו וכן בדיבור ככ"ל
 יכול להר' אשילו דברים בעלים באיזה פהם ולהיות דבוק בהש"י וכן בתפילה יכול לעבד עבודת
 התפלה להש"י שלא יהיה עבודתו נראה בפני ב"ה כלל שלא יעשה שום תנועה באיברים רק בפרימיות
 כשמתו יהיה בוער בלבו וילאוק בלחם מזנת התלבוית בעיניו שתאז עבודתו בפניו יותר גדולה
 משתאז עבודתו נראית באברים :

דע את אלהי אביך שתהא מקושר אליו בהתפשטות הנשמות ומתחלה כשנפלת עליו יראה שירא
 לעלמו שימות מיד ואם יקבל על עלמו אף מיתה או תפול עליו יראה השיקר וזהו כבוד נאלל
 כי העבודה הפשוטה הוא כבוד נברא שירם כבוד נברא הוא מחמת שרואה כל הנבראים שבעולם
 ומחמתה מכיר כבודו ית' ועוד אותו שמכח גדולת העבר ניכר גדולת נקרות והוא נקרא עבד להש"י
 שצדק אותו מחמת עבדיו אבל כשכיל כבוד נאלל יכול למדריגת בן כמו בן א"י אב אביו אש"ס
 שלא עשה לו שום טובה ונאלל הוא לשון הפרשה שגפרה ממנו השנת ידע' הש"י כלל וכל מה שיש
 יותר

דיקוטי יקרים

יותר העלמת העבודה יותר חשוב אללו ובשביל זה אוכל אותי : יאשוב שבחפלתו הולך מהיכל להיכל ובכסופלות לו מחשבה זרה מנרשין אותו מן הכיכל כי דנין אותו בכל היכל אם ראוי לכנס ויראה וישניה על מי"ה הריא אם אהבה רעה כנין ניאוף יביא אותה אל שירשע שהיא אהבת השם שיש ז' מחשבות ולא יותר וזהו ז' ימי הבנין וכ"א יש בו ערב וזקור ערב לשון תערוכות שזוהב מחשבות חילונות וזקור לשון ביקור שמבקר את הש"י ודורשו ואלו הם אהבת השם ואהבה רעה כמו שראה והפארת השם שמפאר את השם ורעה שמפאר א"ע וכן נילוח והודיה ויסודות לשון התפארות וכ"א כלול מי"ה וכל מחשבה רעה מחיה הז' עממין וז"ש במדרש הנה"ו מתמועט אמר הקב"ה הא אברהם זמין למיפק פי' מדת אברהם מדת אהבה הא ישמעאל זמין למיפק בעלמא מיניה כי אהבה רעה נמלא כשמחשב באהבה רעה מחיה אח ישמעאל וט' עממין שמו הא יצחק פי' מדת צורה הא שטו פי' יראה רעה רלויה נמלא כשמחשב צורה רעה מחיה את שטו וט' שעמו . אמנם אם חיו חשב צורה רעה יתארט תיקף ויאחר בלבו מה עשייתו שלקחתי חלק מעולם המחשבה והילכתי אל מקום הט גופת ובה יכנס יאשוב עד לפער ויביא ור"ת המחשבה למדת אין ואחר כך תבוא אל עולם אחר בזכרו אם אני אוכל את הדבר הרע הזה כמו אשה שהיא טפה סרוחה כמה יש לי לייבא את הש"י וכן אם שומע אחד מדבר בדברי שחוק ועי"ו נולד לו איזה שמחה יאמר בלבו הלא זה החלק מעולם האהבה וכן אם רואה או אוכל דבר שיש לו תענוג ממנו יאשוב בלבו הלא זה חלק מעולם התענוג ויראה מאוד שלא יגשם התענוג הכוא כי אז מקרי אז תתענג על ד' כביכול למעלה מהשם הלא ישים כל עלמותו אל התענוג הכוא לאמר הלא הוא חלק מעולם התענוג ויבוא גם הוא אל עולם התענוג נמלא הוא יושב כאלו וכולל בעולם התענוג של הש"י וכן בהתפארות את מפארים אותו ואם בא לו בחלמנו התפלה התפארות כמה אני מתפלל בכיונה יחזיק א"ע בהתפארות של עולם התפארות כנ"ל ואם בא לו איזה יראה רעה יחזיק א"ע ביראה הקדושה שהוא בושע מהש"י ואם בניעות ילנה את המדה הזאת או כמו שמבין יחזיק בעלמו נילוחים וכן בהודיה וכן בהתקשרות שלא יהא מקישר רק בהש"י עלמו :

רוממו ה' אלהינו פירש משל לאב עם בנו קטן דהיינו כשהבן קטן מאוד ואין יכול לדבר אז אביו מלמלם שכלו ומשחק עם התינוק בעבודה של שעות אף שהאב יודע בעלמו שהוא שעות אך בשביל אהבת בני מלמלם שכלו ועושה מעשה שעות עם התינוק וכשהתחיל התינוק לדבר אביו ג"כ לרדף ללמלם שכלו ולדבר עם התינוק כפי שכלו ואף שהם דברי שעות אך כשהגדיל וגמשה גדול ובר שכל אז אביו עוסק עמו בלימוד בדברי חכמה ויש לו לאב מזה שמחה ותענוג גדול שאין למעלה הימנו נמלא בגדולתו ופלותו של הבן מרומם ומתענג האב מזה וזהו פי רוממו ה' אלהינו ר"ל ע"י מעי"ט שלקם שעי"ה הקב"ה שהוא האב מתרומם :

כי תבנה בית חדש פי' אדם האומר פי' חדש על איזה ענין בתורה ועשית מעקה לנגד ר"ל אללו לפי הפשע היה לרדף לכתוב ועשית מעקה לנגו והיו קחי על הבית אשר בנה ולפי פי' הנ"ל א"ש והכו פי' ועשית ר"ל מחיה לנגד ר"ל לגלות שלך שלא יהא לך פניה בזה שלא ינבה לך בזה שאמרת תורה חדשה שלא שמעם איון מעולם כי לא לך בגלות כי הכל מאתו ית' כי יפול הגופל ממנו ראוי הוא ליפול כנ"ל כי ידעתי כי השצירה כבר היה בשביל גדלות שכ"א אמר אגה אלמון ור"ל :

עשה רלנו כרלונך פירש שתלך בדרכי ה' ותזכה למשול כביכול ברלון הצורה ית כמ"ש לדיק מושל ביראת אלהים ותעשה רלנו כרלונך :

צוואה מרבי"ש ע"ה להיות תמים בעבודתו ית' עבודה חמה ועיקר שלא לשכוח הדברים ללמוד בכל יום שיצור מוכר הן רב או מעט ולראות תמיד לדבק א"ע במדות טובות והכנות ישרות ושלא להניח שום יום מעשיות מלוא בו הן קלה הן המורה וסימנך היו זכיר במצוה קלה כבחמורה פירש זכיר מלשון והמסכילים זכירו ר"ל הכשמה תאיר ותאיר ממלוא קלה כבחמורה כי רחמנא לנא בעי וזהו פירש שומר מלוא לא ידע דבר רע שומר מלשון והביו שמר את הדבר היינו מלפני כן לרדף להיות ממתין ומלפני מנוקד עד ערב אולי יודמן לו איזה מלוא וסימנך חסד אל כל היום : ב' להקדק בק"ש בכל תיבה ותיבה והוא דבר גדול הגם שאי אפשר לו להתפלל בלי מחשבה זרה וסימנך כל הקורא ק"ש מייקין בדילין ממנו הן היקף הגוף הן היקף הנפש . ג' לעשות טבילה על דמה שיוכל ונפרע צמת האור"ך ד' לשמור שבת כהלכתו בכל דקדוקיו ופרטיו וסימנך תשב על דמה שיוכל לאתיות שבת ודדו"ל אנוש א"ע עובד עי"ו כדור אנוש מוחלן לו ע"כ : טעם לשב אנו אומרים אלהינו אלהי אבותינו כי יש עני מיני בני אדם המאמינים בהש"י א' שמאמין בהקב"ה מחמת שהולך בדרכי אבותיו

ליקומי יקרים

אבותיו הקדמונים ועבדו אמונתו חזקה והב' מי שבא על האמנת הדת מחמת החקירה והחילוק
 ציניהם הוא שהא' יש לו מעלה שא"ל לפחות אותו אף אם יאמרו לו כמה חקירות הסותרות ח"ו
 כי אמונתו חזקה מלך קבלת אבותיו ועוד שלא חקר מעולם אבל יש לו חסרון שהאמונה אללו רק
 מלות חכמים מלומדה בלי טעם ושכל אבל הב' יש לו מעלה שמחמת שהכיר הבורא ית' מחננת גדול
 חקירתו הוא חזק אללו באמונה שלימה וצארכה גמורה אבל ג"כ יש לו חסרון שבכל יכול לפחותו
 אם יצאו לו ראיות הסותרות יתפתה ח"ו אבל מי שב' המדות בידו אין למעלה ממנו דהיינו שסומך
 על אבותיו הקדמונים בחזק ונ"כ בזה לו שחקר בעלמו זו היא אמונה שלימה וטובה ולזה אלו אומרים
 אלהינו וא"ל . גם בזה יש לפרש הפ' טעמו וראו כי טוב ה' ר"ל טעמו מחמת החקירה ור"ו הוא
 לשון ראיות הנהגה כמו שהכנינו אבותינו . דברי פיו און ומרמה כו כי יש ב' מיני בני אדם אחד
 שהוא רשע גמור שיוזע רבונו ומכוין למרוד ב' והב' הוא שהי"ה ר מסמא את עיניו ומדמה לו בעיניו
 שהוא לדיק גמור וגם בעיני הבריות נראה שהוא לדיק גמור ואצמת אף שהוא ליד בתמידות
 ומתפלל ומסבף א"פ לדיק יע"פ לו דביקות צבורא ית' ואמונה שלימה כראוי להיות דבוק בו
 ית' בכל עת ואינו יודע אך עיקר העבודה כמו שראוי ללמוד להתפלל ולעשות מלוא לשמה והחילוק
 ציניהם כי הרשע גמור הפסד שיהיה לו תעלה ורפואה למכתו כשיביא לו התעורר' התשובה ושב אל
 ה' בכל לבו ויבקש מהש"י שיראהו איך הדרך ישכון אור אבל הב' אין לו שום תהנה כי ע"פ עיניו
 מראות את הבורא ית' וגדולתו ועבודתו ולדיק הוא בעיני עלמו ואיך ישוב בתשובה ומה העטם
 כשהי"ה ר מפתה את האדם לעצירה ע"פ רוב מראה לו כאלו עושה מלוא כדי שלא ישוב לעולם וזהו
 הרמז דברי פיו און ומרמה שהי"ה הרע מרמה את האדם בעצירה שגורחה לו עשה מלוא ולמה חזל
 להשכיני להטיב שיחזול מלשוב לעולם כנ"ל וגדולה מזו און יחשיב על משכבו ר"ל עוד גם בזה מרמה
 אותו כשאדם נופל למשכב הוא מתפלל אל הש"י שירפאכו מחליו ע"י תורתו ומליתיו עשה ואינו יודע
 שמזכיר עוונותיו שהכל היה שפתי הי"ה ר

כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הר' ה פירש כמו ששמה תורה שהוא לשון מורה דרך אשר
 יק' בזה אדם זוכה לדברים הרבה ר"ל כמו שהתורה היא א"ס שקב"ה ואורייתא חד הוא כן
 זוכה לדברים הרבה לעמקיות התורה תמיד בלי הפסק כמש"ן הנובע :

הררי נפשי את ד אהללה ד' בחיי פרש הניף אומר לנפש הלוי נפשי את ד' וא"ל ומה תועלת יהי'
 מזה להנוף לכן אמר אהללה ד' בחיי ר"ל לעת התחיה אז גם אני הנוף אהללה ד' :
 איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה פירש אדם שכבר בא פעם ב' לעולם כיהי' טמא
 לנפש או בדרך רחוקה ר"ל שהוא רשע ורחוק מדרך הישר והכל בא ח"ו מכהלכם פירש שהולך
 בדרך הישר בעינו אחר תאוות לבו והנחת הנשמיות לבד ואינו זוכר כלל מעבודת הבורא ית' רק
 כוונתו לכס ר"ל להנחת עממו ואינו עושה ימי החיל שלו כמו י"ע שדרשו רז"ל חליו לדי' וחליו לכס
 כ"ל כוונתו למלואות כרסו או יש אדם שעושה איזה מלוא מקיום התורה ואינו עושה לשמה גם הוא
 ג"כ רק מיראת העינים או שהיו בניו וז"ל או לדורותיכם שבונתו ש"ו וממנו דורות הנס שאמרו
 רז"ל היתן סלע ללדקה ע"מ שיחי' בניו ה"ו לדיק גמור זהו אם עושה לדקה בכל עת בהתמדה
 כמו שפירש"י ז"ל סם אם הוא רגיל לכך הוא לדיק גמור לאפוקי מי שהולך שובב ולפעמים עושה
 היזה מלוא או לומד תורה ונ"ל הוא בכדי שיחי' בניו בודאי אדם כזה לדיק תשובה גמורה וחרטה
 וז"ל ועשה פסח פ"ה ס"ח תשובה גמורה ויתפלל ויתתן על תעליו ונפשו בתורה השני פירש
 זש האדם שנתחדש ובה לעולם פעם שני כנ"ל .

רך אל נמלה עלל וגו אונר בקין לחמה כו' הוא רמז אל האדם כמו שנמלה אין לה מושל ושוטר כן
 יש ב' מיני אדם אחד הוא רשע כל ימיו כמו הנמלה שאין לה שום היכר גדולת הבורא ית'
 והמין הב' הוא אשר הולך בדרבי הש"י אך לפעמים נופל ממדריגתו והחילוק ציניהם הראשון חושך
 לו ולא אור כל ימיו והב' כאשר יתחזק ויגביר הי"ע על הי"ה ר כפלים מבתחלה והמשל לשדה
 פעמים היא כחושה ואינו עושה פירות כ"כ מניחין אותה בורה כדי שיתחזק כוחה וזהו פירש אונר
 בקין קיץ הוא לשון בור כמו קץ למזבח וזה האדם שהוא אונר ר"ל מ סף בקין בזה עלמו שהוא
 בעל בבור מעבודת הבורא כדי שיתחזק אח"כ הוא בן משכיל .

מפני מה ניתנה תורה לישראל מפני שהן עזים וקשה מפני מה יגרעו ישראל משאר ע' אומות
 שהקשה מפני מה ניתנה תורה לישראל ועוד הנה הלל חזר הקב"ה על כל ע' אומות ולא
 רטו לקבלו ותידן הרב מוה' מיכל גי' זלליה דהכי פירש מפני מה ניתנה התורה לישראל הלא
 בלא"ה היה להם לישראל לקיים את כל התורה כמו שקיימו אבותיהם שמליו שקיים אברהם אבינו
 ע"ה

דיקומי יקרים

ע"ה אפילו עירובי תבשילין וכן ארס ומה שזהו קודם מתן תורה מלינו שקיימו כל התורה ועוד הלא מלך השכל חייב ארס לקיים כל התורה מפני שהתורה הוא קיום ובריאות הנשמה שהן רמ"ת מלות עשה נגד רמ"ה איברי הנשמה וספ"ה מלות ל"ת שבתורה הן נגד שס"ה גידי הנשמה וכמו שקיום הגוף היא המאכל וכיוצא בזה ובריאות הגוף לא היה ל"ך הקב"ה ליתן תורה והנהגה ע"ז הא"ך ומה יקיים האדם את בריאות הגוף מפני שהוא מלך השכל וא"ל תורה והנהגת הגוף א"כ גם התורה לא היה מן הולך ליתן להם כי היו מקיימים נ"כ את התורה משמעת קיום הנשמה כי התורה היא חיות הנשמה נ"כ ולזה אמר מפני שהן עוים ר"ל שחומר הגוף ויל"ה הם משך מדביל לכן הולך הש"י ליתן להם התורה בפרועותיו וע"י לימודו יקיימו כל התורה כ"א מהם ועוד ג"ל מפני שהן עוים ר"ל מדת א"ס הישראלי הוא עוה שצומד נגד היל"ה המפסיתו לדבר עבירה לעבור על ד"ת והם עומדים וכובשים ירס כמ"ס במדרש או יהודי הו ללוז זה ידוע שציקר עבודת הבורא הוא לכבוש היל"ה ר ואמרז"ל אינו דומה המלווה ועושה שציקר גדול ממי שאינו מלווה ועושה ואם לא היה יתן להם התורה לא היו מלווים אף שהיו מקיימים לכן יתן להם התורה והוא הם מלווים ומלוי היל"ה ר להתגרות בהם לבלול והם עוים במדתם וכובשים ירס ואז שרס יהיה משא"כ אם היה יתן התורה לשאר אומות לא היו יכולים לקיימם בודאי כי אין בהם מדת עוה הטובה הו התפילה שהיא בשמחה גדולה בודאי יותר השוב ומקובל לפניו יותר מהתפילה בעצבים ובכ"י ומשל ע"ז כשעני שאל ומבקש ומתחנן לפני המלך בשר ודם בבכיה גדולה . אשפ"כ אין נותן לו אלא דבר מועט אבל כשהשר משרד לפני המלך שמה גדולה ומתוך השבח מבקש גם בקשתו אי נותן לו המלך מתנה מרובה כמו שנותין לשרות :

והבושח בה' חסד יסובבנו וכשהוא להיפך שהוא מתירא תמיד ממדת הדין ומצונש אז הוא מתדבק עלמו ד"גיים וח"י שלא יבוא לו רעה כמ"ס ומגורתם איבא להם בכל מקום שארס הם חושב הוא מתדבק ואם מתשב בד"ן הוא מתדבק בד"ן וכשהוא בידו בחסד שם ידבק נשמתו והחסד יסובבנו ותמיד יעמין אע"כ כלו בשם יתעלה . מריב"ש ע"ה כאשר גופו חולה גם שמתו נחלשה וזינו יכול להתפלל כראוי אע"פ שהוא נקי מצבירות לכך ל"ך האדם לשזור בריאות גופי מאוד . וזהו מדרגה גדולה לאדם שיראה תמיד בעין שגנו הש"י כמו שמשכל על ארס א' ויחשוב שגם הצורה ית' מסתכל עליו כמו ארס אחר שמשכל עליו כ"ו יהי תמיד במצבתו במחשבה זכה וברורה וללוה . פעמים יש לעבוד הש"י בצנעה לבר דהיינו במחשבתו והגוף יהי עומד במקומו כדי שלא יחלה כשישתמש בו הרבה ולפעמים יכול ארס לומר התפלה באהבה ויראה והתלהבות גדול בלי שום תנועה . ויהי נראה לאדם אחר שהוא אומר אותן הדברים בפשט בלי שום דביקות וזה יכול ארס לעשות כשהוא רבוק מאוד להש"י אז יכול לעבוד אותו בצנעה לבר באהבה רבה וגדולה וזה העבודה היא יותר עושה והולכות במהירות יותר ומדקקת יותר להש"י מתפלה שגם ה בחזן על האברים ואין הקליפה אחזה בזה התפלה שכלו הוא בפנימיות . ל"ך ארס לידע כלל כאשר צא לו מ"ז מן ז' ימי הבנין ר"ל הו התפארת רעה או אהב' רעה או ירא רעה וכן מכל ה' ימי הבנין ל"ך לקשר אותה כ"א בשרשה כ"ד יעשה ימאס הדבר ההוא ואז הרע יפול למטה והטוב יקח מתו ר"ל שיבוא עליו לירוק אחר לשבח לשבח ארסיות של יראוץ ישרה המצטב' הוהת ויבוא עליו לירוק אחר וזהו פ"י כשבא אל הבינה נמשקן הדין וה"ל .

בגמרא מנשה בנר ח' שבא לפני שמיא וא"ל גיריני ע"מ שאלמדיני כל התורה כולה כשאתי עומד על רגל א' דחפו בחמת הבנין שבידו וכו' וי"ל ע"פ שאמרז"ל לא הגלה הקב"ה את ישראל אלא להוסיף עליהם גרים כי הלויק רולה להיות בצדריג' שלו תמיד כי הוא רולה להיות תמיד בשני אדויו לשרתו אך מפני מה הוא נופל לפעמים ממדרגתו כדי לברר נילנות שפלו בקליפות כמשל המלך ששלה את בנו להביא אליו חולר שפ"ד. לו וזוהו להביא לו נמדינה אחרת א"כ מוכרת הבן להסליף מלבושיו בכדי שלא יכירוהו וכן עשה והביאו לו את החולר ואז עובד יותר למלך בזה מקודם שהי' עומד לפני המלך והם נק' גרים כידוע וזהו הפ"י שאמר הגר שילמוד את כל התורה על רגל א' על מדרג' והעמ' א' דחפו בחמת הבנין הוא ז' ימי הבנין כי בכל א' יש בוקר ושרב ועוב ורע א"כ ל"ך הדין לירד ממדרגתו לפעמים יבדי לברר נילנות אלו שפלו בקליפות והכל אמר לו מה דבלק בני לחברך לא תעביר פ"י אלו לא נפל הלויק ממדרג' שלו לא הי לך עלייה וא"כ מה דעלך בני לחברך נמי לא תעביר .

ויאמר . ה' אל אברם לך לך מארלך וממולדתך ו' . פ"י כי יש י' בראש וי' בסיף והוא חכמה עילאה וחכמה תחתה והחילוק הוא בזה כי חכמ' עילא' הוא בזה עצה מתקד' הצליון ע"ד"מ

עד"מ כשרואה אדם לעשות איזה כלי הוא עושה רשימו תחלה איך לעשות כדי שלא ישנה ממנו שבתו והח"כ הוא עושה אותה בתחיל' ה' דבר זה בחכמתו והח"כ מלייר אותו בשכלו והח"כ מלייא אותה מכחו אל הפועל והכמ' תתא' הית' קודם בעולם והח"כ כסתלק' וכשרא' דבר זה לפניו או נזכר אות' וזהו ראש מעשה ומזכר הלכ' כי השם בחכמ' יסד ארץ אר"כ החכמ' הוא בדרך פי' בדברים בשמי' ומי שהוא חכם כשרא' המעש' לפניו הוא בא אל החכמ' שבה וזהו סוד היבס כי מתחיל' ה' אהיו ועכשוו נעש' אביו כי מזהמת הרע"ת הוא בא למדרגת' חכמ' וזהו אב כי כן בדבר זה מזהמת הרע"ת שנותן בדבר הזה הוא בא אל החכמ' וזהי חכמת שלמה שאמר החכמה וסיה רחוק ממני כי ה' רולה לבוא אל החכמ' כי אורייתא מחכמ' נפצת והוא היה חכם והיה רולה לידע הטעם מדבר זה כי פרה אדומה מטרה' עמלים ומעמל' עהירים פי' כשראו' דבר מניג' היה מעלה אותה אל שרשה ויש עיתים שהוא נרא' שה' בא במדרגות תחתונים אף שהוא אינו רוא' הוא כדי להוליא משם נילויץ ע"כ דרכו של איש לחזור על אשה וזהו פי' כי אברהם ה' עמד בנסיון והי' במדרגות התחתונ' בדרך מזלים ויאמר ה' אל אברהם אב הוא בחכמ' רם הוא רוממות והוא י' בראש לך לך מאלתך והוא מארץ עליון וממולדתך ומבית אביך ביתו זו אשתו והוא בינה אל הארץ אשר ארץ הוא חכמה תתא' כדי שאשך שם לגוי גדול פי' הם הוא מצלי' ממדרגות התחתונים או ניתוסף בו גרים :

גבורי כח עושי דברו פי' שרריך האדם להיות במדרג' זו שהיבור יהי' לו עשי' ר"ל כשהוא בא אל היבור לרין לו לילך דרך ז' מדרגות כי תחל' לרין להיות בבני' לחשוב איך לדבר והח"כ ל"ל דרך אהב' וירא' והח"כ דרך התפארת כשהוא ה"ל שיהי' תיבה שלימ' או נלעפרו האותיות ואו מתפארים בעיניו לדברם כך והח"כ ל"ל דרך הנילית שגלגל האותיות האחרים הרולים ללאת בניעוט המולאות מגלגל אותם ומדבר הדבר שרריך לו והח"כ ל"ל דרך סוד והח"כ דרך יסוד דהיינו כשמזשבתו דבוק לדברו הוא נק' יסוד שהוא דביקות המתשבה בייבור והח"כ בא דרך הסה והוא מלכות והוא מדרגה התחתונ' ולרין האדם להיות במדרגה זו שהי' דיבורו נחשב לו למעשה וד"ל : המהך בדרך יחידה פי' הילך בדרך יסוד חסי' ה"ו הוא יסודי שאינו דבוק בשמי' וסני ומפסיק מזהמתו ר"ל מפסיק א"ע משמי' מזהמת משנתו דהיינו שבה' לו גדלות והתפארת מזהמת משנתו ואומר מה נאה אילן זה ועל עליו אומר כן בלבו כמ"ס כי האדם עץ האדם ומה נאה ירד זה כמ"ס נירו לכס ירד מעלה עליו הכתיב כאלו יתחייב בנפשו :

הורגו ה' הרקב וכו' הכה ידוע כי דרך נקי' דרך כבישה ואורח נקי' שאי' כבוש' ויכולים לפעמים לעשות לילך מתוכ' למקום סנה משא"כ בדרך כבושה שאין יכולים לעשות מזה' כן באדם יש ב' עינים אלו יש לאדם דרך כבישה בעצמות הבורא ית' שאז ילך תמיד בזה הדרך בודאי לא יעשה מתוכ' דהיינו אדם שפירש א"ע מכל התענוגים ואינו עוסק רק בתורה ובמלית יומם ולי' ואינו מדבר רק דברים הקב"היים ולא יותר ויש ג"כ דרך אחר שאי' כבוש' ונקי' ארת דהיינו אדם שמדבר לפעמים עם ב"ה אף היבורים הם לש"ש דהיינו שמדב אלה הדברים שיבוא מהם איזה מוסר או אה ת ה' או ירא' ה' וכו'אל או אדם שיוצג להצלית היבורים למעל' בקדושה כיוצו מכמה בני אדם נמלא שבודאי מותר לדבר בדברים האלו אך סכנ' יש באלו הדברים כי אולי יעשה מדרך הטוב ויתחיל לדבר דברים בטלים ג"כ כדרך היזון עם וצ"ו לרין האדם להסתכל ולבקש באתו ית' שישע אונו כשיראה לילך בזה האורח כי בלתי שייצ מלת' ית' בקל יכול האדם כעצת באתו הדרך הג' לכן לרין לתור מתנו בתפיל' א"ל יבא לדי' מכל' עניני' חיו וזהו פי' הפ הורגו פי' ה' דרך ר"ל הורגו שאדם הדרך הכבוש' ואו אהי' יכול לילך בזה בעצמו ולתי בארת מישור פי' באורח שאוכל לעשו בה בקשתי שמתניו בש"ע וסני' ועור שאלך במישור ולתי בעצלתין פי' וזהו העור שלך ח"ו איכל לעצית כמל' וזהו רמז ג"כ בכל דרכיך דעשו והוא י"ס אורח"ך פי' בכל הדרכים הכבושים לרין האדם בעצמו לידע הטוב איד ילך ויתנהג בהם וזהו יכול האדם בעצמו לידע ולהתנהג והוא פי' הוא ית' ישר אפי' אותן הדרכים שאין כבושים ישר לפניך ויהי' לך לסיוע ולעזר שלא תטע :

עוד נראה לי באופן אחר כי זה ידוע שיל"ט ויל"ה"ט הם עושים מלחמ' תמיד זה עם זה באדם וסנייה' נקי' אורחים ויל"ה"ר נקי' אורח כמ"ס ויגוא אורח אל החיים והיל"ט כ"ש סתרה אורח כי אינו מלוי כ"כ אלל האדם כי אין הכל שומעין לו ומה גם שאינו בא אל האדם עד לאחר י"ג שנה וכך הוא המשך הפי' בכל דרכיך דעשו כפשוטו בכל המעשה אשר תתה עושה אפילו דברים שהן לרבי האדם סגמתיים ככולם דעשו והא' כוונתך לש"ש נמלא בזה יכול האדם לעשות פשרים בין היל"ט ובין

דיקוטי יקרים

זבין ה'ה"ר כי שניהם נהגין ממעשיו כי הוא אוכל ושותה ומתענג ובשאר דברים גשמיים כרלון ה'ה"ר וגם עושה רלון ה'י"ט כי כל מעשיו הוא לש"ס וז"ס והוא ישר ר"ל כשתקיים תחילת הפ' בכל דרכיך דעהו אז המדה בעלמו י"ס הורחותיך ר"ל יבשר זין שני האורחים שך כי שניהם יתרוו בזה :

ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כ"ל ליראה וכו' דבזוהר איתא כל האותיות הם פני' כנגד אחר מפני שבזשים להסתכל זכ"ו הואיל וכולם מקבלים מאלף וכן כולם וז"ס ליראה תת ה' שיהיה לך יראה ובזשה כמו שיש יראה ובזשה להאותיות וזהו את ה' אלהיך את הם האותיות מל' עד ת' וכסם שהם מתיראים ובזשים כך אתה לריך ליבוש ולהכלם ולא להרים ראש נגד המדרגה שעליך :

אם אדם אומר בגדלותו שהוא חכם אלו היה לו שכל אדם היה מתיישב בעלמו שזו מל"ס ז"ה לא היה מתגאה אבל הוא אומר שהוא חכם מעלמו הוי חסרון דלזה בודדה יש לו סוף אבל מל"ס ז"ה הכל הוא בל"ס ש"ס אינו מתמלק אבל באמת גדלתו מראה חסרונו שהוא מהשכירה בחי' אלא אמלוד ולזה אמר ה' אל יתהלל חכם בזכותו ר"ל שמייחד החכמה לעלמו כי אדרבה חסרון הוא לו ובמה יתהלל כ"ל בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי ידוע הוא מלשון התחברות והתקשרות ר"ל שיתקשר במחשבתו שהכל הוא מאתו ז"ה ואז יקרא חכם האמיתי וז"ס השכל וידוע איתי ככ"ל :

עם זו ירתי לי תהלתי יספרו פי' למה מסר הקב"ה נשמתו של אדם בזוף החומרי ולא ברא אותו כמו המלאכים בשביל הבעשועים משל למלך זכ"ו שיש לפור ח' שהיא מדצרת והמלך משתמש עמה ושומע ומלמלם את שכלו הרמה לדמעה ויש לו מזה שמחה ותענוג גדול יותר מכל השכליים שמדברים בפניו וזהו פי' זו ירתי לי מלשון נרור וחתום לי כדי שיהי' לי ששועים והמלאכים רואים תידוע בזה ותומרים ה' אלונינו וגו' מי כעמך וגו' וזהו תהלתי יספרו לשון מאירי הדברים מאירים למרות זה מספר להצירו וחצירו ולכירי וליכירי ישראל מאירים בכל העולמות ששועים ששועים גדולים ושועים רל"ן ושמהם לפניו ית' להפיים כעסו דע כלל גדול כי כל דיבור קודם שמנגענים אותו מהי מולאות הפה לריך להיות תהנה במחשבה שלו והוא בעלי גדול מאוד כי אין יכולים לדבר רק מהאותיות שהיו תחילה במחשבתו כי גם כל מה שאדם מחשב במחשבתו הוא ע"י ירופי אותיות :

מלא כל הארץ כבודו פי' כבודו מל' לבוש ור"ל שהש"י כ"י מלוש אפי' בכל הגשמיות וזהו מכה"כ אפילו בגשמיות כבוד ה' פי' לבשו :

איחא בזוהר כי מלה מיכלא דהכותא והקשה למה לא נאכל מלה כל השנה ותירך משל למלך צעת שנעשה מלך ה' מלוש צנצנים העובים יותר מכולם ולשנה הכאה ביום זה הולך מלוש ג"כ בהס פי' כי האדם בשעה שהוא אוכל הוא מעלה דבורים כי הכל נצראו דבורו של הקב"ה ואין דיבור בלא אהיות נמלא האותיות הם ההיות של כל הנבראים עדי"מ ה' אותיות של הפה הוא חיות שלה עלמה כי כן כתיב ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו פי' ויחזו את הם הכ"ב אהיון כי הם החיות של כל הנבראים ויאכלו וישתו האורה של כל המאכלים בלא החומר וכשארם אלוהו נתחזק כמו מהמת המאכלים ויש לו כח לדבר דיבורים של תורה ותפלה ומדבור שלו נעשה מל: וזשים להש"י וד"ל וזה פי' ה'יצר כי בשעה שילאו ממאירים יאל הדעת מהגלות כמ"ס למען תדע כי אני ה' וגראית ונגלית מלכותו בזה הזמן א"כ כל שבעת הימים שהיו אוכלים מלה ונעשה דבורים ממנה א"כ הוא מתלבש א"ע ממלבוש של מלה כמו מוך בשעה שנעשה מלך וזהו פי' התי' כמו מלך אינו הולך במלבושים העובים מכוה כ"ל צעת שנעשה מלכות כן הוא כאן :

אין עומדין להתפלל אלא מחוך כבוד ראש פי' אל תתפלל בשביל דבר שחסר לך כי לא יקובל תפלתך אלא כאשר תדלה להתפלל תתפלל על הכנידות שיש צראש כי דבר שחסר לך תהסרון יש בשכינה כי אדם הוא חלק גלוי ממעל והסרון שיש בהלק יש בכלל והכולל מרגיש החסרון של החלק א"כ תהא תפילתך על ההסרון של הכולל וזהו ג"כ פי' אל תעש תפילתך קבע וגו' :

דשמך מאשה זרה פי' הקליפה נק' אשה זרה שהם מלפים לניק מאדם שינעשה עבירה ויהיה לה חיות ממנה לכך נקרא אשה זרה שהיא מקבלת חיות ממנה וכת"י אשה יראת ה' היא הקדושה שמלפה ג"כ לאדם כדי שתקבל ממנו חיות מהמלות שינעשה והחילוק בין זה לזה דבהקדוש' יש בו זו"ן כי הקדושה נתן לו כח לעשות מלה ומלפה לקבל הארה ממנו אבל הקליפה היא מקבלת ואינה נתנות :